

Tác Giả và Tác Phẩm

Bích Xuân

Tiểu sử

Hiện đang ở Paris, Pháp

Tác phẩm

Mục Lục

Bố chồng – 2

Thầy Cù - 7

Hai bố và em dâu - 12

Phụ đính I:

Paris là gì? – Họa sĩ via hè
Nữ sĩ George Sand một Hồ Xuân Hương của Pháp

Phụ đính II:

Bây giờ nhìn lại – Ca đêm
Chị Diệu - Bà hàng xóm da đen

(Tìm bài đọc: ở “Keyboard”, nhấn nút “F5”, đánh số trang, rồi “Enter”)

Bố chồng

Chồng tôi đi đâu về cởi áo vắt trên sofa rồi đi thẳng vào buồng tắm, (đây là thói quen của chồng tôi). Tắm ra, chồng tôi thấy bố và con trai ngồi coi tivi, chồng tôi đến gần con nói:

- Cu Sơn sao giờ này con chưa đi ngủ?

Nói rồi chồng tôi tới xoa đầu con. Thằng con trai năm tuổi đòi đứng lên ôm chân bố, chờ bố hôn một cái rồi mới chịu đi vào phòng. Tôi dọn thức ăn bày sẵn trên bàn để chồng tôi ăn bữa cơm tối, rồi lặng lẽ vô phòng con. Thấy cu Sơn đã ngủ. Tôi về phòng mình. Ngả lưng được một tí, tôi nghe hai cha con ngoài phòng khách nói lớn tiếng, mỗi lúc mỗi lớn, chắc là đang cãi vã, y như là kịch liệt lắm, tiếng chồng tôi nói lớn át cả tiếng bố chồng. Rồi chồng tôi nói gì đó, làm bố chồng tôi chịu hết nổi hét lên: «Mày đi đi, đi ngay... ». Tôi nghe tiếng chân và tiếng nói của bố chồng, rồi tiếng cửa đóng cái rầm. Bố chồng tôi bỏ vô phòng. Tôi nghe tiếng đóng cửa thứ hai cũng cái rầm, chồng tôi cũng vào phòng. Im lặng. Tôi mở cửa qua phòng ngủ với con. Sáng tôi dậy sớm để lo cho cu Sơn đi học, đã thấy bố chồng ngồi uống trà có vẻ suy nghĩ lắm!

Tôi rón rén bước đến sau lưng bố. Bố chồng hỏi:

- Khi hôm ... con ngủ được không?

- Dạ thưa, được ạ!

Tôi đến ngồi đối diện bố chồng.

- Bố đưa ngân phiếu cho nó sáng nay để nó đi đâu đi. Nó cần nhân cả đêm bố chịu hết được rồi...

- Đã đi rồi à? Tôi hỏi với vẻ thờ ơ.

Bố chồng tôi làm thinh. Tôi đến ngồi cạnh bố phát hiện lên nỗi ê chề thất vọng mà bố cố kìm giữ nét ôn hoà trước mắt tôi. Tôi cảm thấy tôi đã làm phiền bố chồng tôi từ lúc bước chân vào ngôi nhà này. Tôi xin bố chồng ra mượn nhà riêng. Nhưng bố chồng nhất định không chịu, bố chồng nói ngôi nhà này, ông đã hứa cho vợ chồng tôi trong ngày cưới, đã thuộc về vợ chồng tôi, người đi là ông chứ không phải tôi. Bố chồng nói vậy, tôi không nói gì được nữa, chỉ biết úp mặt vô bàn tay ấm ức. Bố chồng tôi bóp nhẹ hai bàn tay tôi an ủi:

- Chồng... con sẽ thay đổi.

Tôi ghen ngào.

- Thay đổi! Chờ bao lâu nữa hờ bố? Hai, ba năm nay rồi, cơm ai nấy ăn, giường ai nấy ngủ....

- Phải chờ thôi ...con ạ! Chưa nghe nó đá đụng đến chuyện ly dị, còn tính được.

Lúc nào cũng nghe bố chồng nói câu hy vọng. Tôi chán ngấy đứng dậy.

- Thưa bố con đưa cháu đi học.

Bố chồng tôi đi đâu mà 12 giờ khuya rồi chưa thấy về, cũng không gọi phon về nhà. Tôi đứng ngồi không yên. Có tiếng mở cửa, tôi mừng rỡ nhảy bổ ra, nhưng khựng lại ngay. Chồng tôi bước vô tường tôi... mừng khi thấy hấn về. Chồng tôi đi một nước không thềm quay ngó lại. Tôi nói lớn cố ý để chồng tôi nghe: «Bố đi đâu mà giờ này chưa thấy về?» Chồng tôi làm thinh không thềm trả lời làm tôi muốn lộn ruột, định xông tới thoi y một đám cho bỏ ghét, nhưng tôi gần giận ậm ự làm thinh. Chồng tôi vắt cái áo trên ghế rồi bước vô phòng tắm. Tôi đến trước cửa phòng tắm nói lớn: «Bố đi đâu giờ này chưa về? » Chồng tôi nổi cáu, nói theo tiếng nước xè xè: «Lo cho bố dữ hén! Bố đi «nhậu» đâu đó, đừng nóng ruột, đừng lo... ». Chồng tôi không lo, nhưng tôi lo lắm! Tôi ra phòng khách mở tivi coi cho qua thời giờ chờ đợi. Chồng tôi tắm xong bỗng điện thoại reng, chồng tôi đến cầm phon nghe. Cảm tưởng tôi lúc đó không biết

mừng hay lo, tôi chỉ nhìn chăm chăm trên cặp môi của ông chồng đang nhếch lên nhếch xuống như sóng nước. Khi nghe chồng tôi hỏi địa chỉ nhà thương. Tôi bủn rủn tay chân muốn khụy xuống.

Vợ chồng tôi vào nhà thương lãnh bố về. Ông cụ vấp té trật khớp xương ở gót chân, nhờ ông bạn đưa bố vào nhà thương chờ bác sĩ đến khám mới lâu thể. Về nhà, gót chân bố sưng to đau nhức, bố chồng tôi phải dựa vào cây gậy để đi rất khó khăn, tôi phải dìu bố mới đứng lên đi được. Tôi nhìn bố người có tâm hồn trẻ trung nhăn nhó vì cơn đau, tôi cũng cảm thấy đau nhói trong lòng, nhìn mọi thứ như mịt mờ. Tôi muốn thoát ra cử chỉ con nít yêu thương dành trọn cho bố chồng. Nhưng không sao được. Bố nằm một chỗ làm cho công việc tôi phải thay đổi. Tôi phải dậy sớm, đi làm xin về sớm hơn để đón con. Thường ngày thì bố chồng tôi đi đón cháu, và luôn luôn bố làm sẵn cơm tối, để tôi khỏi vào bếp khi đi làm về. Bữa cơm lúc nào cũng chỉ có ba người: bố chồng, cu Sơn và tôi, còn chồng tôi 11 giờ tối mới về. Bố chồng tôi vui tính tế nhị, rộng rãi, hào phóng và tử tế. Năm nay bố chồng tôi bảy mươi, tóc trắng tinh, nhưng da dẻ hồng hào trông còn khỏe mạnh. Bố chồng thông cảm hoàn cảnh tôi. Ông an ủi: Chẳng có gì đáng buồn lo, để bố lo cho. Ông chăm sóc hai mẹ con tôi như con đẻ, nhờ vậy mà tôi vượt qua những năm cô đơn dần vật bị chồng bỏ rơi, thay vào đó trái tim yêu thương thêm rộng mở. Tình thương sẽ thay đổi được nghịch cảnh, để niềm hy vọng không khô héo. Bố chồng tôi luôn luôn có những câu nói bông đùa, để làm cho hai mẹ con tôi vui cười, để tôi biết là bố yêu thương hai mẹ con tôi. Tôi nghĩ ngay rằng tất cả chúng ta đều mong ước, có một ai đó biểu lộ một tình thương giống vậy, và tôi nghĩ mình là người may mắn nhất. Tôi chẳng biết mình mong muốn gì hơn nữa.

Bố chồng tôi thường thức dậy từ 6 giờ sáng để đọc sách và uống trà. Ông hay ngồi im bên tách trà đang tỏa ra hơi nóng. Bố chồng tôi ngồi im lặng như nói lên một điều gì thâm thúy. Sự yên lặng để ông mài mò lại những kỷ niệm xa xưa, đã sâu vào trong mưa mù đất xám. Bố chồng tôi chẳng cần giấu giếm, kể tôi nghe chuyện mẹ chồng đã bỏ hai cha con bố yêu người đàn ông khác, khi chồng tôi vừa ba tuổi. Vài năm sau mẹ chồng tôi bỏ người chồng thứ hai, lấy chồng lần thứ ba, sau bà bị ung thư phổi rồi mất. Phần bố chồng tôi sau vài cuộc tình chẳng ra gì bố chán nản, bố chỉ chăm chú vào công việc làm ăn và nuôi con học hành đến nơi đến chốn. Ra trường chồng tôi có việc làm tốt, đến khi chồng tôi gặp tôi, yêu tôi, cưới tôi rồi bỏ tôi. Chuyện gì bố chồng cũng tâm sự với tôi. Chuyện đời tôi có gì cũng kể cho bố chồng tôi nghe. Nhưng có một chuyện tôi không thể kể bố chồng tôi nghe, vì thuộc về phòng the vợ chồng. Chuyện chồng tôi bỏ tôi có nhân tình khác là vì... tôi. Khi anh chợt hiểu ra, tôi đã thất vọng vì anh chưa phải là người có năng lực tuyệt diệu, đem đến sự đam mê cho tôi, nên anh bỏ tôi. Tôi hiểu và tôi chấp nhận. Những ngày tẻ nhạt chán nản, tôi đông dài triết lý cuộc đời để sống, không phải lúc nào cũng dễ dàng, đôi lúc cũng thất bại, nhưng nó có giá trị của nó.

Chồng tôi đi đi về về, như bóng ma xuất hiện lúc về đêm trong ngôi nhà. Chồng tôi nhìn tôi với ánh mắt oán than dữ dội, rồi biến đâu mất trước khi mặt trời mọc. Tôi đã quen cái nhìn dữ dội đó bao năm nay, nên chẳng có cảm giác gì. Thôi nhé, đủ rồi nhé! Anh hành hạ tôi theo thời gian như vậy cũng đủ rồi. Tôi để anh tự do không một lời hò hẹn níu kéo lại. Nếu không vì bố vì con anh, thì chuyện giữa tôi và anh chẳng có nghĩa lý gì trong cái xã hội này. Trước khi làm vợ anh, tôi đã có tình nhân. Anh bắt gặp tôi ở nhà người tình cũ, trước khi đám cưới một tuần. Tại sao anh không nói gì vẫn nói cười vui vẻ, tổ chức đám cưới thật rình rang, coi như chuyện già từ người tình, tôi về lấy chồng là xong. Một năm sau cu Sơn ra đời thì anh bỏ tôi, tôi chống chèo lặn lội quay cuồng giữa gỏi chần. Lúc đầu tôi khóc dần dần khi thấy anh cười khế. Sau hiểu ra tôi khóc hết nước mắt. Bây giờ thì không để gì tuôn chảy nữa. Tôi cay đắng nhận ra anh trả thù tôi năm xưa ghé thăm người tình cũ. Anh trả thù tôi bằng các cuộc rong chơi lang bạt, bằng tất cả tình yêu của tôi đối với anh bây giờ. Anh ghé vào làm tình nhân, bất kỳ người đàn bà nào ở mọi lứa tuổi. Còn tôi nửa đêm bồng bênh... chập chờn đôi mắt mở to thao láo trong không gian tối tăm của đêm. Hết nhìn đêm, tôi quay nhìn con đờn đau còn cào. Thằng nhỏ được sinh ra

trong sự ghét bỏ, và nhiễm sắc rối loạn, hoan lạc một vùng nào đó của anh. Thịnh thoảng tôi nhìn con soi ngắm, nó là tác phẩm của nỗi đam mê khi hai người sung sướng. Ai sung sướng hơn ai, nó không biết. Chỉ biết nó sinh ra hưởng lấy sự cô đơn của người mẹ, và nỗi dằn vặt của cha. Chỉ có nó là khổ. Chao ôi, hạnh phúc có thực hay không? hay chỉ là cảm giác. Anh thật tàn nhẫn và thấp hèn, tự nhồi nặn mình thành miếng chocolate mềm ngọt, dễ dàng vùi mặt vào những bộ ngực, lồi tuột anh vào vòng xoáy sự ham hố đam mê của chín tầng mây, mười tầng gió để thoả mãn tự ái. Nét hần học thoát biến đi, thay vào khuôn mặt tràn trề hạnh phúc, và chẳng rong chơi hình như không có điểm dừng của anh. Thôi anh! đừng làm con chim già đi tha những cọng rơm về làm tổ để chằng vào đầu cả. Một phút xiêu lòng, tôi phải chấp nhận hậu quả hôm nay. Anh đừng làm tới nữa, chẳng ai ngu dại hiền lành đâu. Anh làm gì, đi đâu, mặt tôi vẫn cứ tưng tưng ra cho qua cơn mưa buồn ấy và tôi cảm giác rồi nhé! Anh bắt đầu đứng cuối con đường, đường đã vắng hoe hoặc rồi. Cũng như nghị lực của anh, và sức chịu đựng của tôi. Hãy dành thời gian còn cho con. Đừng phóng túng sức lực của anh nữa. Đủ rồi. Đừng để cho nó chìm xuống vực thẳm. Hoan lạc con người ai cũng trải qua, đau khổ kéo đến, mọi thứ trên đời đều có cái giá của nó. Gieo gì gặt nấy. Tôi gieo một, mà nhận quả thật nhiều rồi đấy! Tôi đang hồi hộp chờ anh đi tôi nhìn thấy lại ánh hào quang của nỗi đam mê. Tôi biết tôi sẽ gặp lại thiên đường, ánh hào quang của những năm trước, ai cũng một lần đã đi qua, mà trước kia tôi đã lao vào rồi ngơ ngác chạy tọt xuống... địa ngục.

Sáng mở cửa, tôi nghe bố chồng nói chuyện với ông con. Bố tôi nói gì đó, tôi cố áp tai, hé cánh cửa mà cũng không nghe lọt được vì phòng khách quá xa. Tôi thấy nét mặt bố chồng tôi đau đớn, bất lực. Chắc bố chồng tôi thuyết phục hẳn về lại với tôi chứ gì? Lại thấy bố chồng tôi lắc đầu thờ dài, móc túi đưa tờ ngân phiếu cho ông con. Nỗi căm giận trong lòng tôi bùng lên. Bố ơi, bố! khỏi cần nài nỉ nữa, con đã quyết định thế nào rồi. Người ta đã bỏ con để si mê những người đàn khác thì để người ta đi luôn đi... Tôi thông thả bước ra, kéo ghế bình thản đến ngồi bên cạnh bố chồng, chồng tôi ngồi đối diện với bố. Tôi ngồi nhìn thẳng vào mặt chồng, khuôn mặt ấy ở chung nhà mà sao xa tít tắp, nó không làm tôi đam mê nữa. Khuôn mặt ứ đọng đầy lên sự dằn vặt, cô đơn bạc phách, như thảng thốt, như ngưng ngừng. Lòng tôi dâng lên một niềm vui chua xót. Anh từ thiên đường về sao mệt mỏi chán chường thế? Sao vậy hở anh! Tôi phải làm gì đây? Ánh mắt anh ngại ngừng, đờ đẫn đến tội nghiệp. Sao tôi thương anh đến thế! Đôi mắt ấy như của tôi cách mấy năm về trước, khi anh bắt gặp tôi đến nhà người tình cũ. Càng nhìn anh, tôi chợt thấy mình thánh thiện một cách cao khiết. Chắc là mấy con « cá » của anh đã trượt hết rồi, chẳng còn gì trong tay, chỉ còn tôi là nơi yên ổn nhất cho anh trở về. Anh nài nỉ hay dùng áp lực gì đó, để bố phải xi tiền cho anh đem xả hơi và nạp nhiên liệu cho những người đàn bà là thiên đường của anh. Những người đàn bà chỉ coi anh là cây dù, để họ có thể che tạm trong cơn mưa rào mà thôi. Anh hiểu chưa? Bao nhiêu năm, tôi cúi đầu chấp nhận cô đơn, những đêm dài của ngày muộn đến. Bao nhiêu năm rồi nhỉ? Tôi không bao giờ tỉnh táo để nhìn anh như hôm nay. Anh cũng sống thật với anh đấy chứ! Không giấu giếm, không lừa lọc xảo trá. Đời còn đàn bà thì anh còn sống, để luôn luôn đam mê trong cuộc đời, vợ con có nghĩa lý gì với anh... Tôi thấy thời gian lúc này trôi qua thật là chậm. Chồng tôi mím môi, quay mặt nhìn ra sân. Tôi cười khẩy một tiếng. Chồng tôi quay lại sừng sộ: « Cười gì? ». Tôi nói: « Cười tình » rồi tôi đứng phắt dậy, mặt lạnh lùng nói như ra lệnh: « Anh trả phân phiếu lại cho bố ». Chồng tôi nhìn xuống chân không nói gì, rồi từ từ lấy ngón tay trở đẩy tờ séc về phía bố. Im lặng. Bỗng bố chồng tôi nói: « Những gì nói với bố, nói cho vợ con nghe đi ». Nói rồi bố chồng tôi chống gậy đi ra sân. Thằng cu Sơn trong phòng ngủ bước ra kêu mẹ, chồng tôi thấy con như gặp vị cứu tinh đúng lúc. Mừng rỡ gọi lớn. Thằng nhóc nghe bố gọi chạy sà vào lòng bố. Lần đầu tiên, tôi thấy chồng tôi ôm con trong tay trìu mến yêu thương mà chưa bao giờ anh để ý yêu thương khi nó được sinh ra. Nước mắt tôi bấy lâu không trào ra tụ tập lâu ngày, bỗng ứa ra

tuồn chảy rớt tong tong nhoè nhoẹt xuống mặt đất. Tôi nửa tin, nửa ngờ cúi đầu im lặng. Tôi bám lấy chút mong manh mộng mị phía chân trời vô định kia đang tỏa đầy trong tim tôi. Bỗng chông tôi đẩy cu Sơn ra sân với ông nội, rồi đến nắm tay tôi kéo mạnh vào phòng khoá trái cửa lại, vật tôi xuống. Chông tôi bị cảm xúc áp đảo cuồng bạo như ngựa không cương! Làm cho tôi như run rét, mặt đỏ đờ đẫn, ngộp thở trong cơn tê. Toàn thân như bị điện, cảm xúc trong người ào ạt từng cơn, tận đường gân thớ thịt. Bản năng cuồng bạo thúc đẩy trong động cơ tâm lý khát khao, thẳm sâu trong tâm hồn từ thể xác. Thể xác ẩn chứa dục ái của tôi bấy lâu như ăn sâu uống thấm hoang vu như cánh rừng già được rung lên. Khát vọng thúc đẩy cái tôi tự nhiên được bù đắp phát xuất từ sự đè nén của bản thân. Giữa hai hệ thống thần kinh và hệ thống từng thớ thịt ăn khớp nhau, mà tôi đã bị kích tình cảm xúc, lười như tréo ngoe, áp a áp ứng, trái tim tôi lính quýnh hít hơi nín thở không ngừng đập mạnh khi sợi lưng quần hơi lỏng ra. Trí tuệ như mây mù, tôi không nhớ gì, không biết gì nữa... Sợi giây đàn mỏng manh ngỡ đã đứt, được rung lên từng hồi tạo thành một bản hợp âm tươi mát, chông tôi như cơn gió lốc cho cơn man da thịt. Tôi cảm thấy như mình hoá thành mây, lơ lửng bay vào cõi thiên đường vắng ngắt giữa bầu trời hun hút xanh...

Mẹ ruột tôi nghe tin bố chồng tôi té trật xương chân nên muốn đến thăm. Mẹ phải mất ba tiếng ngồi xe buýt mới đến nhà bố chồng tôi. Mẹ người nhỏ thó kém bố chồng tôi năm tuổi. Bà chị tôi đã có chồng con hiện đang ở gần nhà mẹ. Ba tôi mất lúc tôi được năm tuổi. Mẹ cam phận tự khép mình vào cái khổ ở vậy nuôi con đến bây giờ. Mẹ không đẹp lại không biết ăn diện, nói năng rất ít, nên số phận đã an bài mẹ phải vậy, có điều cái duyên dịu dàng của mẹ đến giờ không mất. Mẹ sống hạnh phúc êm ấm bên hai con gái. Rồi chị tôi lấy chồng, kể đến tôi. Mẹ tôi mất đi chỗ dựa trung tâm của mình. Mẹ như rút vào thế giới cuộc sống, với nỗi buồn trong tâm hồn. Bây giờ thì mọi việc đã xong, mẹ sống một mình cũng đã quen. Hai chị em tôi thay phiên đến thăm mẹ rất thường. Đôi khi chị tôi gọi ba đưa con nhỏ cho mẹ giữ cả ngày, tôi cảm thấy nét vui tươi rạng rỡ trong ánh mắt mẹ.

Tôi và bố chồng đi đón mẹ tôi ở trạm xe. Tôi thấy bố chồng cứ lảng xăng đưa tay nhìn đồng hồ, giục tôi phải ra xe kéo trẻ. Bố chồng tôi cao lớn, mái tóc bạc dưới nắng vàng tươi trông thật đẹp lão. Tôi nhìn bố rất kiêu hãnh. Chân bố chồng tôi bót sừng. Đi đón mẹ tôi, bố cầm cái ba-tong theo. Tôi thấy bố chồng tôi còn oai phong lắm! Tôi và bố chồng ra bến xe dưới nắng hoe vàng trên hàng cây nẻo phố. Chờ hai mươi phút chuyển xe buýt đến. Bố chồng tôi đưa tay mẹ tôi nắm, để giữ thăng bằng bước xuống xe. Mở cửa xe, bố chồng mời mẹ tôi ngồi phía trước, mẹ tôi không chịu rồi bà trèo lên băng sau. Bố chồng tôi cũng vào ngồi cùng băng sau.

Bữa cơm tối, hai người đàn ông ngồi đối với hai người đàn bà, thằng cu Sơn đã ăn cơm trước ngồi coi tivi trên phòng khách. Tôi nhìn chồng rồi nhìn bố chồng. Đôi mắt, cặp môi hai cha con đều như nhau, nhất là đuôi mắt của bố chồng tôi, khi nói chuyện còn rất lảng. Mà mê hỏi chuyện về tôi, mẹ quên ăn, bố chồng tôi cứ gắp món ăn bỏ đầy chén mẹ, và giục ăn kéo nguội. Mẹ lí nhí hình như vừa đủ cho bố chồng tôi nghe. Cơm nước xong cả nhà ngồi coi tivi, bố chồng tôi bảo lấy áo cho mẹ mặc kéo lạnh. Vợ chồng tôi xin phép về phòng. Mẹ tôi ghiền phim Tàu coi không biết chán. Về phòng, chồng âu yếm mơn trớn hôn tôi, đòi yêu tôi rồi cười khi một tiếng. Tôi hỏi:

- Cười gì?
- Cười tình.
- Quỷ sứ ...

Mẹ ở chơi với tôi hai ngày thì đòi về. Mẹ chỉ thích làm bếp nên tôi đưa mẹ đi chợ. Bố chồng đòi đi theo. Đi chợ xong, tôi đưa mẹ vào hàng áo quần, còn bố đứng ngoài. Tôi thấy ông đi qua, đi lại trước tiệm kim hoàn, thoát cái bố chồng tôi biến đâu mất.

Mẹ về rồi, bố chồng tôi lơ đãng như nghĩ ngợi điều gì. Chà, dám nghĩ đến... tương lai không chừng! Tuần lễ sau chị tôi phôn hỏi chòm ngôi sao có 9 hột kim cương, trên sợi giây chuyền vàng của mẹ mua bao nhiêu mà đẹp quá! Tôi ngạc nhiên hỏi sợi giây nào? Chị nói: «Đừng vội nữa, mẹ nói em tặng hôm mẹ đến thăm». Tôi chợt hiểu. Thế là từ đó tôi hay quan sát ông bố chồng đang mơ mộng... Bất tại trận rồi nhé! Bố chồng gọi điện thoại cho mẹ tôi, với lời tán tụng ngọt ngào hồn nhiên. Trời đất ơi! giấy báo điện thoại về tháng này tăng gấp ba lần. Chồng tôi nhìn bố chồng tím tím cười hoài. Ông cụ có tinh ý thâm kín, nên người thấy hồng hào khoẻ thêm ra.

Một buổi sáng, chị tôi báo tin: chị đến chở bà cụ về nhà chị chơi vài hôm, không biết khi lên xe bà cụ đóng cửa làm sao mà đến ngã tư cánh cửa sau bật tung ra, bà cụ rơi tõm xuống đất. Hiện mẹ đang nằm nhà thương để bác sĩ khám đầu. Tôi nghe tin hồn vía lên mây, không kịp hỏi thêm gì nữa. Bố chồng giục vợ chồng tôi đến thăm mẹ ngay, dĩ nhiên là bố chồng tôi cũng đi đòi thăm chị suôi cho đúng phép.

Mẹ tôi nằm trên giường, khuôn mặt hơi bất thần vì cái té hôm qua. Bác sĩ khám đầu và thân thể không thấy có gì đáng nguy hiểm, mẹ chỉ bị trầy da trên vai tí thôi. Bố chồng tôi đến bên cạnh mẹ tôi ánh mắt ông như chập chờn giữa cơn mơ, ông muốn cầm lấy bàn tay mẹ tôi, ông nôn nóng muốn muốn nói điều gì đó, nhưng ngại có anh rể và chị tôi. Ông đứng nhìn mẹ tôi trần trún bộc lộ tình yêu bằng đôi mắt. Mẹ tôi không dám nhìn ông mà nhìn lên trần nhà. Rồi hai bên xưng hô trống rỗng, ngẩn ngơ. Bố chồng tôi hỏi:

- Vết trầy có đau nhức lắm không?
- Dạ, hơi đau tí thôi ạ. Mẹ tôi nói.
- Đau như vậy khi hôm ngủ được không?
- Dạ, cũng ngủ được một giấc.

Tôi nghe sóng mũi mình nóng rần, và không nhìn thấy gì nữa, giọt nước mắt yêu thương trào ra. Mẹ về nhà một tuần vết trầy ở vai cũng đã lành. Mẹ khoẻ mạnh lại. Tôi lặng lẽ ngắm mẹ và hình như mẹ tôi nói cười nhiều hơn trước. Mẹ hết bệnh, thì đến bố chồng tôi bị cảm cúm. Mẹ lại ngồi xe buýt đến thăm bố chồng tôi cho phải tình...suôi gia.

Mẹ vào phòng bố chồng tôi, bà rụt rè, ngượng ngập đứng nhìn ông nằm trên giường. Có ánh sáng mặt trời bên cửa sổ phớt qua, làm khuôn mặt bố chồng tôi sáng sủa hơn chút ít. Mẹ nhìn bố chồng tôi tỏ vẻ như ngẫm sâu sắc. Tôi thì liếc nhìn trộm mẹ, rồi tôi nhìn lại tôi. Tôi là thời con gái của mẹ trong lúc xoáy của xa xưa không biết rõ con đường phía trước, nhưng đâu đó âm thầm lời hứa hẹn hôm nay. Bố chồng tôi thấy mẹ tôi đến thăm, ông mở to đôi mắt mờ đục mừng rỡ đến tận cùng, làm rung lên mỗi giây thời gian. Bố chồng tôi hỏi:

- Đi đường có mệt lắm không?

Mẹ tôi lặng yên gật đầu không nói, nhưng mắt mẹ xa xăm vào đâu đó, rồi bà đưa bàn tay nhăn nheo gầy guộc, sờ lên trán bố chồng tôi. Giọng mẹ tôi run run:

- Giữ sức khoẻ cho kỹ nghe! Gót chân còn đau không?

- Khi trở trời thì nó nhức lắm!

- Chai dầu Nhị Thiên Đường để đâu, đưa đây tôi thoa cho. Chân sao lạnh thế này!

Hai bên cứ xưng hô khơi khơi, y như thời trai gái mới lớn và nó đã biến mất theo những hạt sương vào mái tóc, bây giờ trở lại ban phát ánh sáng cho mặt đất, cho con người. Sợ mẹ tôi ngượng, tôi bước vội bước ra ngoài.

Bà chị tôi phê bình:

- Nợ con, nợ cháu chưa xong, bây giờ lại nợ... đời. Tường bà cụ yên thân rồi!

Đêm nay, không biết là bao đêm, tôi suy nghĩ lời bà chị đã phàn nàn việc bố chồng tôi nhắm nhe tình ý với mẹ. Chị tôi không muốn mẹ ràng buộc tình cảm vào bất cứ ai ngoài con cháu.

Chị nói cuối đời rồi để mẹ thanh thản tâm hồn. Già lắm cảm rồi mà bày đặt yêu đương làm gì?

Họ hàng bà con mà biết được, cười cho phải biết! Chị phản đối kịch liệt bố chồng tôi có tình ý với mẹ, và không bao giờ chị chấp nhận.

Chị chấp nhận hay không chấp nhận cũng thế thôi! Chị tôi không bao giờ biết thế nào là san sẻ. Mẹ làm vợ khi con chưa lớn, với một cuộc đời nhiều vất vả, khổ đau. Chồng mất sớm, một mình mẹ nuôi dạy hai con. Chị và tôi đã may mắn được sự đùm bọc bên mẹ từ lúc bé. Đến khi lấy chồng, chị được thêm cái may mắn được chồng thương yêu chiều chuộng nên tâm hồn chị chưa bao giờ biết những nỗi buồn khát khao. Mẹ và tôi đã trải qua những gì chị chưa biết đến. Chị còn trẻ mà đã có tất cả những gì chị mong muốn. Chị ích kỷ muốn kéo hết cuộc đời mẹ về phía chị. Phần mẹ có gì đâu? Một đời chẳng có gì của riêng mẹ. Bây giờ có ông già chăm nom săn sóc, gởi chút tình cuối đời làm của riêng cho mẹ thì chị không chịu. Chị chưa nhìn thật kỹ, làn da cần cỗi xám ngoét khô héo của mẹ, đã toát lên một chấm sáng. Mẹ hoạt bát vui vẻ, khoẻ mạnh ra. Chị biết chưa? Tôi thấy cuối đời cuộc tình của bố chồng tôi không chệ vào đâu được. Bà con thì ăn nhập gì tới mối tình của bố chồng tôi chứ! Mẹ tôi còn mặn mà nét u ầu, nên làm lay động lòng bố chồng tôi. Bố chồng tôi có thể lấy người đàn bà năm mươi còn được, vì ông có tiền và còn đẹp lão.

Tôi đứng lặng trước đôi mắt mở to, nét ngại ngùng thẳm kín của mẹ khi nhìn bố chồng tôi đang nướng những con tôm giữa bốn bề gió. Ông cẩn thận lột vỏ, âu yếm ép mẹ tôi ăn trước khi đưa cho bà. Trong vô tận của hoàng hôn đã hắt dài lên nền trời tím ủa màu hồng tía. Cả hai đều sinh ra từ mấy chục năm về trước, cả hai ẩn nấp trong ngõ ngách, nhọc nhằn đau khổ đã qua mẹ tôi có còn kịp yêu hay không? Hay chỉ suốt một đời với những công việc, cho con, cho cháu! Nếu như bây giờ mẹ tôi yêu, chắc là hạnh phúc lắm... Chị ơi! chị không biết bố chồng tôi đang hí hoáy, ngồi sao chép những bài thơ cho mẹ đấy! Chị đâu nhìn thấy hình ảnh bố chồng tôi lãng xăng trong bếp để phụ mẹ; cắt thịt, rửa rau, rửa chén v.v... Bố chồng làm văng nước trên tóc mẹ. Mẹ tôi hỏi:

- Ủa nước đâu rơi xuống thế!

- Thần lẫn đái đấy! Bố chồng tôi nói.

Mẹ tôi hốt hoảng vội ngược nhìn trần nhà:

- Ở, nhà có thần lẫn hồ ông?

Cái giọng mẹ y như thơ ngây, y như nũng nịu, chắc lúc này trong tâm hồn bố chồng tôi như có vụn âm thanh nhưng không bao giờ nghe được, và cõi lòng bố chồng tôi là ký ức thời trai trẻ đang nhóm cháy lên cái não nức của con người. Tôi đem cái ước mơ của mình mà đặt lên cái mong muốn của bố chồng. Ông đã gởi trái tim đang còn năng động, còn rung nhịp có niềm tin yêu, tìm thấy được sự thanh thản trong cõi lòng mẹ tôi. Tôi mong bố chồng và mẹ tôi sống lâu vài chục năm nữa, để bù lại những tháng năm đã mất.

Nước mắt tôi đã chan chứa lên thứ hạnh phúc trong giai đoạn thứ ba của đời người, mới bắt đầu nảy nở yêu thương giữa cuộc đời.

Thầy Cù

Hình ảnh ông thầy dạy Anh văn ngày xưa, dáng cao, đầu hói, da trắng, mũi hơi to, môi mỏng, đeo kính cận đi dạy học hằng ngày bằng xe vespa trắng. Thầy độc thân, nghề dạy học tư. Năm học Anh văn với thầy, tôi mười tám tuổi, thầy ba mươi ba. Mỗi tuần tôi học với thầy bốn giờ, học rất chăm chỉ. Thầy Cù dạy kèm luôn cả Pháp văn và toán lý hoá cho những học sinh luyện thi tú tài. Hơn tôi mười lăm tuổi mà thầy giỏi đủ thứ. Phục thầy quá ! Nhưng, tôi lại không thích cặp môi mỏng dính như bánh tráng của thầy...

Người thầy cao ráo, sáng sủa, đẹp trai thế, văn minh thế mà cha mẹ đặt cho cái Ngô Dân Cù ! Tôi chê. Thầy nói hồi 54 gia đình chạy tuốt qua bên Cao Miên, thầy đổi tên, đổi họ lại là Ngô

Dân Cung nhưng người đánh máy làm rụng chữ n và g, thầy không để ý, về sau coi lại thì thầy hoảng hồn, nhưng đã trễ rồi. Thầy thêm vào dấu huyền, thầy nói đáng ra lúc đầu thầy sửa lại chữ ư nhưng sợ nhớ cái râu nó rụng lần nữa thì nguy hiểm lắm ! Thầy có tên Cù là vậy. Thầy Cù là người miền Bắc kỳ rõ ràng, còn chuyện di cư qua Cao Miên ai mà biết...

Ba tôi cấm tôi học Anh văn, vì thời đó trong làng có mấy cô đi làm công sở của Mỹ rồi có chồng Mỹ. Bà con trong làng trẻ mỗi xăm xì chê bai... Coi như chuyện con gái lấy chồng Mỹ là điều xấu xa không bằng! Cụ nhất định không cho tôi học tiếng Anh, tôi mà cãi, cụ bạt tai ngay. Khiếp lắm ! Đâu có như bây giờ con cái được cưng như trứng, hứng như hoa. Đánh con, cảnh sát mà biết được ngồi... tù như chơi. Xứ tự do đấy ! Nhưng đừng tưởng bỏ.

Lúc đó tôi ghét ba tôi, bởi cái tính con gái mới lớn, dễ giận, dễ ghét, dễ buồn vu vơ, không làm vừa ý mình là giận... Bây giờ sức mấy mà buồn chi cho một !

Ba tôi không cho học tiếng Anh nên tôi phải nghỉ học thôi. Trường dạy tư của thầy Cù có tất cả ba mươi hai học trò, cả nam lẫn nữ. Tôi phải ngồi hàng sau chót sát tường, vì tôi cao gần bằng thầy. Thầy Cù có tật khi giảng bài nói nhanh như bấp rang, nhiều lúc thầy giảng tôi không hiểu chi hết, về nhà chép lại, coi tới coi lui mới hiểu, ghét thầy dễ sợ... Nhớ cặp môi mỏng dính của thầy nói nhiều mà mình chẳng hiểu bao nhiêu, tôi càng ghét...

Trong lớp học nhỏ bé này, cũng có những chuyện «tình sử» của nó. Học đường thì có tình thầy trò, trong công sở thì có ông giám đốc với cô ký hiệu, rồi đến chuyện con sen với ông chủ, cha chồng nàng dâu, chuyện tình anh rể với em vợ, cha nuôi với con gái nuôi, v.v...ít khi nghe chuyện cô giáo với học trò, bà chủ với anh công nhân, mẹ vợ con rể...

Trong lớp có Nguyệt Huế (gái Huế), thầy Cù vừa giảng bài vừa liếc xéo xuống chỗ Nguyệt. Nguyệt có bộ ngực sừng sững như hai... trái bưởi. Ai nói chuyện với Nguyệt cũng liếc nhìn ngực Nguyệt. Nguyệt là người Huế thủy mị, nói chuyện lại nhỏ nhẹ, đàn ông mà nhìn Nguyệt hồn bay tận đâu đâu. Mắt Nguyệt chớp chớp hàng mi đen dài, miệng mím mím như gọi mời, như khiêu khích. Đi đứng nhẹ nhàng như... ma. Muốn bắt chước dáng đi như Nguyệt không phải dễ. Ông trời thiết bất công ! Đã cho Nguyệt khuôn mặt đầy đặn, lại đầy đủ bản tính của nữ nhi để làm đàn ông dễ xiêu lòng. Nguyệt biết mình đẹp, biết mỗi bước đi của mình có người nhìn theo, nên ả ráng tạo thêm dáng vẻ yếu điệu thành ra thấy... chướng mắt ! Đàn ông nhìn Nguyệt lúc đầu thấy ngộ ngộ, kỳ kỳ, nhưng nhìn lâu lại đâm... ghiền, thành ra, mắt như bị kéo mây mờ, đâm ngơ ngáo hết.

Thầy Cù thấy moi như muốn «cua» Nguyệt.

Không biết thầy Cù chở Nguyệt đi đâu mà có người thấy, rồi học trò xăm xì Nguyệt là bỏ thầy Cù. Hôm nay là buổi học cuối của tôi với thầy. Thầy Cù chưa biết tôi sẽ nghỉ học, tan giờ học tôi sẽ nói cho thầy biết và tạm biệt thầy luôn... Hôm đó, thầy Cù thao thao bất tuyệt giảng các «thì» Anh văn ở thể : tương lai đang diễn tiến, tương lai hoàn thành, rồi điều kiện cách của tương lai v.v... Tôi đang lơ mơ, vừa lúc đó thầy Cù quay lại, nhìn xuống. Tôi có cảm giác là thầy đang nhìn tôi. Thầy nhìn tôi:

- Bích, em có hiểu không ?

- Dạ không ? - Tôi giật mình, lắc đầu.

Chà ! Đúng là nghề bán nước miếng, giảng khô cổ mà học trò không hiểu. Tức chứ !

Thầy Cù có vẻ bực nên câu có, hơi lớn tiếng, nhưng thầy quên mất : tôi là con gái :

- Không hiểu ! Sao em không đặt câu hỏi ?

Thầy «ác» quá ! Hay là thầy không rành tâm lý, biết tôi không hiểu mà vẫn hỏi. Làm tôi... què.

Tôi cam đảm trả lời :

- Có hiểu mới hỏi ! Không hiểu biết gì mà hỏi ?

Thầy Cù quay sang hỏi một nữ sinh khác:

- Hương em hiểu tôi giảng không ?

- Dạ hiểu.

Thầy hỏi một nam sinh khác, ngồi bên phải.

- Hùng em hiểu tôi giảng không ?

- Dạ hiểu.

Thầy lại hỏi thêm một nữ sinh bên trái :

- Lan em hiểu không ?

- Dạ không ?

Tôi mừng hóm, vọt miệng nói nhanh :

- Thầy giảng mất trật tự quá, lại nói nhiều, nói nhanh, nói... lung tung, ai mà hiểu cho kịp !.

Thầy Cù sững sờ nhìn người học trò ngang ngược, cả lớp sững sờ quay lại nhìn tôi. Mặt tôi đỏ bừng nhưng cố tỉnh bơ, lạnh lùng. Thầy Cù hơi «quê», thầy xiêu như cái bong bóng từ trên trời rơi xuống đất, thật tội nghiệp :

- Thôi, để tôi giảng lại...

Lúc đó Nguyệt Huế bỗng vọt miệng, trề môi, hoá tôi một cái rồi «bên» thầy :

- Thầy Cù giảng thông thả vậy mà... không hiểu !

Lớp học quay lại nhìn Nguyệt. Tôi ám ức, hỏi một câu làm Nguyệt nghẹn khẩu luôn:

- Ủa ? Thầy đâu hỏi mà Nguyệt trả lời ? Hay là muốn làm cô giáo... Cu... ừ... ? Làm ơn lên bảng giảng dùm đi !

Cả lớp nhôn nhao. Cười. Thầy Cù hốt hoảng đưa tay :

- Bích, im. Tất cả nghe tôi giảng lại nè...

Ui dà ! Thầy trò lại bên nhau.

Hết giờ học, tôi chần chờ đi ra sau cùng, để nói với thầy là tôi nghỉ học, vì ba tôi không muốn.

Tôi cảm thấy thầy Cù cũng giả vờ loáy hoáy xếp các cuốn sách, chùi bảng, sửa lại ghế cho ngay thẳng để ra sau cùng. Rõ ràng, thầy đang cố ý chờ tôi. Khi đi ngang qua bàn thầy tôi đứng lại, không nhìn thầy mà nhìn xuống mặt bàn. Im lặng.

Thầy Cù dịu giọng :

- À... chuyện gì đó Bích ?

- Dạ thưa thầy... Rồi tôi im lặng. Thầy Cù cũng im lặng.

Lúc này thì tôi rơm rớm nước mắt. Thầy Cù tưởng tôi hối hận những lời «tay đôi» với thầy vừa rồi nên thầy nhìn tôi... thông cảm. Trật lất ! Tôi ngập ngừng:

- Em xin lỗi thầy chuyện hồi nãy...

Thầy cười gượng. Tôi cúi đầu nói nhỏ:

- Em không học với thầy nữa.

Thầy tròn mắt ngạc nhiên, rồi hỏi một câu ngờ ngẩn.

- Ồ, tại tôi giảng em không hiểu hả ?

Tự nhiên tôi nói đại :

- Dạ, em học mà không hiểu nên xin nghỉ.

- Không, không phải vậy đâu, em mau hiểu lắm ! Nhưng tại tôi giảng... lung tung nên em không hiểu đó thôi !

Tôi làm thinh. Thầy Cù có vẻ bức xúc. Thầy tức bởi thầy giảng mà học trò không hiểu! Bây giờ tôi lại xin nghỉ học, thầy tự ái lắm! Mặt thầy có vẻ mệt mỏi. Tôi hỏi thầy:

- Thầy khen an ủi em phải không ?

- Nói thiệt chứ không an ủi đâu ! Em mà không hiểu, mặt lơ láo, giảng thế nào em cũng gạt ra hết, nhất định không để những lời giảng lọt vô, thà em để cái đầu ở không. Thôi, em ráng ở lại học với... các bạn.

Thầy Cù lúc nào cũng xưng tôi, không nghe thầy xưng thầy bao giờ, chắc là muốn giữ khoảng cách tự nhiên như... anh em. Tôi bối rối nhìn thầy. Dứt khoát xin nghỉ học. Thầy nói :

- Chưa bao giờ tôi năn nỉ để học trò học với tôi, chỉ có... em là tôi năn nỉ. Bỏ học uống lắm ! Em nắm được gần hết các «thì» rồi, ở lại học với... thầy nghe !

Tích tắc thời gian ngắn ngủi thôi, trái tim nhỏ bé của tôi đang run rẩy càng nhỏ bé thêm. Bỏ lớp học này, tôi cũng buồn lắm, nhưng ba tôi không muốn tôi học tiếng Anh nữa thì tôi biết sao đây

? Tự nhiên tôi cảm thấy bị rịn... Tôi nói thật với thầy về ý của Ba tôi. Nghe xong, thầy cầm bàn tay tôi, đôi mắt thầy nhìn tôi như có lửa, giọng thầy như ghim trong hơi thở :

- Không sao ! Ba em không cho học tiếng Anh thì em học tiếng Pháp vào buổi sáng.

Tôi bàng hoàng với ý nghĩ của thầy, tay tôi đang run trong bàn tay thầy. Tôi nhìn thầy như đang chìm vào một thế giới nào đó. Mắt tôi và mắt thầy gặp nhau trong một giây. Lửa trong lồng ngực tôi phùng lên. Tôi gật đầu chịu học giờ Pháp văn với thầy. Bước ra khỏi lớp, tôi thấy bóng Nguyệt còn đứng ở cuối đường như ngóng chờ ai. Phở xá tấp nập của buổi về chiều, tôi đi chậm chậm bên hàng cây xanh lá, bầu trời chiều đang dịu lại sau cơn nắng. Tôi cảm thấy có một cái gì gần gũi, nhưng rất mong manh, rất xa...

Rồi tôi qua học tiếng Pháp với thầy Cù. Mỗi buổi sáng cái dư hơi khó hiểu trong lòng mình khi đến lớp với thầy, rồi buổi chiều tôi mang về nhà mỗi tối. Rồi từ nhà lại mang tới lớp theo mưa trắng, nắng trời của đời học sinh. Trong lớp có mười lăm học sinh. Đây là lớp dạy kèm Pháp văn cho những học sinh học ở trường Pháp còn yếu về môn văn phạm. Trong lớp pháp văn này có cô Thủy, bằng tuổi tôi, nhưng Thủy chơi «nổi» lắm ! Con nhà giàu, học trường Tây, nhưng học dở nên học thêm với thầy Cù. Thủy rất tự nhiên, không cầu kỳ, không làm dáng như Nguyệt. Thủy có nhiều bạn trai, ít có bạn gái, Thủy hay mặc đầm. Có một dạo Thủy mặc áo dài trắng, quần trắng mỏng dính thấy rõ da, rõ miếng vải tí tẹo bên trong, đi ngông giữa phố sau giờ tan học rồi biến mất... Các nữ sinh trường khác dè bủ chê Thủy ăn mặc quá bạo tợn. Các nam sinh thì xầm xì... khoái con nhỏ học trường đầm chơi bạo, kích thích khoái lạc cặp mắt người bình thường, bằng sự tò mò thích thú khi được nhìn người khác phá vỡ khuôn thân hình, tự nhiên trong bộ áo dài nghệ thuật. Thủy cười hình hích; Thủy nói nghịch ngợm chút chơi cho vui, chứ Thủy đâu có học trường Việt đâu mà sợ mấy cô giáo bình phẩm. Rồi Thủy nói về thầy Cù, thầy đang «cặp» với con nhỏ Lan bạn của Thủy. Thầy Cù kèm toán lý hóa, chiều nào thầy cũng lái xe «đèo» nó về...

Mặt tôi nóng rân. Cảm giác thay đổi liên tục. Mắt ngó quanh tìm một cái gì. Đúng là con gái có khác ! Sau khi nghe Thủy nói, tôi không muốn học với thầy Cù nữa. Rồi tôi suy ngẫm về ông thầy mình bỏ bịch lung tung, mỗi lớp có một cô bồ. Hèn chi ba mươi ba tuổi rồi mà thầy không chịu lấy vợ ở vậy để được tự do yêu đương. Tự nhiên tôi không muốn học với thầy Cù nữa, làm sao tôi chịu được khi ông thầy mình có chùm sao đào hoa chiếu mệnh chứ! Trời đất ơi, không lẽ... trong lòng mình đã «thương» thầy rồi. Ui chao, rắc rối cuộc đời !

Sau giờ tan học, tôi nói với thầy Cù: “Thầy cặp bồ... lung tung với học trò, người ta đồn rùm beng, em không muốn học với thầy nữa”. Thầy Cù mở to đôi mắt, thờ dài làm thinh, làm thinh là chấp nhận lời nhỏ học trò này nói đúng. Tôi lại rít lên: «Tính thầy lẳng nhăng quá!» Thầy Cù đổ quạu : «Em đừng có lộn xộn, nghe ai nói gì về tôi là em đòi bỏ học. Hết chuyện Nguyệt tới chuyện của Lan... Em nghe tôi nói...» Tôi nói: “Dạ, thưa thầy em về”. Tôi vùng vằng ra ngoài lớp. Thầy Cù lái xe kè kè bên tôi, bảo tôi lên xe thầy chở về. Còn khuya tôi mới ngồi lên xe thầy, nhớ có đứa nào thấy được lại đồn ầm lên. Tự nhiên cơn mưa vô duyên đổ xuống cái vèo, tôi làm bầm chửi mưa trong miệng. Thầy Cù vẫn chạy xe sát bên tôi, nhưng tôi nhất định không là không. Đứng hòng. Nước mưa thấm tóc, làm toàn thân da tôi run căng lên, hai hàm răng bắt đầu đánh vào nhau. Thầy Cù cũng ướt như mèo. Lạnh quá chịu hết nổi, tôi nhảy lên xe để thầy chở về. Thầy hỏi gì tôi vẫn im lìm dưới mưa. Thầy chở tôi quẹo vô ngõ nhà thầy.

Vô nhà, thầy đưa áo thầy để tôi thay cho đỡ lạnh, rồi đi xuống bếp đun nước nóng để tôi tắm. Tôi ngồi thủ lù giữa nhà tối mịt nhìn quanh. Nhà chẳng có gì ngoài cái bàn vuông, cái TV để một góc bên cuối tường, và một cái tủ để bộ tách trà bên trong. Tiếng nước mưa róc rách trên mái nhà, tôi mơ màng thấy mình bỗng bình trôi trên một dòng nước. Từ khi leo lên xe, cho đến khi

về nhà ông thầy, tôi không tỏ ra thân tình với thầy như trước nữa. Không nhìn mình trong kiếng, nhưng tôi biết mặt mình lúc này nhạt nhẽo lắm ! Thầy Cù trong nhà bếp bước ra. Thầy nói nước nóng đủ rồi đó em đi tắm đi...

Tắm xong, tôi hỏi thầy mượn cái máy sấy tóc, tưởng là thầy không có, đâu dè thầy cũng có. Thế rồi tôi ngồi giữa nhà hơ tóc. Tóc trước đã khô, hơ phía sau nữa là xong, thầy Cù bảo đưa thầy hơ dùm cho, tôi né qua một bên không muốn tay thầy đụng vào tóc tôi. Tôi đã ghét thầy thì cái gì trên người thầy tôi đều ghét. Hơ xong tóc, tôi đòi về, thầy nói ai cho về mà về, nhưng tôi nhất định đòi về, thầy nói một câu làm tôi hết ý : Hơ tóc khô để đi mưa à, chờ mưa tạnh, tôi đưa về...

Tôi nhìn ra ngoài, trời mưa tầm tã mịt mù nước bên ngạch cửa. Lạ nhỉ ? thầy làm thính chẳng thèm đém xỉa gì đến tôi nữa. Lúc này tôi muốn... khóc để thầy dỗ dành, nhưng một giọt cũng không thấy trào ra... Tôi lén quay nhìn lại ông thầy giáo, thầy đang nhắm mắt, tay cầm ly nước đã uống cạn. Tiếng thở đều đặn, thầy đã ngủ say, chắc vì mệt sau một ngày giảng dạy. Trong những phút yên tĩnh, tôi nhớ rất nhanh những lúc tôi học với thầy, giờ học quá ngắn nên chỉ học là học. Tôi không ưa thầy, không hiểu vì sao, chắc là vì thân hình gầy ốm và hai tay thông lòng của thầy không có một sức hấp dẫn gì đối với tôi ? Và cái tính xấu của thầy là hay lý sự để biện minh cho mình... Úi, mỗi người có một nhân cách xấu hay tốt là của riêng, mắc mớ gì đến tôi ! Rồi thời gian học với thầy tôi phục thầy có nhiều căn bản về kiến thức khoa học. Thầy dạy học nhiệt tình, cởi mở và hoạt bát, nên tôi «chịu» thầy và có cảm tình với thầy hồi nào không hay. Lạ thực, bây giờ thì tôi không còn cảm giác, cái dáng cao mảnh và hai tay thông lòng như con cò dói của thầy nữa, mà cái dáng cao cao thể hiện một sinh viên, hình ảnh người nghệ sĩ lãng mạn. Tôi yêu thầm, giấu trong lòng, không để lộ cho thầy biết, nhưng thầy đã thấy hết ruột gan của tôi. Riêng về thầy cũng giữ ý tứ không để lộ tình cảm, giữ vẻ bình thản, nhưng tôi cũng đủ sáng suốt nhìn được trong đôi mắt dịu dàng âu yếm của thầy khi nhìn tôi.

Tình yêu thể hiện một chút gì đó thêm gần gũi, thơm lành mát dịu cho hai bên. Các cụ thường hay cảnh cáo con gái : Coi chừng lửa gần rơm có ngày cũng cháy. Thật là đúng, lửa này luôn luôn xảy ra trong cuộc sống tình cảm. Bản thân tôi vẫn coi chừng và, rất cứng rắn hàng ngày khi tuổi vừa lớn, nhưng với sự ân cần với «phong phú trong lòng» thầy Cù như : xã hội, kinh tế, văn chương v.v... để làm tôi cảm động, để làm cho tôi yêu tràn ngập... Ngồi co ro nhìn mưa gió qua tấm cửa, tôi tập trung suy nghĩ đang nhảy nhót lung tung, làm đầu nhức rân rân. Bởi một cơn mưa mà tôi thay đổi thế này ! Mưa đã làm trôi đi cái vỏ cứng rắn bọc bên ngoài, bây giờ lại thấy da diết bên trong? Ngồi nhà lạ hoắc, vắng ngắt. «Dũng khí» tôi bay đâu mất rồi ! Ồ không, dưỡng khí trong lòng tôi chợt bùng chợt tắt, rồi khởi dậy mãnh liệt khác thường. Tôi tràn đầy sinh lực, đang tỏa rộng tình yêu, toát ra một điện lực kỳ lạ...

Tôi rón rén bước nhẹ, đi ngang qua bên thầy. Tim tôi đập thình thịch...

Thầy bỗng mở mắt, nắm tay tôi kéo xuống: «Bích, em Bích...» Tôi nhẹ nhàng ngồi xuống khẽ khàng một tiếng: «Thầy...». Thầy xoa xoa bàn tay tôi rất trù mến, rồi thầy nhẹ nhàng hôn tay tôi. Ủa, mà sao thầy... cắn ngón tay tôi chi vậy cà. Ui ui..! Bỗng từ trong tâm linh thâm kín, tôi bỗng cảm nhận ngón tay tôi, chạm vào đầu lưỡi thầy và tôi nhớ rõ ràng, nhớ chắc chắn rằng : Tôi đổ gục trong vòng tay siết chặt của thầy, tôi uốn cong mình khi nghe cảm giác từ đầu rơi xuống cổ. Hàm răng thầy loạ xạ bên mép tai tôi, vừa êm ái, rất bông. Tôi liếm môi, rụt cổ lại. Thầy Cù ôm tôi. Thầy nghiêng mắt sát gần vào mặt tôi, rồi... mút vào môi tôi. Tôi nghe cái gì mới lạ ấm áp đụng chạm nhau.

Thầy lộ cái tính thật của thầy ra, không còn kín đáo như trước kia nữa, mà phơi bày ra rõ rệt tình yêu bằng mắt, bằng môi, đang lay lắt sống trong phần vô thức nay bùng dậy tự nhiên lãng mạn, trong bản năng sinh lý con người, là động cơ của sự truyền chủng trong cuộc sống. Tôi bùng bùng da thịt, óc tôi không còn minh mẫn nữa, mắt tôi say mềm lung linh gương mặt thầy

nhảy nhòa trong trí nhớ. Tôi lão đảo như đưng phải lá ngựa, tôi đã bị «ngộ cảm». Chén rượu đang nghiêng tràn ra mép chén... Tôi ngã lăn xuống gầm giường bởi một hơi nóng làm tê mê toàn thân. Cặp mắt tôi nhìn xuống, nửa phía trên mũi thầy đang áp trên bụng tôi. Tôi nghe tiếng thầy lẩm bẩm... nhưng tôi không hiểu thầy muốn nói điều gì :«Nụ hồng của thầy, nụ hồng của thầy. Tôi muốn... uống nụ hồng của tôi... ». Căn nhà trong bóng tối, có một ngọn đèn le lói trong góc, chỉ nghe một âm thanh không lời lạ lùng từ trong miệng tôi vang lại trong đêm kín mít. Tôi đã bị «chuột rút» cứng đờ, như chết đuối giữa dòng sông, hai chân đang co duỗi bơi đạp ào ào...Ái tình có tính chất độc quyền trong bản chất của nó, nên trái tim tôi hay bị «dẫn vật» khó hiểu, ám ức trong lòng, khi nghe chuyện về thầy với Nguyệt với Lan... Tôi nghi ngờ, giận dữ vô lý làm sách vở tung tóe rơi xuống bàn, tôi nổi cơn khùng ghen với Nguyệt với Lan, cào cấu vào mặt thầy như rét run, đau buốt. Thầy muốn «yên thân» nên lặng thinh chịu đựng, và sau đó là lời dỗ ru ngọt ngào... Đó là tình của thầy, tình ở lớp học, tình ở trong phòng... Có phải hình ảnh thầy là một cái gì đẹp ?

Tình yêu nảy nở thêm, khi tôi biết thầy thuộc về tôi, chứ không phải thầy yêu Nguyệt hay Lan như học trò đồn đãi trước đó làm lòng tôi cứ chìm chìm xám xám. Vì ái tình vì hạnh phúc, vì sự rung động kỳ dị ước muốn, và ước muốn vẫn còn lay lắt trong người, tôi là gái mới lớn có tính tò mò, muốn biết tình yêu nên không còn rụt rè hay giấu diếm, tôi đã bị động tình nên sau giờ tan giờ học, tôi đến nhà thầy, để một thầy một trò, tình tứ yêu mến nhau, nằm bên nhau, ôm nhau... cho tới khi thầy đưng vào cái thân mềm dẻo của tôi thì tứ chi thầy cũng mềm nhũn ra, trong lúc tôi kêu lên tựa như tiếng mèo trong đêm, như hàng triệu tí tí con mèo khác. Tình yêu được thể hiện một biểu tượng, đó không phải là những hình ảnh sống sượng, không phải là sự phóng túng, mà là sự lãng mạn thực tế trong tinh thần tình ái. Trong tình yêu không có sự cách biệt, nên tôi nhìn thầy lúc này như tuổi mười tám như tôi. Tôi với thầy như bóng với hình, tôi quấn quít bên thầy mỗi ngày như một loại cây leo. Và «nụ hồng» của tôi là cái cửa, là dấu hiệu của một tam giác hợp thành, nó luôn luôn hiện diện, trong phần sâu thẳm của thầy. Lúc này, tôi thấy vẻ mặt thầy khờ khạo, còn tôi thì thần nhiên như thách thức. Nhìn vẻ thèm muốn đòi hỏi, xin xỏ của thầy, tôi có cảm tưởng mình đang kiêu hãnh về tuổi trẻ cuồng nhiệt, về sắc đẹp, về bộ ngực nở nang của mình... Tôi còn trẻ, quá trẻ, nên thấy cuộc đời quá đẹp, quá hạnh phúc ! Đầu óc non nớt tôi nghĩ : Dầu sao thì tình tôi với thầy cũng có ý nghĩa, hạnh phúc tình yêu của tuổi trẻ mà...

Một buổi tối, năm bảy lăm, tôi và thầy mất liên lạc. Trước đó vài tuần thầy đã cho tôi hay thầy sẽ vô Sài Gòn, nhưng chưa chắc. Thầy hẹn tối mai ra bến tàu sẽ cùng thầy xuống tàu Hải quân đi thẳng qua Hồng Kông. Khi tôi đến bến tàu, không thấy chiếc tàu thầy ở đâu, chỉ thấy một rừng người như kiến trong đêm. Một cuộc tình không có cảnh quyến luyến lúc chia ly, nhưng cũng cho tôi những cảm giác, những âm thanh gì réo rắt trong lòng, một hồi tiếc vu vơ... Gió lạnh đầu mùa trong không khí êm ả, nhưng buồn thiu. Nơi đây, một một vùng trắng xóa toàn là tuyết. Tôi mơ màng thấy lại những ngày lãng mạn, như nước thủy triều tràn lên bãi cát. Hình ảnh của thời dĩ vãng xa xăm trong thời niên thiếu. Với những trắc trở, dẫn vật, rắc rối... Kỷ niệm tạo thêm kỷ niệm hiện ra trong bóng tối, do những ước muốn còn sống trong vô thức hiện thành. Trên mấy chục năm nay rồi, bây giờ nghĩ lại vẫn còn băng khuâng, thấy như năm ngoài năm kia. Tình yêu của tôi với thầy đã là quá khứ, nhưng nó vẫn còn ở trong hiện tại, và có thể kéo dài mãi ở tương lai ! Rồi tôi bản khoăn tự hỏi, với cơn lốc xoáy của thời gian, hôm nay thầy ra sao ? Mập hay ốm ? Hay là thầy đã...

Hai bố và em dâu

Có ai đó đã từng hỏi tôi rằng: Thừa nhỏ tôi sợ gì nhất. Xin thưa: Sợ bố tôi nhất. Sợ đã đành, nhưng nể bố cũng nhất luôn. Bà nội chỉ có bố là con một. Bố kết hôn với mẹ, ba năm sau mẹ có đứa con trai đầu lòng, bà nội thích nhiều cháu, bố cho mẹ mỗi năm một đứa, tính đủ một chục thì ngưng (bốn trai, sáu gái). Bố làm đủ nghề trong bốn mùa, trước tết một tháng, bố lo cất may những bộ áo quần mới cho anh em chúng tôi, rồi bố hướng dẫn mẹ làm bánh chưng bánh tét, mứt gừng, mứt dừa, nạo thịt heo muối, dưa chua, củ kiệu để ăn đủ trong mười ngày tết, đúng là ông bố có tài nội trợ đảm đang. Trước tết một tuần bố dựng một túp lều ngay ngã tư và chỉ cần một cái máy nhỏ đánh bóng lư đồng, trong vài ngày cuối năm cũng kiếm được mớ tiền đủ lì xì con cháu. Cùng trong thời gian đó, đêm đêm bố cất dán đồ mã, đủ kiểu, đủ màu: như áo quần giày dép v.v...bán cho bà con trong làng để thờ cúng ông bà trong những ngày tết. Bố còn biết chẻ tre đan rổ, làm thợ rèn, lấy sắt làm thành dao, rựa, rồi quay sang làm thợ tiện. Mùa hè bố xuống sông đào đất bùn, nắn thành lò dùng than đá để mẹ tôi nấu cà phê bán buổi sáng. Bố làm hết việc này đến việc khác không bao giờ ngừng tay.

Bố biết ca hát, nghe ai ca mùi tai ông cũng mê mẩn tâm thần, cái thần nghệ sĩ nó lãng mạn là thế ! nhưng bố thích nhất là bộ môn hát bộ. Bố bèn chung vốn với người em rể bên vợ, lập ra gánh hát, đi lưu diễn làng nọ tỉnh kia. Bố viết tuồng, làm đạo diễn. Diễn viên nào có tí nhan sắc là bố thả dề liền, vậy mà có đào lẳng vẫn chịu “dề” cặp bồ lừng với bố, trong thời gian này mẹ ghen lên ghen xuống, chạy theo để bắt ghen bố hụt hơi luôn. Phần con đông, phần ghen bố làm mẹ hốc hác, tóc tai rối bời, thương mẹ hết sức, thiệt giận ông bố độc tài có máu...trắng hoa ! ác, cái bề ngoài bố đạo mạo, lại có cặp môi đầy đặn và cặp mắt đa tình, ăn nói lại có duyên, đến tuổi già mà cặp môi dày vẫn còn duyên, thế mới chết người ! Lúc nhỏ tôi rất thích nghe hát bộ, vì lời lẽ các diễn viên đốp chát nghe thấm thía ý vị , và nhất là vai nữ lưu hào kiệt trong bộ áo giáp giữa chốn binh đao, oai phong lẫm liệt lắm! Một câu nói theo sau là động tác, với tay chân, với ánh mắt, với cái hát cầm, lắc đầu làm người coi có nhiều ấn tượng và rạo rục theo tiếng trống kèn tùng xèng, và cũng rất gọi hứng cho diễn viên múa kiếm trên sân khấu. Hát bộ mà có dàn nhạc đệm của cung đình Huế thì diễn viên coi như rồng gặp mây, thuyền gặp gió, nắng gặp mưa, họ ca diễn lột xác phàm thật đam mê quá đỗi, tôi còn mê huống chi là mấy...cụ. Trong tất cả anh chị em, cô em kế tôi là không biết hát một câu, còn chín anh chị em, đứa nào cũng có tí máu văn nghệ “gia truyền” của bố, nhưng chẳng có đứa nào chịu theo cái nghề hát bộ của bố. Nhiều lần bố buồn, tôi làm tài khôn an ủi chắc tại các con của bố tân thời nên không chịu tập tuồng í à ta đây là...Bố tôi hét to: “ Tổ cha mày” rồi rượt tôi chạy có cờ. Bố tôi độc tài thế đấy ! Tôi ngán ông cụ nổi giận bất tử kiểu này lắm ! Tôi phục bố làm thủ công nghệ rất khéo tay và làm đạo diễn văn nghệ cũng hết ý, nhưng nghe đâu bố tôi còn có biệt tài làm ra...tiền giả nữa kìa ? Ngày xưa đâu có máy móc hiện đại như bây giờ, làm thế nào mà bố biến chế cóp pi đồng tiền để đưa mẹ bán buôn nhỉ ? Nghe chuyện như thế này: Khi mẹ có đứa con trai đầu lòng hai tuổi thì bố bị bắt về tội làm tiền giả, chính mẹ cũng không biết làm sao mà bố làm ra được những tờ giấy bạc vào thời điểm đó (hình như trước năm 1950)Việt Nam xài chung một đồng tiền với Miên, Lào gọi là tiền Đông Dương. Thời gian bố bị tù, mẹ thăm nuôi bố luôn luôn, mà ngày về của bố thì biến biệt không biết khi nào được thả ra, thời đó làm tiền giả tội nặng lắm, lạng quạng tù chung thân chẳng phải chơi! Mỗi khi đi thăm bố, lúc về, mẹ hay đi con đường tắt trong làng để đón đứa con trai, không ngờ trong xóm nhà lá, có người ngồi nhìn ra thấy mẹ thường qua lại con đường phía trước. Lúc đó mẹ hai mươi lăm tuổi, gái một con trông mẹ mặn mà, thân hình đầy đà tròn trịa, mát da mịn má của mẹ làm ‘xón’ mắt gã trai làng sung mãn. Hắn thấy đằng xa xa bóng mẹ sắp đi tới, hắn chạy ra nắm ép mình sát bên mép đê, chờ mẹ đi ngang qua...vồ lấy, nuốt trứng (đường mương trong làng trống trơn không có cây cối rậm rạp) Đường rộng lớn sao mẹ không đi, đi chi đường vắng để “ma” đón đường không biết!

Sau lần bị tên “phải gió” trong làng làm nhục mẹ nín khe, không dám nói không dám hở răng với ai, nếu hở môi là hai mẹ con mẹ sẽ không yên thân với hắn. Hắn hăm dọa mẹ như thế. Mẹ nhục nhã xấu hổ với bố, mẹ biết gã thanh niên kia rất có quyền lực nhất nhì trong làng, nên mẹ gạt nước mắt hận thù cố quên. Kể từ đó mẹ không dám qua lại trên con mương kinh hoàng đó nữa. Nhưng rồi nỗi kinh hoàng khác lại đến với mẹ, mẹ muốn quyên sinh chết ngay tại chỗ, nếu mẹ không nghĩ đến đứa con nhỏ dại, chắc mẹ đã tự tử rồi...Số là sau lần bị “cọp” vồ, mẹ thấy trong người thay đổi, rồi tắt bặt đường kinh.

Thật là khủng khiếp ! Chồng bị tù vợ ở nhà có chữa...Trời ơi ! Chết, chỉ có chết mới giải quyết được chuyện này thôi, bố mà biết được ông sẽ vượt ngục giết...mẹ như chơi ? Mẹ biết cục ghen của bố như quả...bom. Khủng khiếp lắm ! Chết ...

Mẹ không biết nói với ai Hoảng quá, mẹ đành chạy đến nhà tên “phải gió” báo hung tin, mẹ gào la kêu khóc và một hai đòi tự tử chết trước mặt hắn. Hắn bối rối suy nghĩ lung tung. Ôi, một chút sung sướng cuộc đời bây giờ sắp nổ tung. Ngưng khóc, mẹ nhìn hắn tức giận sôi gan, lúc cơn giận nổi lên con người ta có một sức mạnh phi thường và hung hăng như...sư tử. Mẹ vội túm lấy hắn thoi mấy cái vào mặt, luôn đà mẹ nắm tóc hắn, giật một cái làm hắn chúi mũi suýt té, thuận bàn chân mẹ đạp mạnh một cái, hắn té nhào, nằm bất động ngay tại chỗ, chưa đã nư mẹ đày nghiến hai bàn chân lên người hắn. Hắn nằm im rên hừ hừ để mẹ đánh, đạp mỗi tay thì mẹ ngưng. Mệt quá, mẹ ngồi tiếp tục gào khóc, y bảo mẹ ngừng khóc để nghe y nói...Mẹ hàm hồ hét :

“Nói cái gì ! Tôi chỉ muốn chết thôi...”

“Ai cho chết mà chết !”

“Anh là tên mọi rợ đê hèn, chồng tôi đang ở tù, nỡ lòng nào anh “lấy” vợ bạn cho được chứ !...”

“Lấy ! được bao nhiêu ? Chuyện đâu còn đó...”

“Trời ơi ! chồng tôi mà biết anh sẽ bằm an...trăm mảnh.”

“Bằm...củ tỏi thì có”.

“Trời ơi ! hu hu ...”

“Nín!” Y hét lớn:

Sau tiếng hét của y, mẹ chỉ chờ có thể là ngưng khóc ngay. Mẹ nghe theo hướng dẫn của y phải làm những giấy tờ để nộp lên Quận, như vậy...như vậy cứ thế mà làm. Mẹ hy vọng bố sẽ được thả ra vì mẹ biết y là người giàu có nhất trong làng mà tiếng nói của người giàu rất có nhiều quyền lực (sai cũng thành đúng). Sau cái ngày mẹ “nhồi” y một trận như tử, y ở sau lưng mẹ âm thầm can thiệp vào chuyện của bố. Một tháng sau bố được thả tự do. Bảy tháng sau, mẹ sinh cho bố đứa con gái xinh xinh đặt tên Vân Nguyệt. Tuy mẹ sinh “non” chưa đủ tháng, nhưng mẹ tròn con vuông là được rồi. Ui, trong cái rủi lại có cái may.

Không biết bố nghe ai giới thiệu, hoặc là đã nghe danh tiếng cô đào Giáng Phương tuổi trẻ nhưng diễn xuất thì rất lão luyện nên bố phải đích thân vào tận Bình Định Qui Nhơn làm hợp đồng mời đào Giáng Phương ra Trung biểu diễn. Tôi nhớ một đêm trăng, bố đưa về nhà một cô tuổi chưa tới hai mươi, người nhỏ nhắn xinh đẹp, da trắng, tóc dài, nét mặt nhẹ nhàng người nhìn dễ mến. Ai hỏi gì, cô chỉ dạ dạ rồi e thẹn lí nhí trả lời. Bố giới thiệu từ đây tới cuối năm, Giáng Phương sẽ là đào chính của đoàn hát của bố.

Đêm diễn đầu tiên của Giáng Phương người đông chật rạp, và cứ thế con thiên nga Giáng Phương bay trên bốn phương trời nghệ thuật của bộ môn hát bội. Hát đâu, đi đâu, ai muốn gặp Giáng Phương phải qua bố. Lúc bấy giờ thằng em trai tôi làm việc sau bức màn nhưng phụ trách dàn âm thanh và ánh sáng cho sân khấu, còn đào Giáng Phương rất nổi tiếng nó đâu dám lại gần. Giáng Phương hát cho đoàn của bố được ba tháng, thì bố đưa tin, tuần tới đám hỏi của Giáng Phương cho thằng em trai tôi, tháng sau thì làm đám cưới. Tôi nghiệp nhỏ Giáng Phương khi hát ở trong quê thì lệ thuộc cha mẹ, khi bố tôi vào Bình Định gặp bố nó để ký “hợp đồng” rồi nó theo bố tôi ra Trung như con gái theo cha đẻ, bảo hát thì hát, bảo nghỉ thì nghỉ, nó chỉ biết hát để phục vụ khán giả, thấy khán giả vỗ tay khi nó bước ra sân khấu là nó vui, nó

chìm trong hạnh phúc, nó hát rất say mê, tiền bạc đưa cho bao nhiêu cũng được, không bao giờ phàn nàn, tuồng nào không có nó là rạp vắng tanh. Có một lần vai diễn của nó cho người hát thế vì phải về quê trong ngày lễ chạp hội, không có nó khán giả tức giận bỏ ra về. Hôm sau nó phải hát lại tuồng trước để “đền” khán giả. Chị em tôi coi nó đóng vai Lưu Kim Đính Phá Tứ Mã thì mê nó luôn. Tuồng này phải hát hai đêm liên tiếp mới hết. Con nhỏ bắt đầu đi hát năm mười bảy, hát ba năm, là làm đào chính. Hai năm đầu nó làm vai phụ, bước qua năm thứ ba nhảy ra làm đào chánh, lúc đó vừa đúng hai mươi tuổi. Sau khi lấy chồng Giáng Phương vẫn liên tục được mời đi lưu diễn khắp vùng Nam Bắc sờ dĩ được mời nhiều vì bộ môn hát bộ càng ngày càng hiếm mà em dâu tôi chuyên hát và múa võ rất đẹp. Gái Bình Định mà... Khán giả mê nó đến khi có bầu tám tháng vẫn còn đóng tuồng trên sân khấu.

Bố tôi rất hãnh diện sung sướng đến tận mây xanh, mỗi khi ra đường người ta xầm xì, bố là bố chồng của đào Giáng Phương. Bố cưng con dâu quá làm trong gia đình bị xào xạo. Bố nói mấy đứa con gái sau này là con của “người ta”, còn dâu mới là con của bố. Thấy “bà” con dâu đầu đầu sỗ mũi là bố làm nước chanh hấp chừng thủy và mật ong cho nó uống, bố nghe nó than mệt, ăn không ngon là bố đi mua thịt bò, hầm nát nấu cháo đưa đến tận tay cho nó. Phải trái gì bố cũng bênh nó, coi bầy con gái như người dưng nước lã. Có lần tan một buổi hát về nhà, hôm đó là tháng mười hai mưa gió thường xảy ra luôn luôn, hai bố con đang đi nửa đường thì cơn mưa đổ xuống, nhỏ Giáng Phương quên áo mưa, bố đưa áo mưa bố cho nó mặc. Hôm sau bố cảm nặng, bố nằm liệt cả tháng, tiêu, tiểu trên giường, chị em tôi thay phiên chăm sóc bố bất mệt. Bố khỏe mạnh lại, bố hỏi con Giáng Phương mấy hôm rày hát hò ra sao. Mở con mắt ra là bố lo săn sóc o bé “bà” con dâu của bố. Một hôm bố mặc áo quần sắp bước ra cửa, chị em tôi biết thế nào bố cũng đi thăm con dâu. Con em kể tôi tức giận ra mặt. Nó nói bóng, nói gió vói theo:

“Con báo tin buồn cho bố biết, từ đây sắp tới bố có bệnh họa thì gọi “nó” đến nhé! Tụi con là con của “người ta” rồi”.

Bố vừa đi vừa nói:

“Tụi bây làm chị mà không rộng lượng chi hết...”

“Bố mê... hát bộ quá thì bố dọn qua nhà “nó” ở luôn đi”

Bố tôi quay lại nhìn trừng nó, ông đi vô nhà định bạt tai em gái tôi. Tôi nhảy ra giang hai tay trước mặt bố. Tôi hét:

“Bố mà đụng tới em con là bước qua xác của con đây nè...”

Nghe tiếng lớn nhỏ ngoài phòng khách, bốn đứa em gái tôi ở nhà dưới chạy lên. Thấy “lực lượng” đầy đủ, con em đứng nấp sau lưng tôi, nó nói rất mạnh miệng:

“Chưa thấy ai trên cõi đời này, cha chồng mà “mê” dâu như bố, con gái mình chẳng coi ra gì.

Bố qua ở luôn với nó đi...”

“Mày hỗn...”

Bố tôi muốn chụp em tôi, nhưng nó chạy vòng vòng nên bố bắt không được. Bốn đứa em còn lại ôm lấy bố, em kể tôi vội chạy thoát ra ngoài. Ra ngoài nó còn ám ức nói lớn: “Tụi con sẽ dọn đi qua nhà anh Hai ở, không thèm ở với bố nữa đâu!”

Mẹ đi đâu về, nghe bố kể lại, mẹ liền bênh bố, rầy la đám con gái hỗn với bố. Đúng là... vợ chồng đồng tịch đồng sản có khác, sai trái gì lúc này cũng phải bênh nhau.

Kể từ đó chị em tôi không thèm đi coi hát nữa, thiệt tình chị em chúng tôi không ghét bỏ gì cô em dâu, vì nó đâu đụng chạm gì đến mấy bà chị em chồng! Chỉ cái tội nó hát hay, diễn giỏi mà bố là một fan của nó, nay “thần tượng” trở thành dâu của mình, bố không cưng chiều sao được! Nhưng bố cưng nó quá thấy “ngứa” mắt, nên em gái tôi “cảnh giác” bố một tí thôi, nhưng bố đâu có ngán lời hăm dọa em tôi, đám con gái của bố trước sau gì cũng phải bỏ bố ra đi, không đi trước cũng đi sau, đi làm “con người ta” ấy mà! Sáu đứa con gái không bằng một “bà” con dâu của bố!

Thời gian dần theo năm tháng, chị em tôi đến ngày cũng phải xa bố mẹ để về làm “con người ta”. Đưa lấy chồng xa, đưa có chồng gần, thỉnh thoảng các con của bố tụ về đầy đủ trong ngày lễ cúng ông bà rồi vợ vã ra về ngay. Chuyện bố và em dâu không còn là đề tài để chị em tôi phản ánh nữa, một phần cũng đã lớn và sự suy nghĩ cũng sâu xa hơn. Con dâu cho bố bày cháu nội kháu khỉnh, sau này bố tôi lớn tuổi không kham nổi đoàn hát nên bán đoàn lại cho người khác, bố ở nhà giữ cháu cho mẹ chúng đi hát.

Con dâu của bố vẫn theo nghiệp cầm cạ Môn hát bộ dân miền Trung khoái lắm nên đêm nào nó cũng được tiền khán giả liệng trên sân khấu, nhất là mấy ông Việt Kiều ngồi dưới hàng ghế nệm tiền lên như mưa, còn nhiều hơn tiền lương một đêm hát. Dâu của bố, sau này hát đủ các bộ môn, nhất là hát cho đám...tang, hát cho ngày tảo mộ, hát chầu văn trong đình làng, và hát mãi cho đến ngày hôm nay. Tôi có chồng xa nên ít về thăm bố mẹ. Ngày tôi xa gia đình, xa các em, năm đó mẹ năm mươi tám tuổi. Vài năm sau mẹ tôi mất. Bố sống thêm mười năm mới mất, bố tôi thọ bảy mươi tuổi.

Một buổi tối, chuông điện thoại reng. Tôi cầm máy bên kia là tiếng của người đàn ông, ông tự giới thiệu về mình và xin gặp họa sĩ Vân Nguyệt. Tôi trả lời: “Vâng, chính tôi”. Ông nói, ông ở miền Bắc thường theo dõi chương trình văn học nói về tranh Vân Nguyệt, ông phen để tỏ lòng ngưỡng mộ rồi ông hỏi Vân Nguyệt là bút hiệu chăng? Tôi nói: “Không, tên thật”. Ông hỏi: “Xin lỗi, cô biết ông Trần Thanh Nghị? Tôi trả lời: “ Là bố tôi Còn ông là ai”. Ông trả lời: “Một khán giả trung thành đoàn hát của bố cô”. Tôi à một tiếng, người đàn ông bên kia dây cất tiếng: “Tôi muốn có một cái hẹn để mua những bức tranh của cô được không?” “Được” Tôi nói.

Trước mặt tôi là người đàn ông cao lớn, tuổi ngoài bảy mươi, da trắng, tóc hói đứng xoay lưng vào cửa, còn tôi thì đang nhìn ra dãy hành lang. Ông khách nhìn tôi, đôi mắt ông sáng ngời hãnh hiện và xúc động. Mấy lần ông định nói điều gì đó rất khó khăn nên khựng lại. Ông bắt đầu kể câu chuyện tình mấy chục năm về trước:

“Bác và bố cháu là bạn học lúc nhỏ, bố cháu là một nghệ sĩ đa tài, đa nghề. Bác rất nể phục, bác thích văn nghệ nhưng lại đam mê trong công việc đồng áng, cái nghề ăn chắc mặc bền. Bác yêu mẹ cháu, nhưng mẹ lại yêu bố cháu, bác biết phận mình nên giấu kín tình đơn phương trong lòng, lúc mẹ cháu có con trai đầu lòng, bác mới lấy vợ, nhưng vẫn còn say mê mẹ cháu. Một hôm bác nghe tin bố cháu bị bắt về tội làm bạc giả. Thấy mẹ cháu mỗi lần thăm nuôi chồng vất vả bác thật xót xa, rồi một buổi chạng vạng tối bác thấy mẹ cháu đi ngang qua, bác cảm lòng không được, bác đã làm...hỗn với mẹ cháu.

Một tháng sau, mẹ cháu cho bác hay đã cần thai, mẹ cháu đòi tự tử, bác sợ mẹ cháu...chết, và bác nghĩ mình đã có lỗi với bố, với mẹ cháu, nên bác phải có trách nhiệm trong việc này, tiền bạc có bao nhiêu bác đổ hết vào để chạy chọt lo cho bố cháu về càng sớm càng tốt, và chưa đầy một tháng bố cháu được thả về. Hai tháng sau bác dọn nhà đi nơi khác, nhưng thỉnh thoảng bác kín đáo nhờ người trong làng hỏi thăm về “hai mẹ con” và biết tên con gái của bác mẹ đặt là Vân Nguyệt.

Sau này thì nghe tin cháu có chồng về tận miền Tây bác mất tin tức, rồi tình cờ bác thấy tên cháu trên báo, nửa tin nửa nghi, không biết có phải Vân Nguyệt con của...mẹ cháu không? Bác phen hỏi nhà báo xin địa chỉ cháu, nhưng nhà báo nhất định không cho, bác phải tìm đến tận nơi kể rõ sự tình họ mới cho số phen...”

Cố gắng lắm tôi mới dần được cổ họng như có một cục gì nghẹn dâng lên, mặt tôi nóng bừng. Trong vài giây sửng sốt mãnh liệt mà trước đây tôi chưa từng có, đầu óc tôi hỗn loạn dữ dội trong sự im lặng. Trời, tôi là giọt máu của người đàn ông xa lạ này sao? Làm sao tin được?

Người đàn ông xa lạ này ở đâu đến dựng ra câu chuyện tình éo le như cải lương ba xu, rồi nhận tôi là con ? Nhận con dễ vậy sao ? Tôi lấy lại bình tĩnh, lau nước mắt, mặt đanh lại như nước đá lạnh. Không chịu được nữa, tôi giận dữ:
“ Ông về đi ! Tôi chỉ có một bố là Trần Thanh Nghị chấm hết”.

Người đàn ông trong tư thế coi như rất bình thản, nhưng cũng run run vì xúc động, ông nhìn thẳng vào mắt tôi nhẹ nhàng nói nhưng cũng rất dứt khoát:
“ Tin hay không là quyền của cháu, bác có bổn phận nói lại để cháu biết nguồn gốc của mình là ai, vì chính mẹ cháu nói với bác cháu là...con bác. Bác tưởng mẹ cháu đã nói cho cháu biết rồi Thôi chào cháu...bác về” .

Người đàn ông đi rồi, tôi đứng như trời trồng, tự nhiên tôi òa khóc. Tôi không nhớ mình khóc được bao lâu thì ngưng, từ khi gặp người đàn ông chưa đầy mười phút mà tâm tư tôi bức xúc thế này ! Lấy bằng cứ gì tôi là con của ông ta ? Chính mẹ tôi đã nói với ông ? Ai làm chứng mẹ tôi đã nói với ông ? Mẹ tôi mất rồi ông muốn nói gì thì nói, ai cấm ! Nhưng mà ông nhận con để được gì ? Danh, lợi hai thứ đó tôi không có, thì ông nhận con như tôi để làm gì, nếu không phải là con ruột của mình ? Bố mẹ mất rồi, biết hỏi ai ? Tôi lại băng khuâng. Nghĩ suy cho cùng bố mình đã mất, bây giờ có người nhận làm con thì cũng được có sao ? mình lại có thêm bố nữa coi như là bố...nuôi đi Càng vui Tôi bắt đầu lý luận và suy nghĩ, một loại triết lý đơn giản về thứ hạnh phúc và bình yên trong tâm hồn thì bớt rắc rối cuộc đời ...

Hôm sau tôi phôn lại người đàn ông. Ông rất vui vẻ, riêng tôi thì hơi ngượng vì câu chuyện còn quá mới với tôi Ông nói sẽ đến gặp tôi ngay bây giờ. Hôm nay là ngày thứ bảy, chiều nay...bố Huỳnh Phó sẽ dẫn tôi về để giới thiệu với các con của bố. Vợ bố mất bốn năm nay, bố Huỳnh Phó có bảy người con, năm trai, hai gái Người nào cũng có gia đình, có con cái . Bố nói tôi giống đứa con gái áp út của bố, hai chị em giống quá !...Tôi nghe bố lẩm bầm mà bản thân trong hồn một cảm giác rất lạ, thật khó diễn tả. Tôi hồi hộp theo sau bố đi vào nhà. Ngôi nhà khá lớn, tường cao cổng sắt. Bước vô bên trong có sân rộng dưới hàng cây bông giấy màu hồng rất thơ mộng, tôi thấy có bảy, tám đứa con nít, đứa đứng, đứa ngồi, đứa nằm dưới đất. Thấy hai...bố con tôi bước vào, mọi người trong nhà từ lớn đến nhỏ nín khe, đứa mắt nhìn ra...Tôi rón rén đi sau bố. Bố cầm tay tôi nói lớn:

“Này các con, chị Vân Nguyệt là chị của các con. Các con xem nhỏ út Thúy Vân giống chị Vân Nguyệt ghê hông ?...”

Tôi mắc cỡ đứng làm thinh, bỗng một trong hai con gái của bố nói:

“ Con thấy anh Thái giống chị Vân Nguyệt hơn”...

Hai ba cái môi đồng thanh: ừ nhỉ anh Thái giống chị Nguyệt nhiều hơn là Thúy Vân...Tự nhiên tôi có thêm một gia đình mới, bố đã báo tin cho các con biết, bố đã tìm lại được đứa con gái , nên hôm nay tất cả đều có mặt đầy đủ để bố giới thiệu giọt... máu rơi bên mương làng năm nào của bố.

Sự quan hệ tình cảm hàng ngày trong gia đình bố Huỳnh Phó cũng như sự ân cần thăm hỏi các con bố làm tôi có cảm tưởng, tôi là con của bố, không còn có cảm giác xa lạ nữa, và tôi yêu mến gia đình thứ hai này như chính gia đình ngày xưa của tôi Một hôm tôi về lại quê nhân dịp giỗ mẹ. Lúc thấp nhang tôi nhìn ảnh mẹ, rồi nhìn qua ảnh bố, tôi có cảm tưởng bố gườm gườm giận hờn một điều gì đó, hoang quá, tôi quay nhìn ảnh mẹ, mẹ nhìn tôi mỉm cười, nụ cười bí mật như nụ cười La Joconde Mona Lisa của Leonard De Vinci . Tôi hoang mang, tự lự mông lung...

Sau buổi kỵ cơm, mấy em tôi ai về nhà nấy, chỉ còn tôi đứng xơ rơ bên dì Út . Dì thấy lạ hỏi :
“ Ủa cháu Nguyệt chưa về à! muốn vài đĩa xôi chè đem về cho con phải không?”

“ Dạ đâu có dì. Con muốn ở lại chơi với dì tí nữa về cũng được. Còn sớm mà... Khi nào thì dì về.

“Dì ở lại chơi với vợ thằng Mẫn (Mẫn anh trai tôi) ngày mai dì về”.

“ Con nói chuyện với dì môi tí rồi con về. À dì ơi ! Dì có biết ông Huỳnh Phổ không ?

“ Ông đó giàu nứt tiếng ai mà không biết ! Con ông Huỳnh Phủ đó mà. Gớm ! cha con gì mà đặt tên thấy toàn là phổ phường quận phủ...”

Tôi nhìn quanh nhà thấy không còn ai lai vãng, tôi xuống giọng thật nhỏ:

“Dì à...dì có biết chuyện ông Huỳnh Phổ với...mẹ con không ?

“Biết ! ”.

Tôi rất hồi hộp:

“Mẹ con nói với dì hả ?”.

“Không, lúc đó dì còn nhỏ, mẹ đâu có nói với dì”.

“ Ủa ! thế sao dì biết ?

“ Dì nghe bà ngoại con nói”.

“ ? ? ? ”.

“ Tại sao bấy lâu nay dì không nói cho con biết ?”.

“ Ủa, mà tại sao bây giờ con mới hỏi dì ? Dì không nói với con, dì nghĩ ông sẽ không bao giờ gặp con. Ông biệt tăm biệt tích, ông Huỳnh Phổ...chết rồi ! ”.

Tôi ngập ngừng:

“ Ông đã tìm gặp con. Mẹ đã nói với ông về đứa con.. ”

“ Hai “cha con” gặp mặt rồi à ! Ông Huỳnh Phổ là người tốt bụng, con nhận làm bố ... cũng được.”

“ Dạ, đến ngày thì hai bố con cũng phải gặp nhau ”.

“ Nhưng, ông Huỳnh Phổ không phải ...bố con.

“ Ủa, kỳ vậy Dì ?

“Người chết mới là...bố con ?”.

“Dì nói lộn rồi . Ông Huỳnh Phổ mới chính là bố đẻ con ?”

“ Đừng có cãi, nghe dì nói đây: Sau đêm ông Huỳnh Phổ cưỡng hiếp mẹ con, mẹ con về kể lại cho bà ngoại con nghe Bà ngoại con sau nhiều đêm suy nghĩ bày mưu cho mẹ con, chờ hơn một tháng sau đến năm vợ ông Huỳnh Phổ, nói là cần thai một tháng, và một hai cứ đòi tự tử vì bà ngoại con biết dòng họ ông Huỳnh Phổ giàu có và nhiều thế lực, vả lại ông Huỳnh Phổ cũng là bạn của bố con nữa, thế nào ông cũng lo cho bố con ra, chỉ có ông Phổ mới đem bố con ra được khỏi tù mà thôi Không ngờ mẹ con làm đúng lời bà ngoại, ông Phủ bị trúng kế. Nhờ ông Phổ nên bố con mới được về, chứ không cũng ở tù rục xương...Bố con về, mẹ con mới cần thai”.

“Bố về, nhờ mẹ con không cần thai thì sao ?”

“Thì mẹ con bị...sảy thai .”

Tôi nghe lạnh từ trên xuống dưới, sực tỉnh giấc mơ kinh hoàng vừa chấm dứt, một giấc mơ khi người ta tỉnh giấc đồ mồ hôi lạnh. Tôi đứng chết lặng khi nghe dì nói hết sự thật, bàng hoàng như lúc ông Phổ cho biết tôi là giọt máu rơi của ông năm nào năm nọ Bàng hoàng sững sốt chác cũng như ông Huỳnh Phổ sau khi nghe mẹ tôi báo “hung tin” cần thai với ông. Không ngờ do bà ngoại tôi lập kế. Tôi không cảm thấy buồn hay vui khi biết mình không phải là con của ông Huỳnh Phổ mà cũng không cảm thấy vui hay buồn khi biết mình là con của bố tôi Cảm giác buồn, vui , vui buồn không rõ rệt, nước mắt tôi một lần nữa trào ra và trái tim tôi thêm một lần nữa yêu thương rộng mở về ông Huỳnh Phổ, ông là kẻ bị xí gạt mà không biết. Bây giờ tôi là con của bố tôi, hay bố Huỳnh Phổ thì không thành vấn đề nữa, có điều thấy tức cười, khi nghe mấy đứa em tôi nói, đứa em gái kể giống tôi Đến khi gặp gia đình bố Huỳnh Phổ các con ông cũng nói, con gái út ông Phổ giống tôi nữa...Chịu !

Chuyện mấy người lớn làm tôi nhức đầu quá! Tuổi tôi đã khôn lớn rồi mà nghe xong câu chuyện cứ ngỡ ra như đứa trẻ lên năm lên bảy Tôi nghĩ đến ông Phở, tôi thấy ông là người thiệt nhất, ông chỉ có tội là cưỡng hiếp mẹ tôi, nói cho cùng thì cũng không phải chi là quá đáng, vì trong quá khứ ông đã từng yêu mẹ tôi, và nếu ông không yêu mẹ thì ông sẽ chẳng bao giờ bỏ tiền bạc lo cho bố ra khỏi tù. Nếu ông là người bất nhân, ông sẽ mặc kệ mẹ và để cho bố ngồi tù. Khi bố tôi ra tù, hai tháng sau ông mới đi biệt xứ. Ông muốn xa người ông yêu Cách quyết định ra đi của ông là hay nhất. Người tuyệt vời nhất trong vụ này là bà ngoại tôi, và mẹ tôi cũng là một diễn viên xuất chúng tài hoa không thua gì các đại tài tử chuyên gia đóng phim, rút được ruột ông đại gia sành sỏi việc đời Chỉ có bố tôi là vô tư, một đời nghệ sĩ muốn làm gì thì làm, ngay như việc tà trời, chế biến tiền giả tài tình, xử dụng tiền được thời gian mới bị lộ, và bố ngang tàng tuyên bố dứt khoát: chỉ có dâu mới là con gái, nhưng bố lầm rồi (quả báo ngay mà) sau này các con trai bố lấy vợ, vợ cũng là...Thượng Đế, vợ là mẹ, nên cần hỏi gì thì bố lo chiều con dâu trước. Thiệt buồn cho đám con bố, con trai trong thời đại này, tội cho mấy đứa con gái “người ta” sau này thay phiên nhau lo hương khói ông bà. Nhưng bố là bố của tôi, mà bố Huỳnh Phở cũng chính là bố của đời còn lại của tôi Làm cha mẹ có thương con thì sau này con cái mới thương lại cha mẹ. Tôi nhớ lại lúc đến gia đình bố Phở mấy đứa em nói, đứa con gái út của bố Phở giống tôi...mà lạ thật, tôi cũng cảm thấy đúng thế. Chịu !

Từ xa xa, bố Huỳnh Phở với mái tóc bạc phất phơ trong gió xuân đang đi tới! Thấy tôi, nét mặt bố đầy vẻ hân hoan, bố vui rạng rỡ, đưa cả hai tay lên trời ra dấu, bố cười sung sướng. Không bút mực nào tả lại nỗi yêu thương của tôi vào lúc này, tôi phải yêu thương bố nhiều hơn nữa và cuộc sống gắn bó của hai bố con tôi, như một món quà cuối cùng vô giá, sẽ tiếp tục đến những tháng ngày còn lại Mắt tôi sáng ngời mừng rỡ khi vừa trông thấy bố. Tôi hét lên: “ Bố, bố, cảm ơn bố...” rồi hấp tấp chạy nhanh đến sà vào lòng ông như đứa trẻ trông mẹ đi chợ về. Tôi nghe sau lưng có tiếng chim hót, tiếng gió reo quện theo tiếng cười rộn tan của hai bố con tôi giữa nắng xuân đang về .

Phụ đính I :

Paris là gì?

Paris là một thành phố album của bao nhiêu kỷ niệm. Thủ đô của thời trang và nghệ thuật. Thành phố viện bảo tàng sống đa diện. Huyền diệu của Paris, Paris ban đêm, Paris ban ngày, Paris cũng là một sự mời mọc tìm đến những thú vui đơn sơ của sự lãng du và cách sống rất ư là thoải mái.

Đi dạo trong Paris là khởi hành cho một cuộc khám phá mới, trong một nghìn lẻ một khía cạnh nhỏ nhỏ của một thành phố, vừa bí ẩn, vừa huyền thoại... Trong bước đi ngược gió, được hướng dẫn bởi lòng tùy hứng của từng giây phút.

Paris hằng ngày mà thế giới mong ước được sống như người dân Paris, và chính những người dân Paris rất sung sướng, vui mừng khi thấy lại Paris sau một trời gian xa vắng...Trước tiên, đây là một khung cảnh trong trạng thái êm ả: một hình thức pha trộn hóa chất về hình ảnh, về

Bảo Tàng Viện Louvres.

âm thanh, về mùi hương về các màu sắc, và cuối cùng, là các cảm nhận tế nhị.

Thả hồn theo dòng sóng nước, ánh mắt lảng nhìn ngừng lại trên từng khác lạ của những cảnh điểm tình... Tất cả thú vui nếm sự ngọt ngào của lãng du Paris. Mỗi người dân Paris có những sở thích riêng biệt, những khoảng đường thường lui tới, khu phố thường đi. Đối với một số người này, đó là khu phố Butte-aux-Cailles (nơi đây là một cư trú êm ấm của một số nghệ sĩ tài tử nổi tiếng Paris, đặc biệt với lối kiến trúc cổ), kể đến là những quán cà phê với đủ loại rượu chất để cho khách du thường thức. Nơi này ngăn cách sự ồn ào náo nhiệt khu chung quanh xâm ngập, thời gian và không gian đôi khi như lắng đọng. Còn đối với một số người khác khu chợ chung quanh nhà thờ với những sự ồn ào, màu sắc riêng biệt mùi vị của nó.

Duyên dáng của Paris cũng nằm trong không biết bao nhiêu quán cà phê: mỗi quán cà phê có một vẻ độc đáo và đặc thù riêng. Người ta tổng kết được 12.000 quán : Những quán cà phê có sân thượng, có quán cà phê chủ đề văn chương để cho các văn thi sĩ đến trao đổi cảm hứng, một số quán cà phê khác có chủ đề về thể thao v.v... Lúc hay nhất để ngồi thưởng thức cà phê là lúc cuối buổi trưa đầu buổi chiều, còn muốn uống rượu khai vị luôn luôn đừng quên không gian giữa 5 giờ và 7 giờ chiều. Khi màn đêm buông xuống, người ta tìm kiếm những địa chỉ ăn ngon chỗ ngồi thoải mái để rủ rê nhau tụ họp sau một ngày làm việc; một hình thức thư giãn. Đời sống về đêm gói trọn và khép kín qua những lời mách nhỏ nhau có sự chọn lọc về những chơi giải trí từ thượng vàng đến hạ cám cho mọi thành phần xã hội. Những vùng sống về đêm nổi tiếng như: Les Halles, Le Marais, Bastille, Monmartre, La Butte-aux-Cailles, Charonne, Ménilmontant... Thời trang mới trong cách ăn mặc có những thay đổi cũng sẽ qua đi, nhưng phong cách ăn chơi thật sự không bao giờ thay đổi.

Có một chìa khóa hay có một bí quyết nào để khám phá và hiểu thủ đô ánh sáng này không? Có lẽ chỉ cần đi theo hướng dẫn của một dân chơi kỳ cựu của Paris và cứ coi Paris là hiện thân của một con người để tìm hiểu vậy. Đời sống ở Paris có một nhịp độ riêng thay đổi tùy thuộc vào sự hứng khởi của dân chúng. Paris và những người dân ở đó có thể được diễn tả theo công thức: $1+1=1$ kết quả một ở đây là một sự hòa trộn bí ẩn: Mùa đông, tốc độ, mưa, mùa hè, một chút buông thả, mùa xuân, hơi nắng cùng mỉm cười.

Người dân Paris là gì? Đó là cả một chương trình! Một người dân Paris thật sự thường coi Parisien là một quốc tịch thứ hai ngoài quốc tịch Pháp. Đôi khi họ tự tưởng rằng Parisien trước đã rồi mới là người Pháp sau. Là dân Paris không phải chỉ sống ở Paris mà còn sống vì Paris và cuối cùng phải có tâm hồn Parisien.

Paris có phải thuộc riêng cho dân Paris hay không? Không. Trước tiên cũng thuộc về những người dân tình lẻ muốn đi tìm không khí Paris cuối tuần để hòa mình và nhuộm tâm hồn Paris qua các sắc thái văn hóa nghệ thuật để cuối cùng tìm đến Paris. Kể đến là những người di dân từ các chủng tộc khác đến tìm cách hội nhập Paris, qua góc cạnh nhìn của mình, và đã sống thành nhóm từng khu phố mang sắc thái văn hóa riêng tại Paris. Điển hình là khu của những người Nga ở Monparnasse, người Tây Ban Nha ở vùng Passy, người Ả Rập ở vùng Clignancourt, Belle-ville, La Villette. Còn người Á Châu ở nhiều nhất quận 13 kể đến là khu Belle Ville.

Cuối cùng, người dân Paris thích du lịch trong khung cảnh của cuộc sống hằng ngày và du lịch mãi mãi trong Paris. Paris không phải chỉ là của Paris hay của nước Pháp mà Paris cũng là của Âu Châu và của thế giới trong tinh thần văn hóa và nghệ thuật của cộng đồng thế giới. Nói chung lối kiến trúc của Paris đã đáp ứng từ lúc khởi đầu.

Cái gì làm cho duyên dáng Paris? Hẳn nhiên, là nhiều chứng tích nghệ thuật của những thời

đại khác nhau, nhưng hơn nữa nghệ thuật thời nay đã biết hòa mình và trộn lẫn một cách hài hòa. Sau hai nghìn năm Paris đã dâng cho nhu cầu xã hội, chính trị, kinh tế và quan trọng nhất vẫn là nghệ thuật. Paris như một cái hộp nhung làm tăng vẻ đẹp lộng lẫy những viên ngọc quý: những kiệt tác kiến trúc. Đây là Paris của những mâu thuẫn sắc thái giữa cổ và kim, tạo những sự bất ngờ trong góc độ nhìn của người du khách mà không ai có thể thờ ơ trước những cảnh trí đầy cảm xúc đó.

Họa sĩ vỉa hè

Đang là mùa xuân nhưng thời tiết như là mùa hè. Thường thường mùa xuân ở Pháp tháng này còn lạnh, ra đường phải mặc áo len. Bỗng nhiên cả tuần này có nắng, làm không khí nhộn nhịp hẳn lên. Cái nắng trái mùa này làm cho dân ở Paris ùa nhau ra đường, kẻ đi mua sắm, người tìm bóng mát. Hai mươi (20) quận của Paris chỗ nào cũng đông nghẹt người. Tôi cũng hòa mình vào dòng người lang thang đó, rồi nhảy lên xe điện ngằm lên vùng Montmarthe. Đi métro là yên chí không lo bị kẹt xe, khỏi phải lo bị phạt xe, nhất là rớt ruột rồi luồn lách trái phép. Métro không đến nỗi chán ú vì mỗi trạm xe dừng khoảng hai phút. Ngồi hơn một tiếng đồng hồ là đến nơi. Sẽ thấy một nhà thờ nhìn lên ngọn đồi, thấy nhà thờ màu trắng có tên Sacré Coeur nằm ngay ở giữa đồi. Người lên kẻ xuống tấp nập. Ở giữa, cỏ xanh tươi, nhiều người nằm phơi nắng để da có màu cua đồng, du khách thì chọn bóng mát để ngả lưng nghỉ ngơi, sau một vòng lội bộ lên dốc xuống đồi trong vùng Montmartre này.

Chụp vài tấm hình nhà thờ trắng. Tôi đi vòng ra phía sau lưng nhà thờ, nơi đây, có tiệm café, quán ăn và nhất là nơi sinh hoạt của nhóm họa sĩ. Khi đi ngang qua khu vực của họa sĩ, nơi mà họ chỉ được phép tụ họp ở đây mà thôi. Thấy có khách đi ngang qua là họ mời mọc cho bằng được. Thấy tôi, anh họa sĩ đến gần, tay ôm giá vẽ mời vẽ chân dung. Nhìn dáng dấp anh chàng giống một...con buôn hơn là họa sĩ. Tôi tò mò hỏi:

- Bao nhiêu ?

Anh họa sĩ lém lỉnh cười nhẹ:

- Nghệ sĩ gặp nhau đừng hỏi giá !

- Vậy thì tôi đi...

- Ô...Madame,khoan đã 30 euro.

- Vẽ có giống không đấy !

- Dĩ nhiên !

- Thật không ? Tôi không trả giá, nhưng vẽ không giống, tôi không trả tiền đó nha !

Anh họa sĩ cười cười gật đầu. Rồi anh yêu cầu tôi ngồi bên góc đường để anh vẽ. Hỏi để cho có việc vậy thôi, vì tôi đã có kinh nghiệm, các họa sĩ vẽ chân dung của mình không được giống. Họa sĩ chào khách bên vỉa hè này, không bao giờ họ vẽ giống "người mẫu", dù chỉ một vài nét tượng trưng. Khách ngồi nghiêng mà họ vẽ mặt thẳng, hình như trong đầu họ đã có sẵn hình ảnh, nên họ chỉ thay đổi vài nét cho xong, nên hao hao giống một tí đã may lame rồi. Họ vẽ thật nhanh, để còn phải lo đón khách khác. Tôi liếc quanh, hầu như anh nào cũng vẽ rất nhanh, miệng mồm tía lia. Tôi nghĩ, vừa vẽ vừa nói như sáo thì làm sao vẽ truyền thần cho được.

Anh họa sĩ trấn an tôi: Madame yên tâm, tôi vẽ được 11 năm nay rồi. Tôi nhìn khuôn mặt bầu bĩnh anh họa sĩ rồi cười :

- Trông anh không giống... họa sĩ !

- Tại sao ? - Vì anh nói chuyện có duyên như người buôn bán.

- Nghề nào cũng cần phải nói. Tại madame không biết đó thôi !

- À, anh nghĩ ngày nào ? Vẽ ở đây có bị đóng thuế không ?

- Phải có thể mới được đứng ở đây. Không phải ai vẽ đâu cũng được. Ở đây, có truyền thống về hội họa mà không đóng thuế sao được ! Tôi không nghỉ ngày nào. Làm hết bốn mùa.
- Trời đất ! Mùa đông đứng trên ngọn đồi này lạnh... chết. Vợ anh chịu để anh làm họa sĩ vậy sao ? À, anh bao nhiêu tuổi, hình như anh không phải người Pháp ?
- Tôi là người Tây Ban Nha, năm nay được 46 tuổi rồi. Làm nghề này thì không thể có vợ, có con được. Madame thấy đó, mấy người họa sĩ đứng bên kia cũng không ai có vợ. Đứng đây lạnh thì chúng tôi kéo vào ngồi quán café, khi nào thấy có khách thì ra.
- Sao không thấy nữ họa sĩ nào nhỉ ?
- Cũng có mà ít có, mà khó lắm ! Cứ đứng ngoài đường thế này quanh năm suốt tháng, làm sao chịu nổi nắng mưa...
- Tôi lại tò mò:
- Xin lỗi, mỗi ngày anh vẽ được bao nhiêu ?
- Có khi mười mấy người, có khi hai, ba người thôi.
- Vẽ nhiều thì phải vẽ cho nhanh, vẽ nhanh thì đâu có còn giống... bản chính.
- Nghe nói trúng tim đen, anh họa sĩ gật đầu cười hi hi: Đúng, đúng... Chân dung của tôi họa sĩ vẽ xong, trong vòng 20 phút. Anh đến gần, xòe bức tranh trước mặt. Tôi cười ha ha: Ủa, đâu phải tôi ...
- Ô ! xin lỗi madame...
- Tôi đã nói rồi, vẽ không giống là không trả tiền mà...
- Xin lỗi madame, vẽ chân dung chứ đâu phải chụp hình.

Nhìn cái điệu buồn...giả vờ của anh họa sĩ làm tôi bật cười. Thôi thì móc tiền trả anh họa sĩ nhanh miệng này cho rồi. Và, tôi tiếp tục lang thang...Cũng sau ngói đèn thờ trắng, khách qua lại đông hơn. Một nhóm họa sĩ khác đang trưng bày giá vẽ ngồi rung đùi trước quán café. Nhóm này trông có vẻ có "đẳng cấp" hơn... Họ có chỗ ngồi vẽ, có ghế cho khách. Mỗi họa sĩ trong này đều dựng một cây dù lớn để che mưa, nắng. Họ cặm cụi say sưa chăm chú vẽ cảnh, không cần biết có người chung quanh, đang tò mò đứng xem. Có chỗ treo những hình mẫu. Những họa sĩ khác thì đang vẽ chân dung khách. Tôi nhận thấy những người họa sĩ vẽ chân dung ở nơi này vẽ kỹ lưỡng hơn, điêu luyện hơn. Và dĩ nhiên giống...người mẫu hơn. Điều kỳ lạ là họ xoay sở khá khéo léo trong một không gian làm việc thật chật chội, mỗi người chỉ được khoảng một mét vuông, vì không đủ chỗ nên họ dàn xếp với nhau để làm việc. Các họa sĩ ở đây, không mời mọc du khách, không chạy theo khách và không có màn trả giá. Khách hỏi, họa sĩ nói đồng giá với nhau (vẽ màu 80 euro, trắng đen thì 50). Nhưng họa sĩ có quyền bớt, hoặc vẽ không lấy tiền. Thấy tôi đi ngang qua, một anh họa sĩ chào một câu tiếng Anh. Tôi dừng lại ngay để bắt chuyện. Cười, trả lời câu tiếng Pháp. Họa sĩ nói: - Thấy madame cứ chụp hình chỗ này, chỗ kia, tưởng là khách ngoại quốc.

Sau vài lời xả giao, tôi xin phép họa sĩ hỏi vài câu. Họa sĩ gốc người Ý, 45 tuổi này vui vẻ nhận lời.

- Anh có vẽ chân dung cho khách, dọc hai bên bờ sông Seine, hay dưới chân tháp Eiffel không ?
- Không bao giờ, tôi chỉ vẽ chân dung cho khách ở trên đồi này thôi. Tôi vẽ tại đây 20 năm rồi.
- Nếu có khách thì mỗi ngày anh vẽ bao nhiêu chân dung ?
- Bốn thôi.
- Tại sao bốn ?

Anh họa sĩ nhăn mặt: Tôi không thích vẽ nhiều, vẽ nhiều, mệt lắm! Mệt, vẽ không thể đẹp.

- Lúc này, tôi có xem anh vẽ chân dung cho khách. Anh vẽ giống lắm ! À, tại sao "vùng đất" ở đây không thấy có họa sĩ trẻ, toàn là những người lớn tuổi ?
- Đây là nơi của những người họa sĩ lâu năm. Người mới khó vào, thỉnh thoảng cũng có, nhưng ít lắm ! Madame thấy đó, có mấy người Á Châu vẽ ở

đây, hình như là người Việt, họ vẽ khá lắm!

- Mỗi ngày, anh vẽ được bao nhiêu bức tranh thủy mặc.

- Một .

- Mùa thu, mùa đông ở trên đồi này vắng khách, anh ở nhà ?

- Tôi không ở nhà mà đến đây để vẽ tranh. Tôi thích cảnh mùa thu mùa đông vắng vẻ ở nay.

Trời ! Đúng là ...họa sĩ. Mùa đông người ta ở trong nhà cho ấm áp, còn họa sĩ thì ngồi giữa trời thu để tìm ý. Đó là họa sĩ Paris. Khi bạn đến Paris, đừng quên viếng thăm trên đỉnh đồi này. Vùng Montmartre như một cái làng nhỏ, nằm trong một thành phố lớn. Một cái làng mà những người nghệ sĩ đã và đang sống một cuộc đời lang thang rày đây mai đó, họ đã chọn nơi này làm quê hương, tụ họp lại đây để vẽ. Đến đây, bạn sẽ khám phá cái làng nhỏ này, nằm về phía Bắc của thủ đô Paris, có ngọn đồi cao 130 mét. Có dấu vết lịch sử ở trên một ngọn đồi, và những con đường nhỏ trải đá còn để lại từ thuở xa xưa. Những bóng mát, với những cầu thang hai bên, và những hàng néon đường dọc theo những căn nhà cũ quét vôi trắng, được bao bọc bởi những cái vườn nhỏ.

Sau lưng đèn thờ có một quảng trường, với những tiệm café trong một khung cảnh thật đẹp. Bạn sẽ hiểu tại sao những họa sĩ đã thương yêu và thích cuộc sống có khung cảnh đẹp ở vùng Montmartre này. Đây là một trong những nơi du khách ở các tỉnh trong nước Pháp viếng thăm, và ngay cả khách ngoại quốc cũng thích tìm đến.

Những người đi tản bộ không biết chán, khi đi trên những con đường bé nhỏ trong vùng Montmartre này. Những căn nhà nhỏ, lúc nào cũng có sương mù bao phủ vào buổi sáng sớm, nhìn có vẻ như là đồng quê, làm cho khách thích nơi này không điều kiện. Khách đi lại đây như để tìm dấu vết của những nghệ sĩ nổi danh, đã phá vỡ khuôn sáo cổ ngày xưa, như họa sĩ Picasco, Renoir, Van Gogh, Toulouse-lautrec..

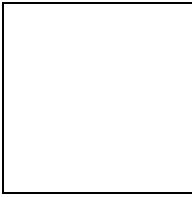
Dân chúng ở đây thường hay tổ chức lễ lộc, mà ngay cả những người buôn bán cũng vậy. Trước công trường nhỏ bé có một nhà hát cổ dưới bóng mát, mỗi đầu mùa hè là họ tổ chức lễ nhạc jazz, khách đi dạo, nghe văng vẳng tiếng nhạc nồng nhiệt, vui vẻ trong vùng này. Trên ngọn đồi Montmartre có hai nhà thờ, một bên là nhà thờ nhỏ Pierre, một bên là Sacré Coeur màu trắng, mái tròn, cao. Muốn leo lên phía trên, phải xuống dưới hầm rồi leo lên 300 nấc thang mới đến mái tròn này (giá 5 euro). Đứng từ trên mái tròn, nhìn xa được chung quanh Paris 30 cây số.

Montmartre thành được lập năm 1790, ở trong thành lũy, thuộc về quận 18 Paris (vào năm 1871). Phần đất nằm ngoài thành lũy Montmartre, thuộc về vùng Saint-Ouen. Làng Montmartre này có tên Mons Martis. Hai chữ này là nguồn gốc của những người tử đạo. Theo huyền thoại, thánh Denis là người giám mục đầu tiên ở Paris, còn sống sót sau khi bị hành tội. Một trong những con đường nổi tiếng hiện nay là đường: rue des Martyrs (đường của những người tử đạo).

Khu Montmartre này ngày xưa rất yên tĩnh, nhưng sau đó thay đổi rất nhanh nhờ những quán café, những tiệm buôn bán bình dân. Khách viếng thăm đến từ các nước Âu Châu rất đông, và những người ở dưới tinh của nước Pháp đến cũng không ít, nên khu vực này ngày nào lúc nào cũng nhộn nhịp, đông người. Mỗi lần đến đây , tôi đều thích thú.

Đi dạo, đến mỗi chân mà chưa muốn về. Người Việt ở xa đến Paris, tình cờ đến đây, sẽ có cảm giác rất gần gũi quen thuộc, vì có vài nét giống như một góc nào đó ở trên quê hương mến yêu của mình.

Nữ sĩ George Sand một Hồ Xuân Hương của Pháp

Nói đến tên George Sand, một số người Việt mình, không nhiều thì ít cũng đã biết đến hoặc nghe kể lại văn chương thi phú của George Sand. Một người đàn bà nổi tiếng đa tình, đa cảm, trong thi văn cũng như trong cuộc sống hàng ngày của bà. Sand đã sáng chói rất sớm vào thời đại Napoléon. George Sand có cuộc sống bình dị, không kiêu cách, dám nói thật, sống thật những gì mình nghĩ. Nổi tiếng về chuyện tình đồng quê, song song với những cuộc tình bốc lửa của Sand là những bài thơ cuồng nhiệt nồng cháy. Thơ, văn của Sand đã làm xôn xao dư luận một thời. Sand không những nổi tiếng về thơ mà còn nổi tiếng có một tinh thần mạnh mẽ như nam tính.

Ngoài những cuộc tình lãng mạn, Sand còn để ý đến vấn đề xã hội cũng như về chính trị. Sand có đầu óc chống đối trước những bất công xã hội, phản ánh những tập tục cũ kỹ, gò bó. Năm 2004, nước Pháp tương niệm 200 năm ngày sinh của Sand, bằng cách, ấn hành loại tem 0,50 euro với hình Sand bên góc trái một tòa lâu đài.

George Sand tên thật là Aurore Dupin, sinh ngày 1-7-1804 tại vùng đồng quê Nohant, miền trung nước Pháp (Aurore sinh đúng vào năm Napoléon lên ngôi hoàng đế). Được sinh ra trong một dòng dõi quý tộc, nhưng mồ côi cha lúc 4 tuổi, (cha chết vì bị té ngựa). Bản tính Aurore giống con trai, thích mặc áo quần con trai, hút thuốc, cỡi ngựa v.v. Aurore được thừa hưởng hai nền giáo dục, một quý tộc, và một nông dân. Aurore được học rất sớm về tiếng la tinh và những môn khoa học. Năm 18 tuổi, Aurore làm vợ bá tước Dudevant, và có hai con, một trai, một gái. Nhưng cuộc tình này, chỉ kéo dài được tám năm rồi chấm dứt (lúc đó Aurore 26 tuổi). Aurore giữ con gái, chồng giữ con trai. Sau khi ly dị, Aurore rời bỏ đồng quê, lên ở Paris. Nơi đây, Aurore quen biết một số văn sĩ nổi tiếng trong đó có Balzac.

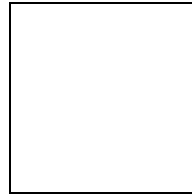
Năm Aurore 27 tuổi, hợp tác với nhà văn Jules Sandeau để viết cuốn tiểu thuyết *Rose et Blanche* (1831) và trở thành người tình của Jules Sandeau.

Aurore lấy một phần tên và họ của người tình để làm bút hiệu cho mình là: Jules Sand. Nhưng chuyện yêu đương hạnh phúc của Aurore với Sandeau cũng chỉ được một thời gian ngắn là chia tay. Sau khi chia tay với Sandeau, Aurore bỏ chữ Jules thay vào đó là chữ George và giữ lại chữ Sand. Trên văn đàn Pháp lúc ấy, người ta bắt đầu để ý đến hai chữ George Sand. George Sand là tên của đàn ông. Tại sao Sand chọn bút hiệu đàn ông? Vì, đối với Sand, đàn ông không hơn gì đàn bà, nên Sand muốn tìm một chỗ đứng trong giới văn nghệ sĩ như một người đàn ông.

Chia tay xong với Sandeau không bao lâu thì vào một buổi chiều thu Sand gặp Alfred de Musset, thi sĩ nổi tiếng và cũng là nhà văn, kịch sĩ. Mối tình của Sand với Musset rất sôi nổi, nhất là sự đối đáp, ăn ý trong văn, thơ. Bài thơ Sand mời Musset ghé đến thăm mình. Nếu đọc toàn bộ bài thơ, từ câu đầu cho đến câu cuối, ý nghĩa rất là nhẹ nhàng, âu yếm trong sự bình thường, nhưng ở trong bài thơ khi đọc những câu lẻ: một, ba, năm, bảy, chín v.v. cho đến cuối,

thì sẽ thấy ý nghĩa của bài thơ chuyển hướng 180 độ. Từ thùy mị, nhẹ nhàng đột nhiên trở thành nóng bỏng, đam mê, gây cho người đọc một ấn tượng vũ bão theo một kiểu của Hồ Xuân Hương.

Musset sinh tại Paris, từ thừa thiếu thòi, đã tỏ ra là một cậu bé có đầu óc thông minh khác thường, thay vì học trường Polytechnique do Napoléon thành lập (một trường đại học lớn nổi tiếng ở Paris, chuyên dạy về kỹ thuật tổng hợp). Musset chọn con đường văn chương, vì lúc 17 tuổi, ngay từ những bài thơ đầu tiên, Musset đã được mọi người biết tiếng và thán phục. Musset

là con trai của Chánh văn phòng bộ nội vụ, lúc nào cũng rất lịch sự, hợp thời trang... Lúc George Sand gặp Musset, Sand 29 tuổi, trong khi Musset mới 23. Tuy có khoảng cách tuổi tác, nhưng hai người rất tâm đầu ý hợp, ngay từ giây phút gặp gỡ đầu tiên. Họ tình cờ gặp nhau, trong buổi họp mặt văn nghệ sĩ, tại nhà giám đốc báo Revue des Deux Mondes. George Sand viết báo để sinh sống, còn Musset viết báo cho vui. Sau hai tháng gặp gỡ giữa hai người, cả Paris nhất là giới văn nghệ sĩ đều là nhân chứng của mối tình nóng bỏng này, và mọi người ngâm tán đồng, vì cả hai đều có tài, có sắc, có phong cách thanh lịch.

Nhưng chuyện đời đầu suôn sẻ như ý muốn. Một hôm, Musset đi dạo trong rừng, không hiểu vì sao lại lên cơn điên. George Sand lúc đó chơi vơi, tìm cách cứu chữa bằng cách đem Musset đến thành phố Venise, hy vọng rằng khung cảnh hữu tình ở đây sẽ mau làm lành bệnh Musset. Tại đây, Sand đã nhờ một bác sĩ nổi tiếng về tâm thần săn sóc Musset. Nhưng Sand vốn có tâm hồn quá lãng mạn nên thần ái tình luôn luôn chiếu cố. Và, trong giây phút nào đó thiếu sự an ủi của người tình, Sand đã ngã vào trong vòng tay của vị bác sĩ này.

Khi lành bệnh, Musset trở về Paris, sống một cuộc đời buông thả trong văn nghệ, thi ca, nhưng lúc nào cũng nhớ tới George Sand. Phần Sand cũng không dễ quên Musset nên thỉnh thoảng họ tự tìm đến với nhau. Trong hai năm liên tục, cuộc tình nóng bỏng này được tiếp nối bằng những ngày tháng giận dỗi, rồi lại yêu thương, lúc chia tay, rồi lại làm hòa... Những lần giận dỗi, Sand trở về tìm sự bình an nơi ở vùng Nohant. Trong khi đó thì Musset mượn rượu để giải sầu. Thời gian này hai người vẫn tiếp tục viết lách. Thơ của Musset vẫn được nhiều người ái mộ, và Musset đã có những mối tình sóng gió với một số trong đám người ái mộ này. Giới văn nghệ sĩ Paris kể cả giới báo chí thấy Musset sống cuộc sống quá trụy lạc nên họ bắt đầu né tránh Musset. Những vở kịch do Musset viết ra sau này cũng không được trình diễn, lý do: thiếu luân lý. Musset tiếp tục mượn rượu giải sầu. Giải sầu đâu không thấy, Musset bị chết đuối trong rượu, với sự tự dằn vặt, và chán chường cho bản thân mình. Và, Musset từ gĩa cõi đời lúc 47 tuổi (1810-1857).

Khi hay tin người tình Musset chết, George Sand viết lại cuộc tình mình trong cuốn nàng và chàng. Sau cuốn này, Sand đổi hướng viết về những chuyện xã hội và chuyện cổ tích để thương cho trẻ thơ dưới hình thức những câu chuyện của bà kể cho chánh nghe.

Năm 1838, George Sand 34 tuổi gặp nhạc sĩ trứ danh Frédéric Chopin 28 tuổi. Hai người rất ngưỡng mộ tài nhau. George Sand rất yêu thương Chopin, đúng vào lúc bệnh lao phổi của Chopin bắt đầu chớm phát. Càng ngày sức khỏe của Chopin càng yếu kém vì làm việc quá say mê, không để ý đến sức khỏe, không kể giờ giấc, trong những điều kiện khó khăn của mùa đông giá lạnh, khi soạn 24 bài nhạc hoà tấu opéra. Sand luôn luôn ở bên cạnh săn sóc, với tất cả tinh thần hy sinh không điều kiện. Khi trở lại Pháp, Chopin đã lành bệnh lấy lại sức khỏe. Từ năm 1839 đến năm 1846, suốt thời gian này, Chopin ở đồng quê Nohant, trong lâu đài lộng lẫy

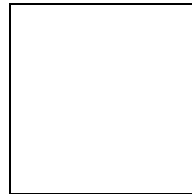
của George Sand. Đây là thời gian sống hạnh phúc giữa hai người. Niềm đam mê trong tình yêu đã tạo hứng khởi cho Chopin, ông đã viết lên những nhạc bản bất hủ như : La Polonaise Héroïque, la 4ème Ballade, la Barcarolle, les dernières Valses...

Trong tháng 7 năm 1847, tình yêu giữa hai người có sự giảm sút không còn nóng bỏng như buổi ban đầu nữa. Hai người đã chia tay vì một sự bất đồng ý kiến trong gia đình, sau một cuộc cãi vã lớn giữa George Sand và con gái của bà trong khi Chopin vắng mặt. Khi trở về, Chopin đã bênh vực con gái bà. Do đó, hai người không nhìn mặt nhau nữa. Chopin rất hợp và thân với cặp vợ chồng người con gái của Sand đến cuối cuộc đời ông. Một năm sau, tình cờ hai người gặp lại nhau lần chót để rồi không bao giờ gặp lại nữa. Chopin sang Anh sống được hai năm thì mất, khi bệnh lao phổi tái phát. Chopin mất năm 39 tuổi (1810-1849). Lúc này George Sand 45 tuổi.

Thiên tài Chopin vừa là nhạc sĩ vừa là thi sĩ, ông còn là một thiên tài chơi đàn dương cầm. Ông sinh ra ở xứ Ba Lan, nhưng cha ông gốc người Pháp làm nghề dạy học, mẹ ông là một nhạc sĩ. Chopin biết soạn nhạc từ năm 7 tuổi. Ông đã bị bắt buộc cắt đứt mối tình đầu với người yêu thuộc dòng dõi quý tộc, không được sự chấp nhận của cha mẹ người yêu. Sau đó, Chopin sang lập nghiệp ở Paris vào năm 1831. Đến năm 1838, Chopin gặp George Sand.

Lúc George Sand được năm mươi tuổi, người ta thấy bà hiền hòa trong sự bình an, nhưng không quên kể lại những chuyện tình nóng bỏng quá khứ trong cuốn Câu chuyện đời tôi. George Sand mất năm 72 tuổi. (1804-1876).

Bích Xuân
Paris, France
bichxuanparis@yahoo.com

Lá thư dưới đây của George Sand được viết theo thể văn xuôi, trình bày theo dạng một bài thơ. Nếu đọc trọn vẹn bài thơ, ta thấy tình cảm nhẹ nhàng, nội dung trong bức thư thơ mời bạn đến thăm mình với lời tâm sự bình thường. Nhưng, nếu đọc kỹ những hàng lẻ (một, ba, năm, bảy) thì đột nhiên ý thơ sẽ thay đổi hoàn toàn, gây sự bất ngờ, ngạc nhiên, ngỡ ngàng, làm chới với người đọc. Bích Xuân xin tạm dịch một cách nhẹ nhàng, thoát tục, nhưng vẫn giữ nguyên ý bài thơ...

Anh thân mến,
Em rất xúc động thưa với anh rằng em
hiểu rõ từ buổi chiều hôm đó anh đã
luôn luôn có một ước muốn điên cuồng là anh
nhảy với em. Em giữ lại kỷ niệm lúc anh
« hôn»...em vì em muốn anh chứng tỏ điều này
là em được yêu thương
bởi anh, Em sẵn sàng cho anh « thấy »
sự triu mến, hoàn toàn không vụ lợi, không tính toán
« cái của » em, nếu anh muốn nhìn em
« phơi bày» tâm hồn không màu mè, giả tạo
trong sự trần trụi , hãy đến thăm em
Chúng mình sẽ nói chuyện như bạn bè một cách chân thật
Em sẽ chứng tỏ là người đàn bà
thành thật có khả năng dâng hiến anh sự triu mến

« sâu đậm» nhất cũng như « chặt chẽ » nhất
trong tình bạn, nói tóm lại, bằng chứng tuyệt vời
mà anh có thể mơ đến, vì anh có...
tâm hồn phóng khoáng, Hãy tưởng đến nỗi đơn côi của em
« dài » rất « mạnh » và đôi khi
rất «khó chịu » mà khi nghĩ đến, lòng em
rất là quá « nặng trĩu », Đến gặp em ngay, « để »
em quên đi niềm cô đơn, bằng tình yêu mà em muốn có
« nó » hoà trong em

Cher Ami.

Je suis très émue de vous dire que j'ai
bien compris l'autre soir que vous avez
Toujours une envie folle de me faire
danser. Je garde le souvenir de votre
baiser et je voudrais bien que ce soit
une preuve que je puisse être aimée
par vous. Je suis prête à vous montrer mon
affection toute désintéressée et sans cal-
cul et si vous voulez vraiment me voir aussi
vous dévoiler sans artifice mon âme
toute nue, venez me faire une visite
Nous causerons en amis, franchement
Je vous prouverai que je suis la femme
sincère capable de vous offrir l'affection
la plus profonde comme la plus étroite
en amitié, en un mot la meilleure preuve
que vous puissiez rêver, puisque votre
âme est libre. Pensez que la solitude où j'ha-
bite est bien longue, bien dure et souvent
difficile. Ainsi, en y songeant j'ai l'âme
grosse. Accourez donc vite et venez me la
faire oublier par l'amour où je veux me mettre .

George Sand

Phụ đính II :

Bây giờ nhìn lại

Khuôn mặt của Marc, trong quá khứ từ từ hiện ra, làm cho tôi có những phút băng khuâng.
Marc đã qua đời tôi như một cơn bão tố, mà tôi đã hứng lấy một cách ngọt ngào, rồi khi tỉnh ra,
mới biết mình vừa lạc lẫm, vào một cõi nào xa lắc biệt mờ.
Tôi chợt thương tôi, thương Marc, đã cho nhau một thời gian hệ lụy.

Với đời, tôi thật kiêu hãnh, nhưng với tình lại thất bại ê chề. May là mình đã thoát ra được cơn
khủng hoảng, nếu còn tiếp tục sẽ buồn khổ thêm. Sau nhiều đêm suy nghĩ, tôi nhất định phải
chấm dứt quan hệ với Marc. Tôi buồn chán cả tuần nay, không làm việc gì được, ngờ ngờ ngần

ngắn như người không hồn, cuối cùng là ngồi ôm mặt khóc, để ngày mai mình sẽ ngoảnh mặt đi. Có phải vậy không nhỉ ! đơn giản thế sao? Tôi biết Marc rất khổ, và tim tôi cũng đã nhói đau. Dù sao thì tôi với Marc đã có những ngày bên nhau, thật êm đềm hạnh phúc.

Không hiểu tại sao, tôi có năng động viết về Marc. Marc đã làm cho tâm tư tôi vương vẩn. Dường như Marc là chất men làm kích thích, muốn kéo tôi dính chặt vào sự hoạt động trên giấy mực. Tôi từng nghe những điều Marc nói, mà Marc thì không biết mình đã nói, đã hứa những gì ? Và với tôi Marc thường chứng tỏ là... Chỉ riêng tôi hiểu, riêng tôi suy nghĩ, cũng có khi tựa hồ, tôi lại hoàn toàn mất lý trí, xuất phát từ tình cảm của mình, với một sự hy vọng. Trong những ngày dài khắc-khoải, tôi bỏ tất cả để xâm nhập vào cái bí ẩn tình yêu, để làm một người tình, và sẵn sàng cuối cùng như một người vợ.

Trong thế giới của những tế bào, là vương quốc tiềm ẩn sự ghen tuông của Marc. Marc nghi ngờ, lo âu, hạch hỏi, hỏi hớp, nên tự đánh mất niềm tin mình, chỉ vì Marc quá yêu tôi. Marc đã biến tôi thành những hình ảnh khác. Marc lo mất tôi. Tôi thì lại hoảng sợ, những điều Marc đã lập đi, lập lại nhiều lần. Cái sợ, tôi không hình dung nổi, hình như nó đang rối loạn một cách vô trật tự. Vô trật tự như những gì Marc đã nói, ẩn bên dưới sự bền vững bề ngoài.

Marc! tại sao anh nhu nhược như thế? Tôi đã dùng nghị lực nhấn nạy, trong những lúc cô đơn không lộ ra mặt, để có ngày chúng ta gặp nhau. Nhưng anh đã làm cho tôi sống trong cảnh bất an. Chẳng lẽ, tôi cũng nhu nhược giống như anh hay sao? Vô tình, hay vô thức! Dù sao thì tôi đã thuận với anh, nếu không có những ngày bên nhau, làm sao tôi biết những điều sai lầm... Bây giờ tình cảm ấy đã chấm dứt, và tôi thật sự cảm thấy rất thoải mái, không còn nghe những lời nói lộn xộn, vô trật tự như trong giấc mơ phù du kia nữa.

Không biết những dòng chữ này, Marc có tìm đọc không? Nhưng dù Marc không đọc, tôi cũng nói lên được những điều thầm kín, sâu xa mãnh liệt, mà nỗi đau muốn nói của chính mình. Tôi nói chuyện với anh, mà cảm giác của tôi như chưa hề quen biết. Tôi muốn cảm thông và hiểu biết lẫn nhau, nhưng khi nghe điều mình đang nghĩ, đã bị phản đối ngay trong lòng, không nói ra không được. Marc! Tôi khát vọng muốn tìm đến với những tâm hồn đồng điệu, và tôi cũng rất cần tri kỷ, tri âm.

Tâm trạng khác, hoàn cảnh khác, ý định khác, thì không bao giờ có thứ tình yêu trong gia đình. Lời nói ngớ ngẩn như tên say rượu, biểu hiện cho người bất thường. Tôi muốn anh yêu tôi như một người bình thường. Cái gì khác hơn bình thường, luôn luôn cho tôi cảm nghĩ, có những chuyện may rủi, mà sự rủi nhiều hơn. Có chút kinh nghiệm của bản thân, buộc tôi phải suy gẫm, dù là chuyện chẳng là những cái lớn lao.

Tôi đã nghe anh bàn tính chuyện 'trăm năm' chuyện tương lai. Nhìn lại mình gần nửa đời, tóc trắng lún phún bắt đầu xuất hiện, mà còn tính chuyện 'trăm năm'! Với tôi, hiện tại là đáng được đề cập, mà thực tế thì luôn luôn có những sự Oái- Oăm, phi-lý. Quá-khứ dài dằng- dằng, nên bỏ đi, quên đi. Tương-lai thì ngắn nhưng cận kề, coi như không thấy, không có. Thành công hôm nay, có thể chưa đủ tốt cho ngày mai. Anh thì toan tính những chuyện ngông-cuồng, mà cứ quả-quyết cho sự thành-công. Tính tương-lai mà thiếu óc thực-tế, thì đó chỉ là những điều tưởng-tượng, làm sao áp dụng vào đời sống lứa đôi hằng ngày được !..

Marc chưa hiểu đời sống thật sự của tôi. Đời sống của tôi, là một đời sống nề-nếp, trong một khung cảnh trầm lặng, mặc dầu cái hào-nhoáng, và sự hồn-nhiên rất sôi- động bề ngoài của tôi. Anh cũng không bao giờ hiểu được, tôi nấp sau lưng anh như một chiếc bóng. Khi nào nên nhượng bộ, và khi nào cần phải rút lui, trong sự yên lặng lạnh lùng. Đầu cần gì phải nói ra, chỉ sự xuống tinh thần của tôi, cũng nói lên được sự chống đối. Anh không muốn hiểu lời giải thích của tôi. Anh vu-vơ cho tôi chỉ là kẻ mơ-mộng, lơ-lửng trên không. Còn tôi, không chịu được tính hồ đồ, bất đồng, và sự thiếu suy nghĩ của anh. Thế là hai bên dằng xé, cãi nhau như sấm chớp. Rồi lạnh căm, rồi buồn tênh ẩn tàng trong đáy sâu, là động lực chuyển hiện cô đơn, giã giũa bao đêm. Để lại cho tôi nỗi lo xa mơ hồ lảng đãng, không vách ngăn xuyên suốt cõi lòng, xuyên suốt tâm tư !

Marc đã từng có vợ, rồi ly dị . Ấy thế! mà vẫn không tránh được, những cơn sóng nhỏ, thì làm sao chống đỡ cơn sóng lớn! Tôi cũng không bao giờ chấp nhận, những việc làm cầu-thả, và cuộc sống bạt mạng liều-lĩnh. Anh bảo tôi khó tính, vậy mà anh vẫn cứ mồm mép ba hoa, đã biến anh làm kẻ mộng du vô biên. Anh biết tôi lẳng mạn, mà cũng phải cúi chào, trong sự cương-quyết dứt-khoát của tôi.

Marc không nhìn lại mình, để tự sửa đổi tâm tính, mà chỉ biết tự cao, tự mãn trong huênh-hoang. Anh và tôi thật khác biệt nhau, nhưng lại giống nhau trên một căn bản : dục tính. Đó là chất liệu dưỡng sinh, trong đời sống hàng ngày của con người. Nhưng tôi không vì 'Phong hoa tuyết nguyệt' rung động những hoài cảm, mãnh liệt trong lòng mà quên đi những cái đang cần thiết, cho cuộc sống lâu bền trong tinh thần. Ái tình là sự khiêu gợi, đã nói lên được ý và tìm mình, nhưng khi tính chuyện quan trọng, phải suy nghĩ bằng khối óc, hơn là con tim. Anh yêu tôi đến ngộp thở, điều đó tôi biết rất rõ, thật may mắn cho tôi, và tôi cũng yêu anh vô điều kiện. Trái tim tôi cũng cuồng nhiệt theo tim anh, mà ngây ngất chết lịm, giữa đất trời bao la vô tận. Chao ơi! Tình yêu của Marc đối với tôi, vượt hẳn ra ngoài thứ tình yêu bình thường. Là thứ tình kỳ diệu, bao la, vô lượng. Tôi quyến rũ anh? Hay anh chinh phục tôi, theo nỗi đam mê cuồng nhiệt của trái tim?

Cách đây vài năm. Tôi quen với Marc, bây giờ hồi tưởng lại... Cũng bình thường thôi. Quen Marc chỉ với ý nghĩ chóng qua, vì sự lẳng mạn mà thôi, nhưng tôi không thích cái kiểu lẳng mạn bị đóng khung, làm cho con người bất động, không quyến rũ được sự cảm thông từ kẻ khác. Một khi tôi cảm thấy thích hay hợp trên một vài phương diện nào đó, là tôi như những cô gái phóng túng của Âu tây, vì tôi thích được chịu chuộng, che chở, chăm sóc, và những nụ hôn. Đấy! Cái tầm thường đầy ham muốn của tôi là thế... Nhưng đổi lại, là sự phức tạp của cuộc đời. Khi đã liên hệ với Marc, lòng tôi không cho phép tôi nghĩ, mình chẳng là gì của Marc, mà chính mình là quyền sở hữu của Marc.

Một ngày đẹp trời, tôi nghe lời cô bạn đi coi bói. Ông thầy bói coi tám hình của Marc, rồi lắc đầu chê, khuyên tôi không nên lấy Marc, một khi đã chính thức, là đến lúc dẫn tới nguy cơ tan rã. Nhưng không vì thế mà tôi không tính chuyện 'trăm năm' với Marc. Tôi trắng tay, Marc thì nghèo xác xơ, vì sự ăn chơi phù phiếm trước kia. Tôi chịu đựng những lần xa cách, để chuẩn bị một ngày, về sống hẳn bên Marc. Trong mấy năm, đôi ba lần gặp nhau, rồi lại xa nhau, vì chúng tôi ở cách xa nhau, hơn nửa vòng trái đất. Mỗi tình đang chơi vơi trong vực thẳm, không nhìn thấy đâu là đáy. Những năm làm người tình, tôi như ngọn đèn dầu sắp cạn, chỉ thấy tình mình thấp thoáng đâu đó, cùng với những bóng mây, tầm tối u mờ tương lai nâu sạm.

Cuối cùng sự chịu đựng âm thầm có giới hạn, là sự chuẩn bị chờ đón những gì sẽ xảy ra. Tôi đã không còn rung động, lời âu yếm thương yêu, thề thốt, dàn hòa của Marc nữa. Tôi ngồi im lặng như tượng đá, để nghe Marc nói thứ tình yêu dịu vợi, đang từ từ bay thẳng vào cõi hư không. Tôi biết nói sao, nghĩ sao? Nuối tiếc ư !.. Marc còn non kém, và bất định những gì đang nói đến. Chứng minh cho thấy, đầy những góc cạnh tôi đã lo sợ, nếu tôi ở gần bên Marc. Ai có thể nói được, trừ phi người trong cuộc.

Bây giờ tôi không thuộc về của ai hết. Qua hình thức ăn nói ồn ào nơi anh, chứng tỏ sự nghi ngờ của tôi không sai. Tôi phải xa người đàn ông đã làm tôi sợ, khi đã khám phá ra anh, còn một con người khác trong con người đó . Tình yêu của tôi và anh, sẽ không bao giờ có sự san sẻ. Đến lúc này tôi không thể buông thả, cảm xúc hoang hóa, mà phải biết hòa lý vào tình đúng nghĩa của nó, chứ không để nhục dục, của thể xác làm mù quáng. Tôi sẽ không để sự cô đơn, dễ dàng gây xúc động một lần nào nữa. Tình yêu tôi dành trọn vẹn cho anh, nhưng tôi không thể tin tưởng anh được. Tôi nghĩ thật khó hòa hợp với anh, khi bản tính của anh không thể cải hóa được.

'Bây Giờ Nhìn Lại tôi không phải dễ dàng, để trở thành vợ Marc. Marc phải chứng tỏ sự mạnh mẽ, của một người đàn ông. Chưa hẳn tình yêu đầy ắp anh dành cho tôi, đã thể hiện anh là một người đàn ông lý tưởng, để tôi phải đáp lại bằng một cuộc hôn nhân ! Với tôi, một người đàn ông lý tưởng, là sự hạnh diện của người vợ.

Tôi đang sống một cuộc đời phẳng lặng, tôi không dám liều lĩnh, sống ngoài một đời sống khác. Không còn nghi ngờ gì nữa. Marc có tính dị thường, ý nghĩ quái gỡ, bệnh hoạn. Marc cho tôi rơi từ kinh ngạc này, dẫn đến kinh ngạc khác, đã nói lên có sự chống đối lẫn nhau. Marc à! Khả năng chỉ một phần nhỏ, để thành công cho mình, tiếc rằng với những điều 'phi thường' rục rã, ở trong một bộ óc suy nhược, sẽ thành một lý tưởng thấp kém anh ơi!

Những ngày đã trôi qua, chia xẻ khoảng trống, với những lần trầm tư suy tưởng, như loại nhạc êm đềm trong chữ nghĩa, không bao giờ làm ta thất vọng, và hạnh phúc trong nỗi cô đơn, cho tôi một cảm giác yêu đời, hấp dẫn hơn là sống đời tình nhân. Bấp bênh, mệt mỏi, thì tại sao tôi phải lao vào! Tôi đã từng cô đơn, nhưng cũng thật hạnh phúc trong ngôi nhà bé nhỏ mình, chẳng bao giờ bị mưa dày gió bão, chẳng bao giờ cảm thấy chán buồn. Bên cạnh tôi còn có Paris, ngàn năm văn vật muôn sắc, muôn màu... Khi màn đêm buông xuống, với những trụ đèn đồng rục rờ, những con đường ngợp lá xanh cỏ mượt, từng hàng thiên nhiên, dưới pho tượng trắng xóa, cặp nhân tình hôn nhau, mặc cho gã hành khất ngồi bệt dưới đất, giương đôi mắt đỏ hoe liếc trộm nhìn. Paris sống và chết mãi với đam mê...

Và trong tất cả. Không bao giờ tôi quên... Marc người đàn ông ấy đã gây cho tôi, những cảm giác xúc động, hạnh phúc trong những tháng của yêu đương, chen lẫn sự chán chường, âu lo, hồi hộp, thất vọng, mong mỏi... Niềm vui nào mà không có phần cay đắng. Hạnh phúc phải do chính mình tạo ra, để đón nhận không thể tìm kiếm mà được.

Anh yêu dấu có nghe em thổ the?
Xa anh rồi đời có nghĩa gì đâu
Mỗi em tình nhưng nỗi nhớ dài lâu
Như lá úa chiều thu về lặng lẽ
Chốn kinh thành sao quanh em vắng ve?
Phố lên đèn dưới vọn ánh sao mây
Em rung lên từng u uẩn ngầy ngầy
Chợt kéo đến cơn mê dài không dứt
Thời gian qua bỗng vội vàng đánh thức
Nỗi si cuồng cuốn quít lịm vòng môi
Thân hình em Mườn Mán bụi từng đôi
Trong ngõ ngách rừng che em lạc lối
Lối hoang đường khát khao hần tiếp nối
Lịm từng này trơ trên với xiêm y
Khoác lên em một chiếc bóng người đi
Anh đâu đó mùi hương về thật sát
Em bỗng thành cò con lặng ngơ ngác
Dưới chiều vàng nhạt lửa rụng nhẹ êm
Trời về khuya thêm cần nát sương đêm
Như mơn trớn theo tro tàn ân ái
Anh hung hãn tựa trưa hè nắng cháy
Réo nhau về như mật ngọt bữa vây
Gọi lòng em xanh trái chín hây hây
Tràn khắp nẻo cỏ cây hồng tươi thắm
Sau những ngày gối đầu tay êm ấm
Hương của tình tê dại mắt long lanh
Ngọt ngào thơm trên lối mộng trắng thanh

In xuống đất giấc mơ hồng tình tư...
Sau những lần em chẳng còn ý tứ
Cười cợt về em buồn suốt canh thâu
Trời nhưng mơ em lạnh tủi hờn sâu
Niềm thương nhớ một khung trời hò hẹn...

Bây giờ tôi và Marc đã chia tay Nhưng tôi còn có những cơn bồi hồi trong cái sợ lạ lùng, mỗi khi nghĩ đến Marc. Và, tôi biết rất rõ, hơn ai hết Marc yêu tôi trên tất cả. Tâm hồn cao cả, đều do trái tim của Marc mà ra, không ai có thể cũng cung hiến, thay thế như Marc được. Biết vậy, nhưng thà chia tay hơn là sống với nhau trong sự bần khoản, lo sợ phập phồng, và không có ai ngăn chặn được, sự hồi tưởng ngoài thời gian. Dĩ nhiên những kỷ niệm hồi tưởng, khác hơn những người đang có hạnh phúc.

Ca đêm

Trang vừa mở cửa bước vô nhà. Patrick tức giận kéo tay vợ vào phòng, đóng ập cửa lại hỏi:

- Em đi đâu mà giờ này mới về? Hơn 3 giờ khuya rồi ...
- Em đi ăn cơm, rồi ra bến tàu... ngắm biển. Trang nói.
- Ngắm biển... trời lạnh thế mà ngắm biển ? Làm ơn, lần sau em về sớm một chút. Các con hỏi, anh không biết trả lời làm sao ...
- Thì anh cứ nói thật là em đi làm... ca đêm.
- Anh nói, em đi làm ca đêm, nhưng con Thảo cười. Nó không tin...

Trang sừng sộ:

- Thì tại anh nói thế nào nó mới không tin chứ ? Anh cố ý nói để nó không tin, em biết quá mà!
- Cũng tại anh hết...

Nói xong, Trang mở cửa đi xuống bếp, tìm nước uống. Nàng dòm vào phòng lũ con một cái. Im ỉm. Rồi Trang đi thẳng vào phòng tắm. Patrick ra ngồi im lặng trên ghế, nghe tiếng nước chảy xè xè trong phòng tắm dội ra. Tiếng nước đang chảy trên ngực Trang ngay trước mắt chàng như hương đêm của ma quái, hai bàn tay Patrick run rẩy như nuôi tiếc... Patrick không thể xa Trang, không thể để nàng ra đi dễ dàng được, nàng viện cớ đi làm là cố ý xa chàng, hết việc làm ban ngày sao lại đi tìm việc làm ban đêm...Chàng không thể xa Trang, vì Patrick còn mê vợ. Bà già ở sát bên cạnh nhà chàng vẫn nói như thế. Nên chàng chấp nhận điều kiện kỳ cục của vợ đưa ra. Patrick và Trang vẫn sống như đôi vợ chồng, nhưng mỗi người có quyền...tự do, và Patrick phải để nàng... ngủ riêng, dầu hai người ở chung một nhà, nếu không Trang sẽ dọn ra riêng, bao nhiêu lần Trang đã dọa dẫm thế. Lúc đầu, chàng cảm thấy khó chịu, nhưng riết rồi cũng phải chịu chuyện vô lý như vậy. Để chống chọi những dẫn vật ghê gớm. Patrick phải trải qua một thời gian luyện tập về tinh thần, mới giữ được sự bình thản bề ngoài. Chàng vì con mà phải lo đi việc làm của Trang, nàng muốn làm gì thì làm. Patrick nghĩ chuyện của Trang chẳng đáng gì, để cho chàng phải quan tâm. Quan tâm làm gì ? Khi một khi người đàn bà không còn để ý tới chồng, con nữa. Chàng nghĩ cái đáng lo, đáng thương là lũ nhỏ. Phải làm thế nào để cho chúng không thấy cảnh xô xát, la ó dằng co đôi bên. Đứa con gái lớn năm nay mười ba, đứa út chín tuổi. Chúng ra đời hầu như cách nhau một năm. Hai gái, hai trai. Thời gian sau này vợ chàng sống thờ ơ với con, nên lũ trẻ đối xử với mẹ, cũng chẳng mặn mà cho lắm.

Một cơn gió thổi vào cửa, bắt giắc Patrick đưa tay sờ vào vai mình. Chàng cảm thấy đôi vai mình gầy guộc làm sao. Không biết làm thế nào để cho nó vào quên lãng, mà hàng ngày nấp dưới sự lo xa, toan tính trong đời sống, ngay từ lúc đầu chàng đã phát hiện. Patrick quyết định

lấy Trang, người đàn bà có làn da ngăm ngăm này làm vợ, lớn hơn chàng 4 tuổi, nhưng bề ngoài trẻ hơn chàng rất nhiều. Lấy Trang, chàng biết rất phiền toái, vì Trang không phải là của riêng chàng. Nhưng mỗi lần gần gũi Trang, là chàng mất hết năng lực trong người. Trang là ánh trăng của đàn ông, những gương mặt da diết sẵn sàng dâng hiến trên môi vợ mình. Patrick nghĩ lẽ nào mình tự ép mình chấp nhận như thế! Chấp nhận như một cuộc hủy hoại, chính cuộc đời mình trong đau đớn triền miên, mà chàng không làm sao đẩy lùi được ngàn cơn gió lốc. Bất chợt niềm đau thốn thức trong tim chàng, đang nóng rất liên hồi ...

Chao ôi ! Anh đang nghĩ gì nhỉ ? Trang ! Em có biết em đang phạm tội không ? Em có biết là em không xứng đáng với anh, với các con... Em cứ tiếp tục cuộc rong chơi vầy vùng thỏa thích, vào bất kỳ chỗ nào. Rồi sáng mai trở về, còn giữ lại cho bố con anh nửa nụ cười của điểm cuối. Để biến anh trở thành kẻ nhu nhược, khẩn cầu em. Và em có biết út Ty đang đầm đìa nước mắt, khi anh bật đèn trong phòng nó. Nó không chịu ngủ trong phòng, ôm gối đòi ra nằm ngoài phòng khách chờ mẹ về. Trang! Em có hiểu được trái tim anh, đang vỡ toác cửa vào lòng, nhức nhối ! Nhưng anh sẽ không ruồng rẫy em đâu... Nghĩ cho cùng em cũng chỉ là một người đàn bà tội nghiệp, có chăng là bởi Thượng đế sinh ra em, tích tụ những gì đa tình, thâm kín nằm trong đôi mắt. Nhìn ai như muốn vùi mặt, nhõng nhẽo vào ngực người ấy. Cũng như anh, cách đây 13 năm về trước, khi em mỉm cười nhìn anh đi ngang qua... Bây giờ anh cảm thấy em tàn nhẫn, tàn nhẫn không thể nào tha thứ được. Ai mà biết được rủi may của cuộc đời và em cứ tiếp tục hẹn hò trong bình yên, là đất trời sẽ khác. Anh chỉ xin em nghĩ đến các con, anh xin ...

Patrick định bụng chờ Trang tắm ra sẽ dẫn mặt vợ. Nhưng chưa biết bằng cách nào. Không lẽ cứ lặp đi lặp lại những câu nói thường lệ mỗi lần nàng về khuya ? Mỗi lần có ý nghĩ dẫn mặt vợ, là phản ứng tinh thần của chàng dường như giảm bớt phần quan trọng về việc Trang qua mặt chàng. Trang từ phòng tắm bước ra dưới lớp áo màu hồng, vòm ngực thăm thẳm như chực bùng lên. Hơi nóng ở trong nhẹ nhàng phe phẩy bay ra, hiện thân nàng của trưa hè thiếu gió. Nàng đã có bốn con, không ai ngờ thế. Gương mặt xinh xắn, vô tư thanh thản, nhưng đây sức quyến rũ. Lạ nhỉ ? Làn môi cong cong, còn đọng những giọt nước tinh khiết trên trán, và trên vành tai Trang. Một giọt nước đọng trên chân rơi xuống thảm, chàng mừng tưng như có thể hút hết mọi tiếng động bên dưới. Hình ảnh Trang đang chật vào đời sống chàng, lòng Patrick trào lên đợt sóng âm ào. Patrick bóp hai tay vào nhau thật chặt, để chống chọi với cơn gào thét của cơ thể. Trang hồ hững đi ngang qua trước mặt Patrick, in dấu rõ ràng trong trí chàng.

Không thể dẫn được nữa trong niềm hoang tưởng lạc thú đi đến kiệt cùng của khát khao. Patrick nhủ thầm "...Thêm một lần chót nữa thôi." Patrick vùng đứng lên, đến ôm chặt Trang vào lòng, vật nàng xuống hôn tới tấp. Hai tay nàng bị khóa kín không vùng vẫy được, nàng bị đè bẹp như con thằn lằn. Patrick cảm thấy còn yêu vợ nồng nàn, như những đàn ông khác từng yêu Trang. Dầu sao thì Trang cũng không bỏ hẳn chàng nửa đêm chập chờn... bỗng bèn, đến nỗi choán hết tối tăm của đêm đen. Trang vầy vùng. Patrick biết vợ kháng cự cho có lệ trong chốc lát, rồi cũng nằm im trong vòng tay chàng trăm phần trăm. Chàng nghe tiếng gào khàn khàn của vợ giữa đêm đen... Vợ chàng vẫn là một trái tim và một cơ thể trẻ trung gọi cảm theo thời gian. Trang vẫn là nguồn sinh lực giúp cho chàng "chịu đựng" vượt qua tất cả nỗi buồn trong cuộc sống. Những giọt mồ hôi hạnh phúc dồn dập của những đêm trường dần vật, anh đã chịu đựng chờ hừng sáng để được nhìn em hôm nay...

Patrick tuyệt đỉnh đắm đuối, hôn riết hồn hển trên chiếc cằm chứa duyên quen thuộc của Trang, làm nàng không kịp thở, hai bàn chân vuông của chàng bắt đầu rung lên, chàng ghé sát vào mặt vợ. Lúc này, Trang thật hiền, giống như tên ăn trộm bị bắt quả tang. Chàng bỗng nhớ câu

nói của Boileau “Không có gì đẹp bằng thật, chỉ có thật là khả ái”. Đôi mắt Trang như đang bối rối, liếc nhìn chồng rồi quay mặt thút thít khóc... Lạ nhỉ ! sao mặt Trang hiền như bồ câu ấy, làm cho mình phải đảo điên...

Phố xá hôm nay như muôn ngàn tiếng động. Các tiệm các mặt đường vẫn cũ. Nhưng các mặt hàng, đều có những nhành hoa mai vàng, tươi rói bày phía trước. Gió đang vào xuân thổi trên những cánh hoa hồng. Gương mặt hớn hở của Thảo, đứa con gái lớn của Patrick mang hai dòng máu Pháp-Việt có một chút gì đó như vương hồng lên má. Hôm nay Thảo tan học đi thẳng ra tiệm, thường ngày tan trường Thảo đến phụ bán hàng với bố, hay dọn dẹp những thứ linh kính còn la liệt bên trong. Thấy con từ xa đi tới Patrick đưa tay ra vẫy:

- Con gái của ba...

Thảo đi đến gần chào ba bằng cái hôn phớt trên má, rồi lấy trong xách ra một lọ thuốc nói :

- Thuốc bổ đó ba... Con thấy ba dạo này ốm quá ! Con mua một hộp để tắm bổ cho ba. À... mẹ có ra tiệm không hả ba ?

- Ừ... có.

Patrick dự biết con gái hỏi mẹ cho có lệ, nên chàng cũng ừ hử cho qua chuyện. Gần cả năm nay Trang có bao giờ, bước vào cái tiệm xăng này nữa đâu? Bốn đứa con chàng chiều nào cũng ghé tới tiệm, có khi ăn tối với cha rồi mới về nhà, chuyện như đã thành thói quen rồi. Chuyện buồn vui gì chúng cũng đem kể cho chàng nghe. Hai đứa con gái chàng sẵn sàng giúp việc nhà, và lo cho hai đứa em trai nó. Bốn con chàng đều đi học, đứa nào cũng siêng năng. Từ lúc Trang trở chứng đòi đi làm...ca đêm, đúng vào ngày mồng ba tết năm ngoái. Trang đi làm được một tháng, rồi về nhà lạnh lũng như mùa đông, trong lúc mùa xuân còn ấm áp. Rồi nàng đòi “ly thân”. Nàng không màng ngó ngang gì đến con cái, cũng như tiền bạc nàng không hề đụng đến một đồng xu nào của chồng. Chỉ xài trong số lương hàng tháng của nàng thôi. Patrick suy nghĩ hoài không ra, không biết tại sao vợ mình bỗng dưng thay đổi tính tình đột ngột như thế ! Hay là một lý do nào khác, mà lý do gì mới được chứ ! Patrick nghĩ vợ có nhân tình mới, nên chàng buồn rầu rữ rượi. Vợ chồng con cái đang vui vẻ hạnh phúc, dùng một cái Trang không chịu ở nhà, đòi đi làm là có chuyện...

Patrick vóc người cao, chàng buồn nên ốm đi càng trông cao lêu nghêu, gương mặt đầy đặn, hiền. Đôi mắt lúc nào cũng như vô tư, chẳng cần để ý mỗi khi nghe đến một câu chuyện gì. Nhìn chung chung vào con người Patrick, toát ra một đường nét dễ tính rộng lượng, cho mọi người cảm giác dễ chịu, khi nói chuyện với chàng. Gia đình chàng ở trong khu chung cư này cũng khá lâu. Hàng xóm coi như thuộc mặt nhau. Bất cứ trong gia đình nào có chuyện gì, lập tức láng giềng đều biết, họ liền rỉ tai xầm xì. Mấy ông hàng xóm chiều chiều ghé lại đồ xăng, nói về chuyện “tình tang” của Trang. Patrick la lớn xỉ xía ông hàng xóm kia, mấy ông còn lại lẳng lẳng chuồn êm, lẩm bẩm: “ Ngu ơi là ngu! Chưa thấy... tây nào mà ngu như thế!”.

Mười giờ Patrick đóng cửa tiệm. Cũng may khi sang lại cái trạm xăng này ở gần nhà, nên đi bộ mười phút là tới, vì vậy mà chàng không muốn mua nhà, cứ vẫn ở căn nhà mượn từ hồi nào tới giờ. Vả lại năm lần bảy lượt dự định mua nhà, là có chuyện linh xình với vợ. Trang cứ bàn ra, viện cớ mua nhà chưa tốt, nên Patrick cũng chẳng tha thiết gì đến việc mua nhà nữa. Về nhà Patrick thấy út Ty ngồi khóc thút thít trong phòng, chàng bồng nó lên hỏi nhớ mẹ phải không ? Út Ty lắc đầu. Chàng lại hỏi bị các chị rầy chửi gì ? Nó cũng lắc đầu. Hay là anh cu Tân dành chiếc máy bay tự động của Ty ? Nó bá cổ chàng lắc đầu, ngập ngừng như muốn nói điều gì nhưng lại thôi. Patrick đi làm về muốn tắm một cái cho khỏe nên không để ý cử chỉ vừa rồi của con. Chàng để nó xuống và bảo nó đến bàn ngồi học bài, tắm ra chàng sẽ cho nó ngủ với

chàng đêm nay. Cô gái lớn của Patrick là con bé Thảo ở phòng kế bên, nghe út Ty khóc đến bên em dỗ dành. Nó nín khóc nhưng cặp mắt đỏ hoe, chứng tỏ là nó đã khóc nhiều lắm! Tầm ra Patrick thấy hai chị em nằm trên giường rất thân ái, chàng quên hết những mệt mỏi trong một ngày làm việc. Patrick đến ngồi bên út Ty nó nhào tới, nằm trong lòng chàng như cần một sức mạnh để che chở tâm hồn còn non nớt yếu đuối nó. Patrick thấy út Ty hôm nay có vẻ lạ. Chàng nắm hai bàn tay bụ bẫm nó mân mê:

- Nè ! Có chuyện gì nói cho ba với chị Thảo nghe đi...

Nó nhìn chị, rồi quay nhìn chàng, hai lỗ mũi nó phập phồng như sắp khóc :

- Có phải ba là ba của con không ? Ông ở trước ngõ nói con không phải là con của ba...

Nói xong nó sụt sịt khóc. Patrick sững sốt như có một cục nước đá lạnh tụ trên óc. Chàng thấy mặt thẳng út Ty nhoè nhoẹt nước mắt. Chàng ôm nó vào lòng :

- Ông già trước ngõ nói tầm bậy, con đừng tin. Con là con đẻ của ba. Con nghe rõ chưa ?

- Bà Simon cũng nói, con không phải là con của ba...

- Làm gì có chuyện đó. Nè, con có thương ba không ? Con thương ba thì phải nghe lời ba. Con chính là con đẻ của ba... Đừng nghe lời mấy ông, mấy bà hàng xóm đó nữa ? Con không nghe lời ba, là con không phải con của ba đấy !

Chị Thảo nó sượng sùng, ghen ngào nhìn út Ty, rồi lảng lạng đi về phòng mình. Patrick không ngờ con chàng cũng bị mấy người lớn, trong khu chung cư này, đặt điều nói thế là họ đầu độc vào tuổi thơ nó, như chạm vào vết thương, để nó phải sợ hãi đến thế. Thật là tàn nhẫn...

Patrick nhìn con mà xót xa. Chàng dỗ dành với tất cả lòng yêu thương dồn cho nó. Nó hoàn toàn tin tưởng chàng, là ba đẻ của nó nổi dậy trong lòng càng mãnh liệt hơn. Chàng nhìn gương mặt thơ ngây của con đang say ngủ, đôi môi rung rung như còn đang hôn dỗi, trong tiếng thở đều đặn, nhẹ nhàng bay từ từ ra đến lùm cây bên khung cửa.

Trang bước xuống giường, nhẹ nhàng đến bên bức rèm che căn phòng, kéo tung qua một bên. Ánh mặt trời tràn qua cửa, chan hoà rọi vào trong phòng. Nàng nhìn ra vườn, ánh sáng dịu dàng buổi ban mai. Vòm trời xanh rất xanh trên những bông mây, đang múa lượn nhẹ nhàng theo gió. Trang nhìn căn nhà ở cuối đường, có những hàng rào làm bằng gỗ, xếp thành hàng dọc chạy chung quanh nhà. Trang chợt nghĩ, tại sao nàng không có căn nhà thuộc về nàng. Bao nhiêu năm nay mà vẫn chưa ra khỏi, một nơi chung cư nghèo nàn này ? Câu hỏi đã biết bao nhiêu lần rồi, mỗi buổi sáng khi nàng kéo tung tấm rèm bên cửa sổ. Ừ, căn nhà biệt lập, nó sẽ có cái gì khác biệt hơn nơi đây chứ ! Để cho các con nàng sống một cách thoải mái hơn. Tại sao nàng phải ở mãi trong một cái hộp như thế này... Tại sao nàng không thể, không thể can đảm... liều. Tin làm gì vào chuyện... rui may !

Lạ nhỉ ! Cứ sắp đến tết là trời cứ lạnh lạnh, mọi sinh hoạt như hồi hủ, khiến mọi người tụ tập vào một nơi, như đem lại mối liên hệ duy nhất của một mái ấm gia đình. Trang nhìn chung quanh phòng, chẳng có gì thay đổi. Vẫn cái bàn và hai cái ghế kê sát bên tường. Tấm kiếng treo bên cánh cửa. Máy điện thoại chắc muôn đời nó vẫn nằm một góc, bên cạnh chiếc tủ trang điểm của nàng. Tấm thảm đỏ lâu ngày đã đổi màu, có vẻ dơ bẩn tối tăm, lạnh lẽo. Tại sao hôm nay bỗng dưng nàng để ý mọi việc, và suy nghĩ nhiều thế !

Nàng bước qua căn bếp. Bếp vẫn sạch sẽ gọn gàng. Trang biết do bàn tay của con bé Thảo sờ đến, đã bộc lộ một cá tính riêng của đứa con gái, biết chăm lo công việc nội trợ. Mấy đứa con của nàng rất có giáo dục, nàng hiểu là do chồng nàng dạy dỗ hướng dẫn. Từ khi nàng và Patrick đồng ý làm tờ "ly thân" bằng lời hứa. Nàng nghĩ về Patrick, với nhiều tình cảm kính yêu. Lúc nào mà nàng chẳng nghĩ về chồng, con... Nàng rùng mình nghĩ lại. Không thể ngờ rằng mình đã sống ra ngoài gia đình gần một năm nay. Nàng đã quên hẳn đi, vợ chồng nàng là trung tâm cuộc sống của các đứa con nàng. Vậy mà nàng đã quyết định một việc làm, về tình cảm của riêng mình với một tâm trạng bản khoả, lưỡng lự. Nàng không sao cưỡng lại nỗi lo âu, nửa thực, nửa hư, nửa thức, nửa ngủ. Không ngoài sự lựa chọn nào khác hơn, nên nàng phải làm theo lời hướng dẫn, của vị Tử Vi quân sư. Tình yêu chân thật của chồng là điểm tựa của nàng, là động lực để nàng quyết định nghe theo lời giải của vị tướng số kia, để bảo vệ hạnh

phúc gia đình, dù việc làm này mang tính cách rò dại nông cạn. Nhưng cũng đã nói lên trách nhiệm sự lo lắng của nàng đối với chồng. Cuối cùng rồi công việc cũng xong, mặc dầu mỗi ngày nàng sống, như một thân cây khô khan không gốc rễ, chỉ cần cơn gió nhẹ cũng dễ dàng bay theo.

Trang ngồi thật lâu như thế, nàng chuẩn bị lấy lại sự thăng bằng trong lòng, mà không thể không có những xúc động, của những gì trong suốt thời gian đã qua... Tình vợ chồng của nàng với Patrick qua đến năm thứ mười ba sẽ đi đến tình trạng đổ vỡ, và cuộc ly tán này có thể đưa chồng nàng đi đến việc tử vong. Trong trường hợp của nàng, cổ nhân thường nói. Biết trước để mà tính toán, chọn lựa để phòng thân. Có kiêng có lành, nàng dựa vào một cái gì đó để tin tưởng, có thể cứu giúp gia đình nàng, ra khỏi đường cùng của sự đổ vỡ kia. Dầu bên ngoài xã hội, gieo rắc thị phi làm tổn thương đến gia đình nàng. Hôm nay là ngày hết hạn chấm dứt vở kịch. Gia đình nàng sẽ hưởng trọn vẹn hạnh phúc, trong những ngày sáng tết nhất, và mãi về sau này.

Cách đây mười ba năm, trước khi thành hôn với Patrick. Trang tìm thầy ướm hỏi. Đúng như những gì vị quân sư đã nói, trong mười mấy năm chung sống, và cộng theo linh cảm giác quan của nàng. Chu kỳ duy trì hạnh phúc tốt, của vợ chồng nàng đã qua, và bắt đầu có đám mây mù che phủ. Vậy nàng phải tạo ra một cuộc đổ vỡ giả, để tránh cái thật sắp xảy đến. Nàng sống trong một thế giới văn minh tiến bộ, trí não phát triển đến mức cao siêu. Không thể làm như thế được! Không thể để những thứ vô minh vọng động, tin vào những gì xa thực tế. Bói ra ma quét nhà ra rác mà... Nhưng đơn thuần Trang nghĩ, chẳng có việc gì trên đời này mà không có thể xảy đến, có nghĩa là nó sẽ thay đổi. Nhưng chuyện thay đổi đó tốt hay xấu thôi. Cũng như thời tiết, nó cũng làm ảnh hưởng đến tính tình con người vậy! Nghĩ thế nên nàng âm thầm hành động, ngăn đám sương mù tối tăm, ẩn nấp trong các ngõ ngách, chuẩn bị trùm lên gia đình nàng.

Nàng tự quyết định bằng cách hy sinh... Chịu đựng hư hỏng, dửng dưng. Cố tạo ra mình vô sự. Nhưng như có ngọn lửa đang thiêu đốt dưới lớp da kia. Vai trò của nàng thật là nhọc nhằn, đau khổ. Phập phồng nổi cồn cào, trong những đêm u u buồn lạnh, tĩnh lặng, chờ đợi mặt trời lên. Vợ chồng nàng chẳng phải xa nhau là gì ! Có bao giờ chồng nàng lường mức chịu đựng của nàng vừa qua không nhỉ ? Và nàng cũng không thể mừng rỡ được, sau khi nghe nàng kể xong vở kịch do ông tướng số đạo diễn, chồng nàng sẽ có thái độ gì với nàng ! Chàng sẽ hét lên tức giận, vì sự mê muội tối tăm không có gốc, bị vô minh che lấp bản giác, bởi việc làm xuẩn ngốc của nàng, có họa là điên mới có ý nghĩ thế, chồng nàng sẽ bạt vài cái tát vào mặt nàng cho hả giận vì hoài phí thời gian. Hay chàng định giá tình nàng đối với chàng, với các con chàng ! Chuyện đổ vỡ có thật sự xảy ra, vợ chồng nàng hay không? Chưa ai biết được. Nhưng nàng đã vô tình làm cho vợ chồng con cái, đều phờ phạc căng thẳng thót lên nỗi đau. Đau, nàng nghĩ đau như thế ! Nhưng cũng chưa hẳn là đau... thật. Nàng cũng cảm nhận giác quan, lão tướng số bốc quẻ không nhầm. Sau cái tết này gia đình nàng có cuộc sống mới. Nàng sẽ tậu nhà mới, tiệm mới. Sóng gió đã qua và nàng sẽ bước sang một chu kỳ mới, trọn yên vui hạnh phúc bên chồng con.

Anh của em, và các con yêu thương. Mùa xuân này trước cửa nhà mình như hoa khoe muôn ngàn màu sắc, và bầu trời tung đóm sáng pháo hoa, trong niềm hạnh phúc không nghĩ ngợi. Tất cả những gì đã qua, không trở về quá khứ để làm rối tâm trí. Hãy quên đi để hướng tới một cái gì đó của ngày mai, như lá xanh mơn mớn hứa hẹn. Một cái gì đó chắc chắn sẽ là niềm vui lớn cho gia đình, thiêng liêng hạnh phúc nhất. Trang bước ra ngoài, bắt chợt bừng lên trong mắt nàng. Chậu hoa bỗng hồng lên rực rỡ, giống những bông mai bên phố. Nắng đang tỏa xuống mặt đất, chập chờn như những nụ cười của chồng con nàng, trong ngày đầu xuân sắp đến.

Chị Diệu

Dũng mở cửa bước vào nhà miệng kêu ồm ồm:

- Chị Diệu ơi! chị Diệu, nhà tối u vậy nè... sao không bật đèn lên cho sáng?

Vừa nói Dũng đưa tay bật cái nút điện bên cạnh. Đèn phụt sáng. Dũng liếc mắt nhìn căn phòng nơi cuối hành lang. Dũng tăng hắng kêu chị một lần nữa, nhưng bốn bề im ỉm. Dũng đến bên cạnh bàn lật tờ tạp chí ngồi đọc chờ chị về. Dũng đọc sách mà hồn để tận đâu đâu, thỉnh thoảng Dũng ngước nhìn vào phòng bên cạnh. Dũng linh cảm có người đang ở trong phòng đó, nhưng Dũng lờ đi... Dũng đọc khoảng 5 trang sách thì có tiếng mở cửa. Chị Diệu đi đâu về, thấy Dũng ngồi lù lù vội kêu lên:

- Ủa Dũng, đến khi nào vậy?

Dũng hỏi ngược lại:

- Chị đi đâu mà giờ này mới về?

Chị Diệu đồ quạu:

- Thì đi chơi về chứ đi đâu... ? Bà đặt tra gạn, em đến sao không gọi phon trước!

- Em có chìa khóa nhà cần gì phon trước?

- Chị thấy hơi lạ đó nghe Dũng, dạo này em đến... thăm chị thường xuyên!

- Người em có... «hiếu» mà chị!

- Mà làm tao cảm động quá! «Hiếu» được bao lâu?

- Tùy nơi chị thôi...

Nói xong Dũng lại liếc mắt vào phòng bên cạnh. Chị Diệu đến bên salon hạ thấp giọng:

- Chớ không phải...

Chị bỏ ngang câu nói, khi nhìn thấy Dũng nhe răng cười. Rõ ràng nụ cười thẳng em chị giống «lão thái sư» trong phim Tàu dễ sợ! Dũng kéo ghế ngồi đối diện với chị hỏi nhỏ:

- Hình như có ai ở trong nhà phải không chị?

- Ai biết đâu!

- Em muốn về lại đây ở với chị, cho có chị có em...

Chị Diệu nghe Dũng nói về ở chung, chị đưa hai tay lên trời, lắc qua lắc lại như đuổi ruồi:

- Thôi thôi... thỉnh thoảng mày về đây thăm tao được rồi em ạ!

- Thì em cũng đóng góp «sở hụi» với chị, bộ Ở «chùa» đâu mà chị không chịu?

- Bây giờ em có trả bao nhiêu nhất định cũng không được?

Dũng nói giọng buồn buồn:

- Bây giờ chị có người đóng góp rồi phải không?

- Em biết rồi ma...

Dũng không nói gì, mặt hầm hầm đứng lên chào chị Diệu ra về. Chị Diệu làm thinh, không lộ một cử chỉ gì khó chịu với Dũng hết. Dũng về. Chị ra coi lại cửa, khóa thêm một lần nữa rồi mới quay vô. Khi đi ngang qua phòng bên cạnh, chị liếc nhìn một cái, rồi đi thẳng vào phòng tắm. Chị vịn nước chảy xè xè, chị cởi hết áo quần nhảy vào bồn tắm, nước âm ấm chị cảm thấy mát mẻ thật dễ chịu. Chị nghĩ đến Dũng chị bỗng bật cười. Gần tháng nay Dũng hay đến thăm chị luôn, Dũng đến chị thấy vui vui. Chị nhớ lại khi xưa, ba chị em ở chung trong căn nhà này, lúc nào cũng ồn ào tiếng nói của Ngân và Dũng, chỉ chờ đêm xuống mới yên tĩnh thôi. Bây giờ chỉ còn mình chị, ban ngày chị muốn ồn ào như xưa cũng không được. Muốn ồn ào thì phải tạo điều kiện, để có dịp ba chị em ngồi lại. Nếu không hai đứa viện lý do này, lý do nọ cuối tuần bận việc, riết rồi chị cũng chán kêu gọi nữa.

Dũng dễ thương, tính nghệ sĩ giống mẹ, chị thấy em mình đẹp trai, có nét sang như mấy đứa con trai trình diễn thời trang trên tivi, hay trên mấy tạp chí. Dũng lại biết đàn guitare nữa, cái thẳng hào hoa phóng khoáng, đúng là nghệ sĩ... Chị thì giống cha, giống ông nông dân quê mùa, nhưng thẳng thắn và cương quyết. Chị không biết ca hát. Còn em gái chị là Ngân biết

đàn, biết hát hay đến mê ly. Con gái gì mà có máu nghệ sĩ như con trai, ở chung một nhà với hai người nghệ sĩ, tối ngày cứ nghe mấy nốt nhạc hoài, mà chị chẳng bao giờ hát được lấy một câu. Chị hơn Dũng 4 tuổi, còn Dũng hơn Ngân 2 tuổi. Dũng học đàn guitare, Ngân học đàn piano. Hai đứa được học ở «conservatoire» ra đàn hoàng, nên nhạc lý rất vững. Mỗi lần Dũng đệm cho Ngân hát, Ngân bắt bình là đem cái nốt nhạc ở trường ra lý sự, vì Ngân biết anh yếu nhạc lý. Có lần Dũng thề độc sẽ không bao giờ đệm cho Ngân hát nữa. Thế mà qua tuần sau ngày sinh nhật chị Diệu. Dũng quên bằng lời thề, cầm đàn đệm cho Ngân ca một nghỉ. Ngân ca mà miệng tùm tùm liếc chị Diệu hoài. Ngân ưa lý sự với anh, nên Dũng bực mình dọn ra ở riêng. Sau này Ngân có chồng rồi đi theo chồng, ở cách chị 500 cây số.

Dũng làm lương tháng nào bay tháng đó, có khi vay tiền chị. Chị Diệu hỏi thì Dũng bảo mua ba thứ linh kinh âm nhạc loại «xịn», nên mới hết tiền. Không bao giờ Dũng hỏi mượn tiền Ngân, Dũng sợ em cho mượn tiền, rồi cần nần lắm lắm như... ma, chỉ có ma mới rên rỉ như rủa, Dũng nói với chị Diệu như thế. Dũng 38 tuổi rồi không chịu lấy vợ, mà bỏ bịch lung tung. Chị Diệu rầy la thì Dũng nói, gặp đúng người yêu, thì mới hết lung tung! Chị hết hỏi.

Chị Diệu nhắm mắt nằm im, ngẫm mình trong bồn nước mơ màng...

Chị nhớ lại từ năm nào năm nao... một buổi trưa tháng chín, Dũng dẫn về nhà một ông tây nhạc sĩ. Dũng giới thiệu là thầy dạy nhạc cho Dũng. Chị Diệu nhìn ông nhạc sĩ, tóc tai thật là gớm ghiếc. Tóc gì mà để dài như con gái, râu ria thì rậm rịt, có điều che hết một nửa khuôn mặt. Tay thì lông lá mọc như... khi. Hết chỗ mọc lại mọc ngay trên cánh tay, gậy người ta y như cảm giác nhột nhạt. Áo quần lếch thếch rộng thùng thình, cái đáy quần có điều như gần tụt xuống tới đầu gối. Dũng đưa thầy về nhà mà không nói cho chị biết, để chị sửa soạn nhà cửa cho ngăn nắp để coi một tí. Đang lúng túng thì Dũng nhờ chị lấy dùm chai nước suối, và nhờ chị làm cơm đãi khách. Chị cười mà miệng méo xệch một bên, đi xuống bếp rửa thảm thàng em nghệ sĩ. Có nghệ sĩ thì cũng vừa vừa thôi chứ, ở xứ văn minh mà nó chả biết khi gì, ngang xương dẫn bạn về nhà, rồi bảo chị làm cơm. Làm cơm mà làm «răng» đây? Làm em, nó ý là con trai, chơi giọng cha sai bảo chị... hách hì! Đang lúc đó thì Ngân đi làm về. Ngân chào anh, chào ông bạn của anh rồi đi thẳng một hơi vô phòng.

Hai chị em làm cơm đãi khách. Ngân cần nần chị, nhưng thấy Dũng đi xuống bếp không dám nói. Dũng thấy Ngân im lặng, Dũng nhìn ông thầy đang ngồi trên phòng khách, rồi hỏi nhỏ Ngân:

- Ông Paul, em thấy đẹp trai không?

Ngân cầm củ hành trong tay vừa lột vỏ vừa nói:

- Bạn anh đó hả? lượm được ở đâu vậy?

- Con nhỏ này hỗn!

- Người gì thấy mà ghê...

- Gì mà ghê! Người ta nghệ sĩ lắm đó!

- Hồng dám nghệ sĩ đâu!

Nghe em chê, Dũng chưng hững bỏ lên phòng khách. Ngân đang cắt hành, quay qua hỏi chị Diệu:

- Chị Hai à, chị thấy ông Paul thế nào?

Chị Diệu đang mở tủ lấy chai rượu, nghe hỏi thành linh, chị ngẩn ngơ bắt chước em.

- Người gì thấy mà ghê!

- Ông là người nước nào vậy chị Hai?

- Chị cũng như em biết gì đâu?

- Anh Dũng quen người gì đâu không hà.

Chị Diệu cầm ly uống rượu vừa lau vừa nói:

- Thôi, thầy của anh Dũng cũng như thầy của... em.

Ngân nhún vai, trề môi ngược nhìn chị cãi:

- Sao lại là thầy của em được?

Cơm dọn lên, chị Diệu và Ngân không ngờ ông thầy dạy nhạc cho Dũng nói tiếng Việt rành rọt như người Việt. Té ra là Tây lai, mẹ Việt. Paul cũng biểu lộ sự hiểu biết để nói, Ngân không ngờ «người gì mà ghê», biết đủ mọi chuyện trên đời này. Trong bữa cơm, Paul nói chuyện liên tu bất tận với Ngân. Paul luôn miệng gọi chị Diệu ơi, chị Diệu ơi... kêu Ngân bằng em ngọt xớt, nhưng thỉnh thoảng mắt kín đáo liếc nhìn chị Diệu. Còn Ngân thì có những cử chỉ e thẹn... Đang ngâm mình trong nước, nhắm mắt nhớ chuyện cũ như mơ. Bỗng có tiếng mở cửa, chị Diệu hỏi vọng ra:

- Dũng hả?

Có tiếng phụ nữ trả lời:

- Kim đây chị Diệu, em đi ra phố có chút việc.

- Ô! «bonsoir» Kim, đi chơi vui về nghe.

- Dạ, cảm ơn chị.

Nghe tiếng cửa đóng, chị Diệu bật ngồi dậy, xả nước trên mình một lần nữa. Mặc áo quần bước ra đến ngồi trên salon. Lấy cuốn «album» lật từng trang, tìm tấm hình Paul ngắm nghía, thì thăm một mình: «Bây giờ nó còn nằm đây, hơn 10 năm rồi, mà ngỡ như vừa mới hôm qua». Lòng chị bỗng xôn xao hồi hộp, như ngày nào chị đã run lên nổi xôn xao hồi hộp. Cái cảm giác ấy, phút giây ấy như dài trăm năm. Năm tháng cũ, chị Diệu vẫn chưa lấy chồng. Lòng chị như đám mây bay lững thững qua khoảng trống. Chị Diệu triền miên suy nghĩ: «Lẽ nào không phải là em vang lên trong thanh đời anh, trên mười năm đã mất, vừa chợt đến trong tâm tưởng em, như một thời không có thực».

Sau cái ngày Dũng đem ông thầy về nhà, bảo chị làm cơm đãi khách, để rồi sau đó căn nhà của ba chị em, suýt phụt cháy rụi, trong biển lửa tình. May mà chị bình tĩnh kịp thời dập tắt, nếu không sẽ không biết ra làm sao nữa! «Người gì mà ghê», cả hai chị em chị to nhỏ dưới bếp năm nao. Đúng là con người lông lá, tóc tai rậm rạp tràn lan, có chất xám như xăng, suýt chút làm toi mạng người. Ngân lúc đầu gặp Paul, chưa gì đã ngoe ngoe chê bai Paul bạt mạng. Sau buổi cơm tối đó Paul hay đến nhà tìm Dũng. Thiệt ra thì Paul muốn gặp Ngân. Đúng như ý Dũng muốn từ lúc đầu, giới thiệu Paul cho em, nhưng khi nghe Ngân chê Paul làm Dũng cụt hứng.

Dũng và chị Diệu không ngờ, sau những lần nói chuyện và đi chơi với Paul, Ngân đã đổi giọng nói, rõ ràng là chị Diệu đang nghe tiếng nói, nũng nịu của người đang yêu. Ngân đã mê «người gì mà ghê», nên máu mê làm nàng quên hết mọi việc, quên buổi đầu tiên gặp Paul, coi Paul như cỏ rác. Sau này chị Diệu phục rượu gây mê Paul, để Paul vào phòng Ngân. Paul vào phòng Ngân mà tưởng phòng chị Diệu. Ngân nằm trong đôi tay rắn chắc, đầy lông lá lởm chởm của Paul. Nhân cơ hội này, Ngân bộc lộ tình yêu cho Paul thấy, nàng yêu Paul đến mù quáng, không tiếc gì thân con gái. Ngân đang được Paul yêu lại... Ngân tự nghĩ như thế.

Sau đêm đó Ngân hay để ý Paul. Đi đâu với Dũng, Paul cũng rủ nàng đi. Chẳng nghe Paul nói gì về chị Diệu và bao giờ chị Diệu nói chuyện với Paul, cũng có anh Dũng và nàng. Không bao giờ Paul có thể yêu chị Diệu, con người quê mùa có nét lạnh cứng như chị Diệu! Ngân nghĩ Paul đã yêu nàng, vì Paul nói chuyện với Ngân rất tâm đắc. Dũng cũng nghĩ vậy. Nhưng mà... Dũng nhận thấy trong đôi mắt của Paul khi nhìn chị Diệu, nó ra làm sao ấy? Còn chị Diệu nữa, nói bông đùa mà tiếng nào tiếng nấy, chắc nịch như gỗ lim, ngậm như một mệnh lệnh.

Có điều Dũng và Ngân không ngờ, trước đó Paul đã bị ánh mắt đầy ma lực chị Diệu thôi miên, lan tràn trên sự trải đời lọc lõi của Paul. Paul đam mê cuồng nhiệt hừng hực trong tình yêu của chị Diệu, cũng như Ngân yêu Paul cuồng nhiệt vậy. Ngày đầu tiên chị Diệu nhận lá thư của Paul, lòng chị không khỏi xao xuyến dần vật. Ngay đêm đó chị Diệu trả lời thư cho Paul. Và, sau những lần hẹn hò, được chuẩn bị chu đáo với chị Diệu. Thế rồi Paul và chị Diệu yêu nhau trong kín đáo dè dặt. Chị Diệu ú ớ bởi những nụ hôn của Paul, phủ đầy những sợi râu đen

cứng, như bóng tối đổ lên thân phận réo gọi, làm chị không thoát được những cảm giác khi Paul đụng vào thân thể. Chị cười mê muội... dâng cả cho Paul rất mực dịu ngọt. Khi chị gỡ khỏi vòng tay Paul, vì chị thấy ghét những lông đen trên bụng, cặp giò. Ôi! thì khắp chỗ lằng nhằng bậy bạ...

Và, hình ảnh nổi bật nhất, Ngân đã bắt gặp tình cờ, nhìn thấy chị Diệu dang cánh tay mặng tợ, quàng vào cổ Paul kéo xuống... Ngân chỉ nhìn thấy chị Diệu, với một góc độ nghiêng nghiêng, gương mặt đầy chất nữ tính. Thừa trên má những sợi tóc con mềm mại, xòa quanh cổ trong xảm xúc dạt dào. Hai cái bóng mờ mờ khít vô đầy đặn. Paul không chịu rời khỏi đôi môi, có sức mạnh cám dỗ của chị Diệu. Paul kéo ngã chị Diệu sát vào ngực mình. Và, hai ống quần chị Diệu tuột từ gối, để lộ đôi chân thon mịn mảnh mai, có sức mạnh quyến rũ thật lạ kỳ. Qua bóng tối trùm lên hai cánh bướm lượn vòng, chẳng khác nào như một lũ dơi đói, bị khép chặt vòng vây. Trên vòng đất dưới chân hương còn mới. Tiếng lá mềm khê du đưa, trong khu vườn cây rậm rịt, với những dây leo chằng chịt, đầy rêu chung quanh, như một chiếc giường phủ bằng lụa màu xanh non tợ. Mùi của đất bốc lên, có mùi của cỏ cây, có mùi của da thịt, theo tiếng đạp chân, vào đám giầy reo lên xào xạc. Cả vườn đêm như thức dậy, cùng tấu lên bản giao hưởng... Ngân như trong cơn mê, đang trượt té dưới cơn mưa, thấy mình thêm khát uống cạn hết cơn mưa. Cảm giác khát càng tăng thêm, hơi thở nóng như đang lên cơn sốt bên khe cạn. Khi tỉnh lại Ngân cảm thấy tim môi nàng khê khàn, trống ngực rền vang. Dưới ánh trăng mập mờ, như thể đồng lõa thành kính trong sự hiến dâng. Trong phút chốc Ngân muốn sà vào tay Paul, chắc chắn lúc đó Ngân là người hạnh phúc nhất thế gian. Bỗng trong đuôi mắt Ngân trôi ra một giọt nước mặn mặn lặn nhanh xuống má. Ngân không dám thút thít, không dám ho he, sợ phá rối giây phút thiêng liêng của hai người.

Ngân rung mình khi đã nhìn lên chị và Paul, để khi biết Paul và chị Diệu yêu nhau, Ngân khóc ngất, quần quai đau khổ khô héo, như người đi giữa sa mạc thiếu nước. Sau này chị Diệu biết Ngân nhìn lên, biết Ngân yêu Paul, chị kêu trời. Đúng là quả báo! giáng xuống hai chị em yêu một người. Chê của nào trời trao của ấy!

Chị Diệu thấy em đau khổ xót cả ruột gan, dầu gì cũng là ruột thịt với chị. Chị nghĩ lúc Ngân được 4 tháng, Ngân đã thoát chết một lần, vì lạc bom pháo kích... Nửa đêm bị trái mìn chông, từ đâu rơi ngay trong nhà. Cha mẹ chị chết hết, Ngân nằm ngủ trong nôi, bị văng ra sân. Nhà cửa nát rụi, nó còn sống không có dấu tích gì về vụ pháo kích. Hôm đó trời nóng chị Diệu và Dũng sang ngủ nhà bà ngoại, nhờ vậy mà thoát chết. Sau khi cha mẹ chết; ba chị em ở với ông bà ngoại. Mấy bà cô, nội ngoại chia nhau nuôi một thời gian. Sau ba chị em được ông bà dẫn đi vượt biên. Qua đến trại không bao lâu, bà ngoại bị bệnh tình linh rồi mất. Ông ngoại buồn nhớ bà, và nhớ nhà, cộng thêm đời sống trong trại ty nạn thiếu thốn, trong mùa đông lạnh buốt, xé ruột gan con người nên mấy tháng sau ông cũng theo bà luôn. Ông bà chết, ba chị em bơ vơ huyệt huyệt, thì may thay ba chị em được định cư sang nước thứ ba, ở chung đến ngày nay.

Ngân mơ được như chị trong tay Paul. Chị thương em! Chị Diệu thông cảm em, chị Diệu sẽ biến giấc mơ em thành sự thật. Chỉ có chị mới quyết định, chia sẻ hạnh phúc với em! Chị sẽ tạo điều kiện để em chị gặp gỡ Paul. Trước khi làm chuyện điên rồ này, chị Diệu cũng đau khổ tái tê! Nhưng đầu sao thì chị cũng đã được Paul yêu, còn Ngân chỉ có tình yêu một chiều. Chị Diệu không nỡ để em bị dằn vặt đau khổ! Hôm đó chị Diệu đòi đổi phòng với Ngân, nên mới có chuyện Ngân nằm trong vòng tay Paul, nồng nặc mùi rượu. Chị Diệu không biết rằng từ nay giữa chị và Paul, có còn là của nhau không? Nghĩ đến đây, chị ngậm ngùi, như vừa cho chị một cảm giác buồn đau...

Còn Ngân nghĩ Paul đi lộn vào phòng mình là chuyện vô tình. Làm gì mà Ngân cho là vô tình! Ngay khi nghe chị đề nghị đổi phòng. Ngân thừa sức thông minh để biết. Chỉ có dịp đó Ngân mới có lý do, bắt... đền Paul. Biết chị hy sinh tình yêu cho mình, Ngân thương chị không có gì so sánh được. Nhưng khi Ngân đã yêu một cách mù quáng vô điều kiện, thì không còn biết gì

phải trái nữa, cốt sao cho thỏa mãn, được lòng mong muốn mới thôi. Ngân biết Paul yêu chị Diệu, mà vẫn tự biện bạch chị mình quê mùa cứng rỏi, nếu Paul có yêu, thì chỉ yêu chị đại khái vậy thôi ! Paul cũng yêu Ngân nữa mà...

Sau đêm đó Ngân mang thai, Paul đem Ngân đi ở một nơi nào xa lắc xa lơ, để lại chị Diệu bầu trời giông bão lạnh căm rét buốt. Ôi! tình yêu phù phiếm, đã cuốn cuồng quảng đời còn lại của chị đã cho, để nhận, để không bao giờ quên lãng. Nghĩ lại trái tim chị sắt lại từng hồi... Cuộc gặp gỡ đưa lại một tình yêu bất ngờ, rồi kết thúc bất ngờ. Chị tự an ủi hạnh phúc có mấy ai trời cho được đầy đủ!

Bây giờ Ngân đã là vợ Paul, đang sống trong hạnh phúc với đứa con trai kháu khỉnh, đó là điều đáng mừng. Nhưng em ơi! niềm tin yêu bao giờ cũng bị trả giá, khi biết đam mê say đắm một lần để nhớ thương. Bây giờ em có còn đánh phấn kẻ mắt thoa son, ngồi trước bàn trang điểm như xưa, để làn môi thêm hồng lại! Chị Diệu ngồi lặng lẽ nhìn vào gương, đôi mắt thất thần, làn da nứt nẻ, một chút trũng ở tim môi. Chị đứng lên đến nhìn bức tranh treo trên tường. Tấm tranh Paul đã tặng chị khi mới yêu nhau, như chia đôi ngăn cách, với hai hàng cây vô tri. Trên mặt đất thấp thoáng những vệt nắng, đây lá vàng mùa thu, rừng rực ào ạt như tuổi của chị. Những lá vàng rơi tả tơi, cứ tác động tâm tư chị, trong nỗi cô đơn truyền kiếp. Chị gồng mình chịu đựng nỗi đau thâm kín. Những thay đổi của thời gian, để tỏ ra cái dung giải quyết khổ tâm. Rồi mùa thu cũng sẽ qua đi, theo mối tình vội vã phù du. Còn chị chẳng qua là số phận...

Về phần Paul ngày đầu tiên đến nhà Dũng. Một sự bất ngờ trong mắt người nhạc sĩ. Hình ảnh cô gái vừa đơn giản dừng dừng, như đó cả một phần thiên nhiên, tạo thêm phần mặn mà, chơn chất trầm tĩnh tươi mát, hoạt bát sâu xa là Diệu. Còn Ngân hồn nhiên như cỏ dại, có lúc thì ương ngạnh, bướng bỉnh vòng vèo, phóng túng ngang tàng, như phôi mình ra nắng gió, cợn lên cái gì đó, một chút vui vui hào hứng... và Paul đã tìm thấy được khía cạnh mà Paul phải lựa chọn, để rồi tình yêu đến với Diệu phải hồi hải chấm dứt, chỉ đổi bằng những giọt nước mắt của cô em. Ôi, người yêu dấu! duyên bất hợp lý, sao em làm thế! Cắt tình ai không dứt, coi như em đã quên anh, quên em. Có phải em là hồ ly hiện lên, dưới ánh trăng mập mờ, với đôi môi hé mở ngoan ngoãn dịu dàng mời mọc để trêu ghẹo anh, hay là tiên trên trời lặn xuống trần gian, với anh một lần cho biết mùi đời rồi biến mất... Để lại một mảnh của cuộc đời anh, chứ không thể là tất cả như anh mong muốn. Anh còn nhớ rõ cảm giác mình, không dấu được cảm động. Một ánh mắt long trọng, một vẻ cao quý, im lặng của em, những cái đó đều mãnh liệt, sâu sắc hơn trong một đời sống bình thường. Sau đêm xảy ra chuyện «lộn phòng» anh đã rõ ý em ngầm bảo: Chăm sóc và yêu Ngân trong khả năng. Anh đang ức tình như xé đời, về sự dồn nén của em! Nhưng tim anh không thể nào đan díu lại được. Nhưng thôi, chuyện coi như đã qua, chỉ để lại những gì thân mến, vị quý hương yêu trong lòng anh, hoàn trả lại tình em nguyên sơ, những gì trong phút giây quá thể...

Gấp cuốn Album lại, chị Diệu tắt đèn định đi ngủ, thì có tiếng mở cửa. Chị Diệu ngạc nhiên:

- Trời, Dũng chưa về nhà sao còn trở lại đây?

Dũng đưa ngón ra làm dấu, chỉ cái phòng cuối dãy hành lang, ý bảo chị đừng nói lớn. Chị Diệu phì cười:

- Cô ấy đi chơi rồi.

- Em muốn ở đây với chị Diệu.

- Còn chỗ đâu mà ở!

- Em ngủ ngoài «sofa» cũng được.

- Đừng có nói bá láp, nhà toàn là... đàn bà.

- Này chị Diệu! cô ấy sao cứ đóng cửa ở trong phòng hoài vậy?

- Thì kệ người ta, mắc mớ chi tới mày!

- Lúc này em đến cô ta biết, mà ở trong phòng không ra...

- Cái thằng vô duyên! bộ mỗi lần mày đến cổ phải ra chào mày à...

- Không phải, em muốn nói nhà tối om, mà cổ chẳng ra bật đèn giùm...
- Chị Diệu làm thình không nói, vói tay lấy trái táo tàu cắt làm hai, chị đưa Dũng một nửa. Dũng đưa răng cắn miếng táo tiếp tục hỏi chị Diệu:
- Chị à, em thấy cô mượn phòng này lạ lắm đó nghe!
- Lại thắc mắc? Lại gì mà lạ! cô ấy ở đây chia tiền nhà cũng đỡ cho tao. Ừ mà kể cũng lạ, mấy tháng trời cổ ở đây, tao chỉ nói chuyện đôi ba lần thôi. Làm gì mà cổ cứ lục đục miết ở trong phòng vậy không biết?
- Đó, đó em muốn nói lạ là ở chỗ đó! nhưng cô này... đẹp quá chị hỉ? Ở hoài trong phòng phí đi.
- Hình như chồng vừa mới... chết thì phải! Thấy tấm ảnh để trên bàn, có mấy nén hương bằng điện cắm trên bàn thờ nữa.
- Chị Diệu vừa nói xong, thì có tiếng mở cửa. Kim từ ngoài bước vào, chào chị Diệu, rồi quay sang nhìn Dũng cười một cái, đi thẳng vô phòng mình đóng cửa cái rầm. Dũng nhìn theo, chị Diệu nói nhỏ:
- Cổ đi mua trái cây về cúng chồng đó!
- Dũng nhìn chị Diệu nói dứt khoát:
- Nhất định ngày mai em dọn về ở đây với chị!
- Chị Diệu đứng lên liếc mắt vô phòng Kim, rồi quay nhìn Dũng. Chị đi vào phòng mình, vừa đi vừa ngoái lại nói với em:
- Thì em cứ dọn đến đây ở với chị...

Bà hàng xóm da đen

Trời đã chuyển sang màu xám xịt, tôi vội vã đến bến xe buýt để lấy chuyến xe lúc 5 giờ về nhà. Bước lên xe, trước tôi là bà già người da đen chừng bảy mươi tuổi, dáng người gầy, mặc chiếc áo măng- tô màu tím than, bà ta đếm tiền để trả vé xe buýt nhưng thiếu 50 xu. Người tài xế yêu cầu bà bước xuống xe vì không trả đủ tiền, nhưng bà vẫn năn nỉ xin cho bà đi, người tài xế lắc đầu nhất định không chịu. Tôi vội móc túi lấy 50 xu đưa ông tài xế. Ông tài xế lúc ấy mới đưa cái ticket xe buýt cho bà. Bà bước lên xe, quay lại cảm ơn tôi, tôi cười chào bà với nụ cười xã giao. Ngồi vào ghế, bà nói cảm ơn tôi nữa, tôi nói (bằng tiếng Pháp với bà) chẳng đáng chi chuyện nhỏ thôi .

Lúc xuống xe, bà già xuống với tôi một lượt, tôi thấy bà cũng đi vào con đường dẫn đến nhà tôi. Tôi đi nghe tiếng bà phía sau : « Nhà cô ở trên con đường Westermeyer ? » Tôi trả lời và bước đi không ngoái cổ nhìn lại : « Vâng, nhà tôi ở trên con đường này. Aurevoir madame... » Bà nói với theo : « Số mấy ? » Tôi nói : « Hai mươi mốt ».

Một tuần sau, đang nằm coi tivi thì có tiếng bấm chuông. Mở cửa, thấy bà già da đen đi cùng chuyến xe buýt với tôi hôm nọ đang đứng trước cửa. Ngạc nhiên tôi chào bà rồi hỏi tìm tôi có chuyện gì không ? Bà mỉm cười cặp môi hơi dày so với khuôn mặt, tôi thấy hàm răng trên bên trái của bà mất đi hai cái. Bà nói : « Hôm đó nếu không nhờ cô, già phải lộ bộ về thì khổ lắm ! » .

Bà già này lộn xộn quá, chỉ có 50 xu mà cứ làm « phiền » tôi ! Tôi nói : « Bà cảm ơn hoài làm tôi ngại lắm ! » Bà ta nói : « Té ra là người cùng xóm cả, cô dễ thương lắm ! Hôm nay già đến đây nhờ cô nhận giùm cái này » Nói rồi bà lôi trong bóp một cái hộp đưa tôi. Tôi...ngại quá không dám nhận, thời buổi này...nguy hiểm lắm ! không biết cái thứ gì trong hộp...Bà nói : « Có mấy cây viết thôi mà... » Tôi mời bà vào nhà, bụng thì nghĩ : Chỉ vì 50 xu giúp bà mà hôm nay, bà tìm đến cho cái hộp này. Đầu óc tăm tối của tôi nghĩ lung tung, chỉ có mấy cây bút thôi thì mình nhận cũng được, nhưng phải mở ra ngay. Tôi mở tờ giấy ngoài, cái hộp màu đỏ hiện ra có chữ mạ vàng hiệu Dupont Paris, bên trong có ba cây viết bằng bạc. Tôi chỉ biết nói : « Bà làm tôi ngại quá ! » Bà nói nếu tôi không nhận thì bà cũngbuồn lắm ! .

Sau một hồi nói chuyện với bà Pecheur, trước khi ra về bà cho tôi địa chỉ nhà bà chỉ cách nhà tôi đi bộ mất 15 phút. Bà ra về, tôi mở tung cửa để bay ra hết cái mùi hôi khét trên người bà còn để lại. Không biết bà ăn gì mà cái mùi khai đó cứ bám theo hoài không hết với thời gian. Tôi nhận thấy bà Pecheur còn vẻ nhanh nhẹn, nụ cười nói lên được sự dễ chịu, không thấy có điều gì ưu tư trong cuộc sống, và còn nét tinh anh trong đôi mắt, cho tôi một cảm giác rất gần gũi quý mến. Nhưng cái mùi khai khai trên da bà làm tôi không thể chịu được.

Thỉnh thoảng bà Pecheur hay điện thoại thăm tôi, còn tôi có nhiều chuyện làm nên ít khi phôn thăm bà. Tính ra từ ngày tôi quen với bà Pecheur được đã 6 tháng nay. Thời gian qua đã tô đậm thêm tình cảm của tôi với bà Pecheur đã dành cho nhau, có dịp cho tôi suy nghĩ những gì giữa tôi với người hàng xóm khác màu da. Bà đến nhà tôi mỗi tuần. Mỗi khi đến là bà đi xuống bếp, thấy ly chén tôi chưa rửa là bà rửa. Bà coi nhà tôi như nhà bà, dọn dẹp, hút bụi lau chùi nhà cửa v.v... Tôi không muốn để bà làm những chuyện lật vặt này, nhưng bà nhất định rờ mó vào viện cớ là ở không buồn lắm ! Tôi nói bà buồn thì tôi mở phim tình cảm để bà coi, bà nói từ từ bà coi. Không biết tôi có duyên nợ gì với bà mà bà quý tôi quá vậy ! Bà nói bà có đứa con gái có chồng xa, mỗi năm có dịp về Paris mới tới thăm bà. Còn bà thì thích ở Paris nên không chịu về tỉnh ở với con gái vì ở một mình quen rồi. Thỉnh thoảng tôi nghe bà hát nho nhỏ dưới bếp, những lúc như vậy tôi ngưng việc im lặng lắng nghe. Tiếng hát bà tròn ấm, chắc, rõ. Chúa ơi ! rõ ràng bà Pecheur đang ca bài nhạc Summertime. Bài nhạc này không biết kiếp nào tôi mới hát được theo điệu Blue tôi phục bà già sát đất ! Đúng là nòi giống ...da đen có máu nghệ sĩ cùng mình, nhất định tôi phải hỏi bà về chuyện ca hát này mới được.

Những bữa cơm giữa tôi với bà Pecheur rất đậm bạc, giản dị vì làm nhanh ít tốn thời giờ, nhưng rất gần gũi khẩu vị bà Pecheur, nên bà không bao giờ quên. Thường thường chỉ vốn vẹn cá mặn, thịt kho, rau muống luộc, hay cà tím nướng, có khi thịt nướng, cải xào, canh chua, thịt luộc chấm mắm nêm...

Từ ngày quen với bà Pecheur, tôi chưa từng đến nhà bà lần nào, năm lần bảy lượt bà mời tôi ăn cơm, nhưng tôi cứ hẹn lần sau, và cứ thế lần sau nữa, bởi vì tôi còn dị ứng cái mùi da khét khét của bà, mỗi khi ngồi đối diện. Rốt cuộc rồi bà Pecheur cũng đã thắng tôi, tôi hết hẹn được lần sau vì chủ nhật sắp tới là ngày sinh nhật bảy mươi tuổi của bà.

Trưa chủ nhật tôi ôm bó hoa tìm đến địa chỉ bà. Tôi đến, bà vui mừng, cái mừng của bà làm tôi cảm động quá ! Sinh nhật bà tôi đến là dĩ nhiên rồi, vì có quen biết có thân tình qua lại với nhau, có chi lạ mà bà rối rít lên thế !

Tôi vào phòng khách, nhà bà cũng nhỏ xíu như nhà tôi, nhưng mà sao sách vở lung tung thế này ? Đồ đạc lộn xộn, áo quần bừa bãi trên ghế ! Tại sao đến nhà tôi bà siêng năng ! còn nhà bà thì bừa bộn lộn xộn vậy ? Thấy tôi ngạc nhiên bà nói bà bị máu ca chóng mặt nên phải vào nhà thương cả tuần nay, mới từ bệnh viện về nhà chiều hôm qua bà còn mệt nên chưa dọn dẹp. Hôm nay biết tôi đến, bà phải ra ngoài mua ít trái cây và cái bánh vừa mới về. Nghe bà nói tôi rất hối hận vì sự vô tình của mình, cả tuần nay không phôn thăm hỏi bà. Tôi giúp bà dọn dẹp phòng khách lại cho ngăn nắp. Tôi sợ bà mệt bảo bà cứ nằm nghỉ đi, bà nói mệt tí thôi không sao đâu !

Sau buổi cơm trưa, tôi mau mau chào bà ra về, cũng vì cái mùi khét quái ác trong người bà làm lòng tôi « đanh đá » với bà không chịu được. Bà Pecheur bảo tôi thông thả ngồi nán lại uống cà phê với bà. Bà đưa tôi hộp kẹo có mùi bạc hà bảo tôi ăn cho thơm miệng. Tôi lấy một viên kẹo màu hồng gác có màu chín đỏ, mút lấy như con mèo, liếm tìm vị ngọt đang thấm dần vào đầu lưỡi. Ngồi nhìn bà Pecheur đi pha cà phê, tôi thấy bà nhân hậu, còn tôi thì lúc nào cũng trầm tư, đo đếm. Bà Pecheur bồm bẻm nhai bánh vừa pha cà phê nói :

« Cưng là đứa đa cảm.. »

Tôi nhún vai táy máy hỏi :

« Bà biết coi tướng hả ? »

« Cái mặt của cưng có lúc tàn nhẫn cũng ...đều lắm ! »
Tôi nổi quạu :
« Ngưng ngay bà già ... dở hơi »
Và tôi vùng vằng đòi về, bà già cười khịt khịt giữ tôi lại :
« Bộ mặt ngu ngơ dễ thương của cưng, chắc lừa được khối thằng... »
Ui, tôi tưởng đâu bà tử tế hoá ra bà già có ý nghĩ tối đen. Tôi tức nói không được, nước mắt « mít ướt » nhoe ra hai hột từ khoé mắt. Bà Pecheur cười dịu dàng :
« Đừng giận, già thương cưng lắm !»
Tôi nói vu vơ : « Bàø thương tôi ... »
« Bộ không lẽ chỉ có đàn ông nó thương cưng ? »
Tôi gợn lỏn : « Đúng »
« Cưng ngu quá ! »

Tôi nhìn tận đầu đầu. Bà Pecheur nhẹ nhàng vuốt tóc tôi :
« Mắt cũng lẳng lơ ra phết, đàn bà mắt như thế là khổ một đời ! »
Tôi ngược nhìn bà với gương mặt hoang vu : « Tại sao ? »
Mắt bà như ánh pha lê trên tường. Bà nhếch mép :
« Mắt... dĩ, nhìn ai nhìn lẳng phắc mà như biển thì thâm, như gió lao xao, nói mà như không nói, nhưng lên đến tận cùng của nhịp thở, khi đã tin đã yêu rồi lao vào như con thiêu thân » .
Tôi cúi gầm mặt, thấy như nửa tối nửa sáng, ánh mặt trời vừa lướt qua bên cửa:
« Tại trong người có con ma ái tình xâm nhập, nên tôi nghĩ tình yêu nó hạnh phúc nó thiêng liêng ... »
Đôi mắt bà Pecheur lấp lánh sáng lên như trong bóng đêm. Bà gần từng tiếng âm vang như pháo nổ :
« Diên à...Đã bị lừa chưa, mấy lần rồi ? »
Mặt tôi nghệt ra líu ríu:
« Tình yêu mà ai lừa ai ! »
« Già hỏi đã bị lừa bao nhiêu lần rồi ? »
« Rồi, ba lần ... »

Bà Pecheur nhìn tôi lắc đầu, mái tóc quăn tít của bà có những chùm tóc trắng bung ra .
« Biết ngay mà...lần sau nhớ đừng để lưỡi, môi họ chạm vào miệng mình, có tí nước miếng vào là đâm ra ngứa ngáy u mê ...»
Tự nhiên tôi rùng mình, đưa tay sờ lên làn môi bởi một cảm giác mơ hồ lướt qua, như ai đặt lên môi mình chiếc hôn vô hình. Tôi cảm thấy căm ghét người đàn bà da đen này, nhưng kính phục, yêu mến và tôi hình dung ra rằng đàn ông là một cái gì đó như bí mật, lổ bịch, lừa dối ...Bà Pecheur giục :
« Thôi, uống cà phê đi »
Tôi hỏi lại bà :
« Thế còn bà đã bị lừa chưa ? »
Bà Pecheur cong cớn : « Co,ù gạt...tiền »
Đanh đá bất ngờ, tôi trả đũa :
« Cũng bị gạt à ! gạt tiền, gạt tình thì cũng giống nhau thôi »
« Mẹ kiếp toàn là thứ dối . Tởm lắm ! »
« Tây mà cũng lưu manh quá ! »
« Tây gì ? nó là người Việt Nam đó ! »

Tôi hơi chột dạ, tự nhiên cổ mình như bị cái gì đang chắn ngang. Chà, tôi đang lơ trớn chửi thằng Tây, khi nghe bà nói người lấy tiền bà là người đàn ông Việt Nam làm tôi chùng hững.
Tôi triết lý trong miệng :
« Đó là sự sống vô hạn và hữu hạn »

Bà Pecheur nói một hơi trong tiếng nấc như xát muối :

« Cưng gàn bỏ mẹ mà thật thà như già cũng bị chúng rót mật vào tai. Già đâu còn tuổi ngọc ngách nằm trong cái họa để mê đàn ông như cưng nữa, nhưng quả tim già thương nó như con, không nghĩ rằng nó bắt lương đến thế ! Đàn ông thanh niên gì gần năm mươi tuổi, không muốn được cái nhà để ở, cái giường để ngủ, lang bạt rày đây mai đó, ở nhờ nhà người này đến nhà người kia. Nó nói với già đang chờ ký giấy để lấy nhà, nó đưa già coi giấy tờ hân hoan, nên già cho nó tạm ở đây không dè nó cuỗm tiền dành dụm lâu nay của già trốn mất . Bây giờ muốn đi thăm con cháu mà cũng chẳng đủ tiền để đi . Tiên sư thằng đầu ! »

« Nó tên gì ? »

« Nghe bạn nó gọi nó là Sáu điên . »

Tiếng bà gằn trong hơi thở, mắt như nổ hoa phấn tuột từ trên cây rơi xuống một góc. Bà Pecheur ngồi im thu người lại trong cái dáng gầy gò như một khúc cây khô dài. Tôi lơ hời một câu làm gợi nhớ đến chuyện buồn của bà, nên bà nói một hơi bặt trọn trong uất ức. Gạt tiền hay gạt tình thì nỗi đau chắc cũng đều giống như nhau. Lòng tôi cũng đầy cảm xúc khi bắt được cái nhìn trên lớp da nhăn dưới, con mắt tức giận đầy khổ ải của bà.

Người đàn ông kia giấu tên thật, chỉ dùng tên xếp hạng trong gia đình để bạn bè gọi thôi, chắc tên này nóng tính vô cớ nên chúng bạn mới gọi là Sáu điên hay là Trâu điên gì đó. Nếu tên thật tôi hỏi bạn bè có thể ra, nhưng cái tên Sáu này thì tôi đành chịu, nhưng chịu khó thì sớm muộn gì cũng tìm ra thôi ! Cộng đồng người Việt ở Paris, hễ có chuyện gì thì chuyện tai nhau cũng mau lắm ! Tội nghiệp bà Pecheur sẵn trong lòng quý mến người Á châu, nên không ngần ngại cho tên Sáu điên về nhà, không ngờ bà gặp đũa bắt lương, không mang ơn mà thừa lúc bà xuống bếp nó ăn cắp tiền bà bỏ chạy. Ui, tôi ngao ngán cho lòng người sao mà độc ác ! Tôi muốn chia xẻ, vỡ vụn, phân bua với bà điều gì đó, nhưng nghĩ hoài không biết nói câu gì. Thôi thì tôi an ủi bà một câu như bao nhiêu người khi bị mất của hay than thở :

« Thôi đừng buồn bà Pecheur ạ ! Của đi thay người. Đàn ông thanh niên mà đi ăn cắp tiền của đàn bà thì nhục lắm ! Chắc thằng cha đó có cái nghiệp ăn cắp, có kinh nghiệm đi lừa đảo tình cảm người ta. Lấy cắp tiền dành dụm của bà thì cuộc đời nó cũng bầm dập không ra gì đâu ! »

Trên con đường về nhà, về lại căn nhà hai phòng trống trơn mênh mông, dưới sương chiều mùa thu buông xuống. Mặt đường bắt đầu ẩm ướt trên vỉa hè, tôi triền miên suy nghĩ vu vơ về câu chuyện, không đầu không đuôi của tôi và bà Pecheur như khung cửa lấp kín bên trong được hé ra. Có kinh nghiệm hay chưa có tuổi kinh nghiệm, khi trong lòng trỗi lên một thứ tình cảm nào đó thì khó mà đoán biết được những hậu quả về sau. Coi như tình cảm là một chuyện may rủi, may thì tốt, xui thì xấu. Tôi đâu phải tìm sắt đá nên trong lòng thương cảm với bà Pecheur vô hạn .

Buổi chiều trời Paris trở lạnh, sương rơi xuống hoá thành những chấm nước. Mây trôi lơ lửng trên không trung sớm hơn mọi năm. Khu vườn trại lá bông bùng lên cây thông xanh tươi, treo những trái thủy tinh lơ lửng, đủ màu sắc rực rỡ lấp lánh, bên giầy kim tuyến trên từng nhánh cây. Mùa Noel sắp đến mọi nơi bắt đầu nhộn nhịp, vọng trên trời xanh như những tiếng hát, làm cho lòng tôi háo hức cảm giác tươi xanh êm đềm. Tôi đã chuẩn bị tất cả để ăn réveillont với bà Pecheur dưới ngọn nến bên cạnh đức Chúa Trời giáng thế. Tôi sẽ kể cho bà nghe câu chuyện thời thiếu niên đầy ắp kỷ niệm ở quê tôi, chung quanh mênh mông sông nước, trong không khí trong lành màu xanh của cây, trong căn phòng sạch sẽ với chiếc chiếu hoa trải giữa nhà, có những cái chén bằng sành, đĩa tre dã chiến của những đêm tối như thế. Tất cả những gì tươi mát ấm áp ấy vang động rất xa xôi, từ trong tâm tưởng đang rung rinh theo thời gian. Tôi sẽ giải thích cho bà Pecheur nghe chất lãng mạn huyền ảo, sáng đầy rồi tối đầy của ánh Trăng. Trăng là Nguyệt, Nguyệt là Trăng tượng trưng vào chuyện tình, làm điểm

tựa thơ mộng cho tâm hồn đôi lúa. Tôi sẽ ngâm thơ cho bà nghe về hình ảnh người « mẹ già như chuối ba hương – Như xôi nếp một, như đường mía trong » vẫn thường hiện về đậm nét, dường như đứa con mãi mãi là đứa con khờ dại hôm nào dẫu có lớn khôn. Cuối cùng tôi sẽ kể vị Thần Tình Aùi bí hiểm, ích kỷ, keo kiệt, ghen ghét trong bản đồ tình yêu tôi, nhiều lần đứt đoạn, nhiều lần sụp xuống, hụt hẫng, suốt chặng đường nay xếp lại khi « Giật mình, mình lại thương mình xót xa » Đêm réveillon tôi sẽ đãi bà Pecheur món cơm rang thập cẩm đặc biệt và những món thuần túy như chả cá, gà xào gừng, canh cá, bánh ít, bánh nậm ...
Mấy hôm sau.

Một ngày mưa vô cùng giá lạnh, tôi cảm thấy khó chịu trong người, mặt bừng bừng nóng vì máu dồn lên, trong người lạnh buốt, tôi nằm co ro trong hai cái mền mà còn run bần bật. Tôi cuồng cuồng cảm giác như nằm trên đồng nước đá lạnh. Đầu tôi như cơn lốc xoáy. Trời ơi ! sao mệt quá thế này ? Người tôi bây giờ hết lạnh, lại nóng ran như bếp lửa, mồ hôi chảy dọc sống lưng. Tôi thấy quanh tôi im lặng quá! Tôi bỗng nghĩ đến bà Pecheur, muốn gọi điện thoại cho bà nói tôi đang bị cảm, nhưng nghĩ sao tôi lại thôi. Trời chạng vạng tối, tôi nằm im duỗi dài người trên giường như mê đi. Trong mê tôi đang chạy lạng quạng trong rừng tăm tối bị những cây gai đâm vào bàn chân đau buốt. Tôi thấy xa xa bà Pecheur đi phía trước, trong tay cầm cây đuốc bập bùng, mừng quá tôi gọi bà, bà quay lại mặt cau có đầy căng thẳng, miệng thì lẩm bẩm điều gì đó, rồi tiếp tục lăm lăm bước đi. Tôi bỗng nhớ lại những ngày kỷ niệm trong căn nhà đơn sơ của tôi, nhưng đầy tình thương của bà, càng ngày tôi gần gũi bà nhiều hơn. Chúng tôi sưởi ấm cùng nhau bằng thứ tình xa quê biệt xứ. Với tôi, người đàn bà có màu da đen khét mọc mạc này, đã nói với tôi những điều thầm kín sâu sắc, sự chia sẻ, tình thương, và sự vươn lên trong cuộc sống. Trong giấc mơ tôi chạy loạng quạng theo sau bà, rồi vấp ngã trên đồng lá khô bần thiu, bên tai tôi nghe văng vẳng âm thanh như tiếng chuông, ré lên giữa màn đêm dày đặc rừng cây kêu lên kèn kẹt. Giật mình thức dậy tôi nhìn đồng hồ đã 11 giờ khuya. Tôi bật dậy lấy vội thuốc uống và nằm ...thở. Trong thời gian và cả không gian này, tôi nhớ lại giấc mơ với ký ức rời rạc, khi gặp bà Pecheur đã lạnh lùng với tôi. Tôi với bà còn vui vẻ nói chuyện hôm kia đây mà...Mệt quá tôi lại thiếp đi .

Mười giờ sáng hôm sau thức giấc, tôi cảm thấy trong người không còn mệt nữa, cũng may nhờ ngủ một giấc dài nên lấy lại sức. Người mà tôi nhớ ngay sáng hôm nay là bà Pecheur, định bụng uống ly sữa xong tôi sẽ đi thăm bà Pecheur. Đang xỏ hai bàn chân vào đôi giày để đến bà Pecheur thì có tiếng bầm chuông. Tôi ra mở cửa thì ra bà Pecheur đến thăm tôi. Vẫn chiếc áo măng-tô tím than, những gì của thanh âm cũ. Thấy bà, tôi mừng rỡ như đứa trẻ vừa trông mẹ đi chợ về. Bà ôm tôi, tôi nằm trong vòng tay âu yếm, thương yêu của bà thật lâu, điều này thì tôi không nhớ rõ, tôi đến ôm bà hay bà đến ôm tôi trước. Lần đầu tiên tôi ngã đầu tôi lên vai bà thật lâu. Lần này mũi tôi dính sát vào cổ bà, nhưng tôi không còn cái cảm giác, mùi da ngái ngái, khen khét của bà nữa mà là mùi cà phê đen dịu dịu nóng hổi.

Ngoài trời cơn gió nhẹ mùa đông thổi đến, làm những chiếc lá trên cây sàpin ở cuối phố bay phất phơ rơi xuống mặt đường ...